

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů
Děkanát (FAPPZ)

**Historie a současnost turismu v obci Kytlice a jejím okolí
a následný koncept jeho rozvoje**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Sandra Morenová

Vedoucí práce: Ing. Lenka Gotthardová, CSc.

© 2015 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací na téma „Historie a současnost turismu v obci Kytlice a jejím okolí a následný koncept jeho rozvoje“ vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v přiložené bibliografii.

V Praze dne:

Podpis autora práce:

Poděkování

Své vřelé poděkování bych ráda vyjádřila paní Ing. Lence Gotthardové, CSc. za její ochotu a trpělivost, dále paní Ivetě Bajerové za její skvělou spolupráci během studia a také celé FAPPZ, která mi dala skvělý základ do dalšího života. V neposlední řadě bych ráda poděkovala mému partnerovi Michalovi, celé rodině a všem přátelům, kteří mě ve studiu a následném psaní diplomové práce stále podporovali a nedovolili mi to vzdát. Ještě jednou velký dík všem!!!

Historie a současnost turismu v obci Kytlice a jejím okolí a následný koncept jeho rozvoje

Souhrn

Tato diplomová práce pojednává o vývoji cestovního ruchu na území obce Kytlice od historie po současnost a o jeho následném potenciálním rozvoji. Cílem bylo zmapování historického vývoje turistiky v Kytlicích a okolí, analýza současného stavu a následný koncept rozvoje cestovního ruchu se zohledněním všech faktorů, které cestovní ruch ovlivňují, a to vše v souladu s životním prostředím v CHKO Lužické hory a reálných kapacit obce a okolí. Text je rozdělen do dvou částí a to do teoretické a praktické. Teoretická část se zabývá jak definováním venkovského prostoru a turismu jako takového, tak i samotnou obcí Kytlice a jejím historickým vývojem v oblasti cestovního ruchu včetně současného stavu. Druhá praktická část je rozdělena do dvou pasáží, z nichž první se zabývá analýzou cestovního ruchu v obci a druhá konceptem jeho rozvoje. Závěrem diplomové práce je pak zjištění, že Kytlice mají dostatek potenciálu pro rozvoj turistického ruchu, který je ale nutné koordinovat tak, aby nebylo ohroženo životní prostředí, dosavadní ráz obce a život místních obyvatel. Nabízí se tak cesta pro rozvoj zejména nových trendů v oblasti cestovního ruchu, které pamatují na trvale udržitelný rozvoj venkova.

Klíčová slova: venkov, cestovní ruch, rozvoj venkova, historie, trvale udržitelný rozvoj.

The history and present of tourism in Kytlice village and its surroundings and the subsequent concept of tourism development there

Summary

This diploma thesis refers to tourist industry development in the area of Kytlice village from history to present and as well to forward potential development. The main aim was to map historical development of tourism in Kytlice and its surroundings, to analyse present situation and subsequent concept of tourist industry development with all relevant factors taken to consideration and this all in agreement with environment in CHKO Lužické hory and real capacities of village and its surroundings. Text is divided into two parts: theoretical and practical. The theoretical part is focused on definition of countryside and tourism and also on the village Kytlice and its historical development in tourist industry including present state. The second, practical part is divided into two passages: first focuses on analysis of tourist industry in the village and the second focuses on concept of its development. At the end of the thesis there is finding out that Kytlice has enough potential for tourist industry development which is needed to coordinate without environment hazard and without existing village and inhabitants life character hazard. It is possible to continue with development mainly in new trends of tourist industry which include sustainable development of countryside.

Keywords: countryside, tourism, rural development, history, sustainable development.

Obsah

1. Úvod	1
2. Cíl práce.....	2
3. Přehled současného stavu problematiky.....	3
3.1. Cestovní ruch všeobecně	3
3.1.1. Klasifikace (typologie) cestovního ruchu	3
3.1.2. Potenciál cestovního ruchu.....	4
3.1.3. Podmínky cestovního ruchu.....	4
3.1.4. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu	4
3.1.4.1. Vlivy cestovního ruchu na okolní prostředí.....	5
3.1.4.1.1. Vlivy (dopady) v oblasti životního prostředí	5
3.1.4.1.2. Vlivy (dopady) v oblasti sociokulturního prostředí	5
3.1.4.2. Dnešní trendy a vývoj cestovního ruchu	6
3.1.4.2.1. Stručná charakteristika aktuálních trendů.....	6
3.1.4.2.2. Výběr jednotlivých trendů v cestovním ruchu	7
3.1.2. Venkovský prostor, venkovský cestovní ruch a destinace	9
3.2. Obec Kytlice.....	11
3.2.1. Popis a charakteristika území obce Kytlice z hlediska cestovního ruchu.....	11
3.2.1.1. Geografická poloha	11
3.2.1.2. Přírodní a klimatické podmínky	12
3.2.1.3. Sociální a ekonomické podmínky	13
3.2.2. Obec Kytlice v historických souvislostech	14
3.2.3. Turismus v obci a okolí.....	17
3.2.3.1. Historie turismu v Kytlicích a okolí.....	17
3.2.3.2. Současnost turismu v Kytlicích a okolí	19
3.2.3.3. Úloha obce v oblasti turismu	19
4. Materiál a metody.....	21
4.1. Materiál.....	21
4.2. Metody.....	21
5. Výsledky	23
5.1. Analýza cestovního ruchu na území obce Kytlice	23
5.1.2. Průzkum veřejného mínění ohledně turismu v obci Kytlice	23
5.1.2.1. Cíl průzkumu	23
5.1.2.2. Metodika průzkumu.....	23

5.1.2.3. Vyhodnocení průzkumu	24
5.1.2.3.1. Vyhodnocení jednotlivých otázek	24
5.1.2.3.2. Závislost vybraných otázek	29
5.1.2.3.3. Zhodnocení výsledků průzkumu	29
5.1.3. Potenciál cestovního ruchu	30
5.1.3.1. Potenciální rekreační plochy	30
5.1.3.2. Lokalizační faktory	30
5.1.3.2.1. Přírodní atraktivity (přírodní podmínky)	30
5.1.3.2.2. Společenské atraktivity (Kulturní a historické předpoklady)	33
5.1.3.3. Realizační faktory	35
5.1.3.3.1. Doprava	35
5.1.3.3.2. Infrastruktura služeb	36
5.1.3.4. Selektivní (stimulační) faktory	37
5.1.3.4.1. Objektivní	37
5.1.3.4.2. Subjektivní	38
5.1.4. Hlavní druhy a formy cestovního ruchu v obci aktuálně realizované	39
5.1.5. SWOT analýza	40
5.2. Koncept rozvoje cestovního ruchu v Kytlicích	40
5.2.1. Strategie rozvoje cestovního ruchu v obci Kytlice	40
5.2.1.1. Východiska a cíle	40
5.2.1.2. Strategie a cíle rozvoje jednotlivých oblastí	41
5.2.1.2.1. Příroda a krajina	41
5.2.1.2.2. Kulturní bohatství obce a okolí	42
5.2.1.2.3. Vzhled obce	42
5.2.1.2.4. Kulturní a společenské akce	42
5.2.1.2.5. Sport a volný čas	42
5.2.1.2.6. Ubytování	43
5.2.1.2.7. Stravovací služby	43
5.2.1.2.8. Ostatní služby	44
5.2.1.2.9. Informace pro účastníky	44
5.2.1.2.10. Doprava	45
5.2.1.2.11. Organizace a politika	45
5.2.1.2.12. Marketing	45
5.2.1.3. Možné zdroje pro financování aktivit	45

5.2.3. Hodnocení dopadů turismu na prostředí.....	46
5.2.3.1. Existující pozitivní a negativní dopady	46
5.2.3.2. Očekávané dopady na území Kytlic za předpokladu rozvoje turismu	47
5.2.3.2.1. Očekávané negativní dopady	47
5.2.3.2.2. Očekávané pozitivní dopady	47
5.2.3.3. Řízení negativních vlivů	48
5.2.5. Návrh konkrétních možností budoucího rozvoje cestovního ruchu	48
5.2.5.1. Využití destinačního managementu a aktuálního trendu v oblasti event turismu.....	48
5.2.5.2. Fungování informačního centra Kytlice	49
5.2.5.3. Propagace obce v oblasti cestovního ruchu.....	49
5.2.5.4. Drobné projekty pro zlepšení orientace turistů v obci	50
5.2.5.4.1. Informační tabule na strategických místech	50
5.2.5.4.2. Návrh výletových tras po obci a okolí	51
6. Diskuse	55
7. Závěr.....	59
8. Seznam literatury	60
9. Seznam použitých zkratk a symbolů	67
10. Samostatné přílohy	
Seznam příloh	

1. Úvod

Venkov a život na vesnici obzvlášť je neoddeliteľnou súčasťou našej histórie, súčasnosti i budúcnosti a je veľmi dôležité túto oblasť ďalej rozvíjať. Dříve bylo pro venkov charakteristické zemědělství a lesnictví, což dnes ve větší míře již neplatí a pracovní síly postupně přecházejí do sektoru průmyslu či služeb. Ještě v nedávné minulosti byl venkov často opomíjen a lidé se začali ve větší míře stěhovat do měst. V dnešní době se zdá být trend naopak opačný a lidé se do vesnic začínají pomalu vracet. Výše zmiňované je patrné zejména v bývalých Sudetech, kde po válce a vyhoštění německých obyvatel výrazně klesla životní úroveň. V obcích vymizela tradiční řemesla a zůstala spousta opuštěných domů a chalup. Situace se začala zlepšovat až s rozvojem českého fenoménu chalupaření a s tím spojeného následného rozvoje cestovního ruchu, díky čemu se částečně zvýšila i úživnost obyvatel. Obec Kytlice, již se v práci zabývám, je právě jednou z těch, kterou postihlo vyhoštění sudetských obyvatel. Trvalo dlouhá léta, než se vzpamatovala do dnešní podoby. Diplomová práce je rozdělena do dvou částí a to do teoretické a praktické. Teoretická část se zabývá jednak definováním venkovského prostoru a turismu jako takového a jednak samotnou obcí Kytlice a následným zmapováním historického vývoje turismu na daném území a také jeho současným stavem. Druhá praktická část je rozdělena na dvě části, z nichž první se zabývá samotným rozbořením cestovního ruchu v obci a druhá konceptem jeho rozvoje. K napsání této diplomové práce mě vedl zejména vztah, který k vesnici Kytlice mám. Moje rodina zde vlastní chalupu již od roku 1953 a jedná se právě o jednu z opuštěných chalup po deportovaných Němcích. Za léta, co sem jezdím a aktivně se účastním veřejného života, kulturních a dalších aktivit, jsem stihla poznat Kytlice opravdu zblízka. Jsou mi známy názory a sociální poměry místních obyvatel i chalupářů, kteří zde zakořenili stejně jako já. Mám povědomí o přírodním, kulturním i historickém dědictví obce i o její aktuální politické a ekonomické situaci. Během psaní jsem mimo jiné vycházela ze zkušeností, které jsem po dobu třiceti let získávala a které mi pomohly být dostatečně kompetentní k hodnocení získaných informací a řešení situací, se kterými jsem se během průběhu psaní práce setkala.

Vznik textu probíhal v úzké kooperaci s vedením obce a já doufám, že tato práce bude pro obec jako takovou přínosem a bude z ní případně čerpat pro svůj další rozvoj.

2. Cíl práce

Obec Kytlice má viditelný a správně nezhodnocený potenciál pro rozvoj turistického ruchu.

Cílem této diplomové práce je zmapování historického vývoje turistiky na území obce Kytlice a v jejím okolí, analýza současného stavu a následný koncept potenciálního rozvoje turistického ruchu v obci v souladu s životním prostředím v CHKO Lužické hory a reálných kapacit obce a okolí, z něhož bude vycházet ekonomický i sociální přínos pro místní obyvatelstvo i obec jako takovou.

3. Přehled současného stavu problematiky

3.1. Cestovní ruch všeobecně

Jak doslova uvádí Ottův slovník naučný (1906), turistika slove cestování za účelem zábavy, která spočívá najmě v rozkoši z pobytu v přírodě vůbec, a pak ve vyhledávání méně známých a krajinářsky vynikajících končin, pak také za účelem osvěžení tělesného i duševního.

Definice cestovního ruchu existuje celá řada. Dle UNWTO (2015) se jedná o „činnost osoby cestující na přechodnou dobu (nejvýše rok) do místa mimo její běžné životní prostředí, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“.

Turistika je tak pouze částí (podmnožinou) cestovního ruchu, která je spojena s pohybovou aktivitou účastníků (horská turistika, cykloturistika apod.) (Ryglová a kol., 2011).

3.1.1. Klasifikace (typologie) cestovního ruchu

Základní členění cestovního ruchu je uváděno v souladu se Světovou organizací cestovního ruchu, které respektuje geografické hledisko, kdy rozlišujeme domácí cestovní ruch (prostor omezen územím jednoho státu) a zahraniční cestovní ruch (dochází k překročení hranic státu), který se člení ještě na příjezdový (příjezd zahraničních účastníků) a výjezdový (pobyt v zahraničí). Domácí cestovní ruch spolu s výjezdovým tvoří národní cestovní ruch. Domácí spolu s příjezdovým tvoří vnitřní cestovní ruch a příjezdový a výjezdový tvoří dohromady mezinárodní cestovní ruch (Kotíková, 2013).

Mezi další specifikaci cestovního ruchu můžeme zařadit rozdělení na druhy a formy. O druzích cestovního ruchu hovoříme tehdy, když jej posuzujeme dle motivace jeho účastníků (rekreační cestovní ruch, sportovní cestovní ruch, lázeňský cestovní ruch atd.). Naopak formy cestovního ruchu umožňují blíže určit jeho podstatu z hlediska potřeb a cílů jeho účastníků. Díky tomu lze lépe připravit produkt a nabízet ho cílové skupině účastníků cestovního ruchu. Formy cestovního ruchu můžeme dále rozdělit dle geografického hlediska (domácí, zahraniční, mezinárodní atd.), dle počtu účastníků (individuální, skupinový, masový atd.), dle způsobu organizace (individuální, organizovaný apod.), dle věku účastníků, dle délky účasti (krátkodobý, víkendový apod.), dle převažujícího místa pobytu (městský, venkovský, horský atd.), dle ročního období, dle použitého dopravního prostředku (letecký, lodní atd.), z hlediska dynamiky (pobytový, putovní) a ze sociologického hlediska (sociální, komerční, etnický apod.) (Hesková a kol., 2011).

3.1.2. Potenciál cestovního ruchu

Každá destinace cestovního ruchu potřebuje mít určitý potenciál, to znamená, že musí disponovat určitými předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Můžeme tedy říci, že rozvoj cestovního ruchu je dán rozdílností podmínek rozvoje cestovního ruchu. Dělí se na přírodní a antropogenní, které můžeme dále členit na hmotné a nehmotné (Kotíková, 2013).

Cestovní ruch v ČR by se měl zaměřovat na aktivity, které přinesou ekonomický profit, které stabilizují místní populaci v regionech a které pomohou zlepšit kvalitu života v jednotlivých regionech. Zaměřit se na výrobu a prodej místních produktů a jejich propagaci (Škodová Parmová, 2010).

Ústecký kraj, kam spadá obec Kytlice, má velmi příznivé podmínky pro rozvoj venkovské turistiky. Venkovské oblasti tohoto regionu disponují přírodním i kulturně – historickým potenciálem. V posledních letech se nabídka cestovního ruchu v kraji stále více orientuje na nejrůznější podoby aktivní dovolené (cykloturistika, agroturistika, jezdeckví apod.) (Moravec a kol., 2007).

3.1.3. Podmínky cestovního ruchu

Faktory, které ovlivňují (podmiňují) cestovní ruch se dělí do tří skupin a to na faktory lokalizační, realizační a selektivní. Zatímco lokalizační faktory (přírodní a společenské atraktivita) tvoří fyzickou základnu pro uspokojování poptávky (tedy „co se dá vidět“), o jejich využití rozhodují faktory realizační (doprava, ubytování a další služby – tedy „jak se tam dostat, kde se najíst a přenocovat“) a faktory selektivní (spolupráce, řízení, politická situace – tedy „jestli někdo přijede, a když, tak kdo a kolik“). Vzhledem k tomu, že cestovní ruch je především ekonomická aktivita, je nezbytné poměřovat a posuzovat vliv těchto faktorů pragmaticky z pohledu obchodní úspěšnosti území, přičemž nelze pomíjet udržitelnost environmentální a sociokulturní (Ryglová a kol., 2011).

3.1.4. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu

Mohutný rozvoj cestovního ruchu v posledních desetiletích dal vzniknout novému oboru – udržitelnému cestovnímu ruchu (Pospíšil, 2010). Spolu s rozvojem cestovního ruchu a následky rostoucí urbanizace roste i potřeba a touha zlepšovat životní prostředí. Příroda hraje podstatnou roli při odpočinku a regeneraci sil lidí. Stejně tak ale platí, že cestovní ruch je spjatý s ekologickou zátěží a zásahy do životního prostředí. Negativní vlivy spojené s cestovním ruchem působí zpětně na regenerační schopnosti přírody a přispívají tím

k efektu turistické pasti („ničení turismu turismem“). V popředí udržitelného rozvoje stojí především mezigenerační udržitelnost (zachování životního způsobu a kulturní identity pro budoucí generace při minimálním poškození životního prostředí). Pro profesionální přístup k problematice dopadů cestovního ruchu je třeba mít potřebné znalosti a možnost je uplatnit. Vzhledem k multioborovosti a provázanosti turismu s dalšími odvětvími je velmi těžké podchytit všechny potřebné aspekty udržitelného rozvoje cestovního ruchu (Musil, 2010).

3.1.4.1. Vlivy cestovního ruchu na okolní prostředí

Důležitým nástrojem pro sledování vývoje cestovního ruchu ve vztahu k udržitelnosti jeho rozvoje jsou indikátory udržitelnosti rozvoje cestovního ruchu (HDP, čisté investice, produktivita práce na trhu cestovního ruchu, měrné emise skleníkových plynů, spotřeba obnovitelných zdrojů atd.) (Musil, 2010). Za pozitivní dopady lze považovat například vytváření nových pracovních míst, další zdroj příjmů do místních rozpočtů či zvyšování vzdělanosti společnosti. Za negativní, které je třeba eliminovat, můžeme považovat poškozování životního prostředí vlivem nadměrného využívání zdrojů, hrozba konfliktů mezi místními obyvateli a návštěvníky apod. (Pospíšil, 2010).

3.1.4.1.1. Vlivy (dopady) v oblasti životního prostředí

Mezi negativní dopady turismu na životní prostředí můžeme zařadit přetížení infrastruktury a ubytovacích kapacit, zvýšení znečištění přírody, nadužívání zdrojů, nadměrné generování komunálního a dalšího odpadu, degradace kulturního dědictví, ekologické dopady, umělé osídlení (Závodná, 2010).

3.1.4.1.2. Vlivy (dopady) v oblasti sociokulturního prostředí

Hlavní pozitivními dopady jsou ty, které mají vliv na snížení chudoby a které ovlivňují vnímání pohlaví ve společnosti. Redukce chudoby se děje prostřednictvím zvýšení zaměstnanosti, pozitivních environmentálních změn, zvýšení přístupu ke službám a vzdělání. Jako negativní je vnímáno např. zvýšení cen a tím dopad na reálný příjem, redukovaný přístup k energiím a negativní dopady na životní prostředí a tedy i na zdraví místních obyvatel. Dopad cestovního ruchu na ženy je vnímán zejména tím, že cestovní ruch zaměstnává většinou právě ženy (Závodná, 2010).

3.1.4.2. Dnešní trendy a vývoj cestovního ruchu

3.1.4.2.1. Stručná charakteristika aktuálních trendů

Požadavky cestovního ruchu se poměrně rychle mění a cestovní ruch na ně musí umět reagovat (Zeipelt a kol., 2010).

V současné době se stále více prosazuje celá řada nových forem cestovního ruchu, které spojuje šetrnost vůči cílovým místům pobytu, ohleduplnost vůči přírodě i celému životnímu prostředí, vůči kulturnímu a historickému bohatství i ohleduplnost ve vztazích mezi lidmi (Moravec a kol., 2007).

Hlavními globálními vlivy, které budou nadále formovat cestovní ruch, jsou:

- globální vesnice – díky internetu a oblibě anglického jazyka zanikají bariéry mezi vyměňováním zkušeností jednotlivých cestovatelů a vzniká prostor pro cestovní agentury a kanceláře bez „kamenné prodejny“;
- globální rizika – hrozba terorismu či pandemií a epidemií chorob;
- převaha nabídky nad poptávkou – stále více nabídek, nepřeborné množství stále rafinovanějších produktů, silnější boj o zákazníky, výběr „na poslední chvíli“ se stává běžnou praxí;
- pánem je zákazník – vše se přizpůsobuje přáním zákazníka, aby si v převaze nabídky vybral právě tu jednu (Ryglová a kol., 2011).

Tyto vlivy se promítají do nových trendů v cestovním ruchu, kdy nové trhy posilují pozice (tzv. „emerging markets“ – rozvíjející se trhy), do popředí se dostávají otázky ochrany životního prostředí a udržitelnosti, prioritním požadavkem je bezpečnost cestovatele a roste poptávka po „značkovém“ zboží, ať už se to týká destinací nebo konkrétních produktů (Zeipelt a kol., 2010).

Některé trendy v cestovním ruchu se projevují dlouhodobě (demografické trendy, využití moderních komunikačních a informačních technologií). Některé další trendy zatím nejsme schopni předvídat. Zájem o cestovní ruch ale neustále stoupá, jak na straně nabídky, tak i na straně poptávky. Můžeme odhadovat, že další směry vývoje se budou projevovat ve čtyřech oblastech:

- nabídka nových produktů cestovního ruchu,
- hledání nových cílových skupin účastníků cestovního ruchu,
- nabídka nových služeb,
- nové přístupy v marketingu cestovního ruchu (Kotíková, 2013).

Jedním z trendů je také postupné nahrazování hromadného turistického ruchu diferencovaným cestovním ruchem (individuálním cestovním ruchem) díky rostoucímu trendu individualizace služeb. Aktuálním trendem je také výzkum znalosti potřeb zákazníků. Znalost zákazníka se stává konkurenční výhodou pro všechny, kteří chtějí být na trhu cestovního ruchu úspěšní (Hesková, 2011).

K rysům současného cestovního ruchu můžeme zařadit také zvyšující se úlohu cestovního ruchu v rámci národních ekonomik (přesun od výroby ke službám), dále rostoucí výdaje na cestovní ruch (průměrný občan EU vydá na cestovní ruch 13 – 15 % ze svých příjmů a při růstu rodinných příjmů o 1 % rostou výdaje na cestovní ruch o 2 – 2,5 %). Také se mění věková struktura obyvatelstva (atraktivní skupina aktivních seniorů při penězích). Roste počet lidí, kterým nevyhovuje unifikovaná dovolená, a hledají neobvyklé zážitky. Vzrůstá role ekonomicky aktivních žen a gay a lesbických párů, kteří mají tendenci k vyšším útratám. Roste zájem o sebevzdělávání (jazykové kurzy, kurzy šití apod.). Zvyšující se konkurence vyvolává stále silnější tlaky na rostoucí kvalitu poskytovaných služeb (Ryglová a kol., 2011).

3.1.4.2.2. Výběr jednotlivých trendů v cestovním ruchu

3.1.4.2.2.1. Event turismus (Event tourism)

Je definován jako systematické plánování a rozvoj faktorů budujících image atraktivit a destinací. Účastníci cestovního ruchu cestují, aby navštívili konkrétní událost či akci, nebo jsou tímto přímo motivováni (Getz, 2012).

3.1.4.2.2.2. Zelený cestovní ruch

Zelený cestovní ruch klade důraz na to, aby probíhal ve volné krajině nebo v mírně osídlených oblastech. Je charakterizován touhou návštěvníků splynout s přírodou i lidským prostředím. Má aktivní náplň a respektuje a chrání přírodu. Vystupuje ve třech konkrétních podobách a to ve formě ekoturistiky, agroturistiky a vesnické turistiky (Moravec a kol., 2007).

3.1.4.2.2.2.1. Ekoturistika

Ekoturistika je relativně nový fenomén, který je založený na rekreaci směřované do historicky a přírodně zachovalých oblastí, jejímž cílem je aktivní propagace a zachování trvale udržitelného rozvoje. Turisté by měli získat pozitivní poučnou zkušenost (Fennel, 2002).

3.1.4.2.2.2.2. Vesnická turistika

Forma, jejíž aktivity jsou bezprostředně spojeny s přírodou, krajinou a venkovským prostředím. Její náplní jsou individuální rekreační aktivity využívající atraktivit konkrétního navštíveného místa (Moravec a kol., 2007).

3.1.4.2.2.2.3. Agroturistika

Obvykle je spojena s aktivitami realizovanými přímo v zemědělské usedlosti. Mimo ubytování sem patří i vzdělávací exkurze a prodej tradičních výrobků a potravin z místní produkce (Zeipelt a kol., 2010).

V zahraničí je obvyklou praxí to, že turista, který je ubytován na farmě, také pomáhá farmáři v běžných činnostech s farmařením spojených (Sznajder, 2009).

3.1.4.2.2.3. Gastronomický (kulinářský) cestovní ruch (Food tourism)

Forma cestovního ruchu, u které je hlavním motivem gastronomie a kulinářské zážitky (specializované gastronomické akce, zážitky spojené s konzumací, s přípravou a prezentací jídla, seznámení se s gastronomickými tradicemi dané oblasti) (Kotíková, 2013).

3.1.4.2.2.4. Dobrodružný cestovní ruch (Adventure tourism)

Tento druh turistiky je spojen s adrenalinovými sporty (cyklistika v náročných terénech, horolezectví apod.) a má různé stupně odlišující se fyzickou náročností. V současnosti patří k velmi rychle se rozvíjejícímu doplňkovému segmentu v cestovním ruchu (Ryglová a kol., 2011).

3.1.4.2.2.5. Pěší turistika a cykloturistika

Ačkoliv pěší turistika má v Čechách již velmi dlouhou tradici, v dnešní době zažívá značnou renesanci a díky tomu se dá zařadit mezi turistické trendy. Cyklistika je fenoménem posledních několika let a rozvíjí se velmi rychle (Ryglová a kol., 2011).

3.1.4.2.2.6. Cestovní ruch seniorů

V posledních desetiletích se senioři dostávají do popředí zájmu nejrůznější nabídky a prodeje zboží a služeb, což je dáno jak demografickým vývojem populace (stárneme), tak i změnou životního stylu samotných seniorů. Klíčovým faktorem pro jejich spotřebitelské

chování je jejich ekonomická situace. Velká část seniorů je v dnešní době zdravější, vzdělanější a samostatnější, než byli senioři předchozích generací (Kotíková, 2013).

3.1.2. Venkovský prostor, venkovský cestovní ruch a destinace

Vzhledem k tomu, že jsou Kytlice obec nacházející se v srdci přírody, budeme se v dalších pasážích zabývat právě a hlavně venkovskou turistikou, kterou je třeba takříkajíc nejprve definovat.

Venkovský prostor zahrnuje oblasti s nízkou hustotou obyvatelstva a otevřeným prostorem s malými sídly s méně než deseti tisíci obyvateli. Využití půdy souvisí zejména se zemědělstvím, lesnictvím a ochranou přírody a krajiny. Místní obyvatelé mají sklon k tradicím, jejichž vliv je často velmi silný (Moravec a kol., 2007).

Venkovská turistika aneb venkovský cestovní ruch (též rurální cestovní ruch; angl. rural tourism) je souborné označení pro druh cestovního ruchu s pobytem a s rekreačními aktivitami na venkově (procházky a pěší turistika, projížďky na kole nebo na koni, pozorování a péče o domácí zvířata, konzumace podomácku vyrobených potravin atd.), s ubytováním v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních. Přitažlivost rurálního cestovního ruchu je založena na některých aspektech skutečného nebo fabulovaného venkovského způsobu života – rozsáhlá, tichá, klidná krajina, čistý vzduch, pracovní aktivity, zvyky a folklor, rozmanité stromy a zvířata atd. Jeho rozvoj souvisí s rozvojem venkova, budováním pěších tras a cyklotras, farem s alternativním zemědělstvím, budováním místních muzeí, skanzenů, revitalizací (rozvíjením) tradičních řemesel, budováním a obnovou menších ubytovacích a stravovacích zařízení atd. Venkovský cestovní ruch může mít různé formy (agroturismus, ekoagroturismus, ekoturismus, dobrodružný cestovní ruch, kulturní cestovní ruch) (Zelenka a Pásková, 2012).

Venkovská turistika je tedy cestovní ruch, který se odehrává na venkově a má své zázemí na vesnici mimo velká turistická centra. Typickými projevy venkovské turistiky jsou: ohleduplný vztah k přírodě a krajině, decentralizace ubytování s omezenou kapacitou, komorní až rodinné zázemí, pochopení pro individuální aktivity návštěvníků, zázemí v horských a podhorských oblastech, pronájem chat a chalup či tzv. druhé bydlení, což je specifický český fenomén (Stříbrná, 2005). Venkovská turistika může být významným

prostředkem rozvoje nejen daného místa, ale dokáže vyvolat ekonomické oživení i celých regionů. Venkovská turistika napomáhá řešit některé problémy venkovských oblastí jako snížení nezaměstnanosti, vytváření pracovních míst, snížení migrace a stabilizace venkova. Důležitou předností venkovské turistiky je skutečnost, že oživuje tradiční řemeslnou výrobu a udržuje folklorní a jiné tradice obce. Dále přispívá k využití přírodního, kulturního a historického potenciálu obce, přičemž zachovává původní ráz. Přispívá k tvorbě krajiny. Přináší minimální ekologická rizika a zprostředkovává návrat člověka k přírodě (Moravec a kol., 2007).

Destinace cestovního ruchu je definována jako místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se službami cestovního ruchu, které si účastník vybral pro návštěvu (UNWTO, 2015). Jedná se tedy o geografický prostor (stát, místo, region), který si návštěvník vybírá jako cíl své cesty. Za nejmenší destinační jednotku je považován resort. Vzhledem k tomu, že je mezi jednotlivými destinacemi značná konkurence, je nutné, aby destinace ve své činnosti uplatňovaly marketing. Marketing destinace cestovního ruchu je proces sladování zdrojů destinace s potřebami trhu (obsahuje analýzu místa, plánování, organizování a kontrolu strategií na vymezení lokalit a směřuje hlavně k silným stránkám místa v konkurenci s ostatními destinacemi) (Ryglová a kol., 2011).

Destinace je tedy představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu, a představují tak samotnou podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace (Palatková, 2006).

Výkladový slovník cestovního ruchu definuje destinaci cestovního ruchu (též destinace, turistická destinace; angl. tourism destination) za 1. v užším smyslu jako: cílovou oblast v daném regionu, typickou významnou nabídkou atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu a za 2. v širším smyslu jako: země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo její některý region, případně město. V některých zemích je území rozděleno do turisticky, historicky nebo administrativně kompaktních destinací (turistických regionů, turistických marketingových regionů – např.

Česká republika) s tvorbou a propagací společného turistického produktu regionu a případně i zpracováním statistik (Zelenka a Pásková, 2012).

3.2. Obec Kytlice

Kytlice (německy Kittlitz) jsou malá obec v CHKO Lužické hory, která leží na říčce Kamenici v Ústeckém kraji a spadá pod ORP Děčín. Leží mezi městy Nový Bor, Česká Kamenice a Chřibská, jen pár kilometrů od NP České Švýcarsko. Obec je složena z pěti místních částí a to: Dolní Falknov, Falknov, Hillův Mlýn, Kytlice a Mlýny, a tří katastrálních území: Falknov, Dolní Falknov a Hillův Mlýn (Mapa 7.).

Založení obce pod názvem Kytlice se datuje k roku 1758 (Slavíčková a Cvrk, 1993).

K 31. prosinci 2013 činil počet obyvatel 503 (ČSÚ, 2013). Celková výměra činí 2676 hektarů (ČSÚ, 2013) a průměrná nadmořská výška je 462 m. n. m. (Wikipedia, 2014). Znakem obce je žluto – modrý štít rozdělený na dvě části stříbrnou linkou se třemi vlnkami symbolizujícími řeku Kamenici. V levé horní části je zobrazena sklářská píšťala odkazující na tradici sklářství, která je zkřížena s ostrvím (sukovitý kmen se šesti pahýly) na zlatém poli. Zlatá barva a ostrev poukazuje na erb původních majitelů panství, jimiž byli Berkové z Dubé. Pravá dolní část obsahuje modré pole odkazující na kobaltovou modř, kterou se proslavili místní skláři (Obr. 5.) (Registr komunálních symbolů poslanecké sněmovny parlamentu České republiky, 2007).

3.2.1. Popis a charakteristika území obce Kytlice z hlediska cestovního ruchu

3.2.1.1. Geografická poloha

Kytlice mají z hlediska cestovního ruchu výhodnou geografickou polohu. Nacházejí se v srdci CHKO Lužické hory, což by kamenem dohodil od hranic s Německem a Polskem a pár minut autem či vlakem od NP České Švýcarsko. Nedaleko je několik významných sídel, která mohou působit jako zdroj návštěvníků. V Německu jsou to zejména Drážďany, Pirna a Žitava, v Polsku pak Jelenia Góra a v Čechách v neposlední řadě Liberec, Ústí nad Labem a Praha (Mapy Google, 2015).

Kytlice se nacházejí na území Lužických hor, které jsou rozvodím Severního a Baltského moře, a představují i výrazný povětrnostní předěl. Časté jsou značné rozdíly v počasí na severních svazích, obrácených do Šluknovské pahorkatiny a Žitavské kotliny a na jižních svazích, českolipské části Lužických hor (AOPK, 2015).

Pro obec samotnou a její okolí jsou charakteristické značné výškové rozdíly, díky kterým je i přes svou nepříliš značnou nadmořskou výšku (nejvyšším bodem je vrchol Malý Buk se 712 metry nad hladinou moře a nejnižším bodem koryto řeky Kamenice s nadmořskou výškou mezi 390 – 440 m. n. m.) znatelný horský charakter (Obr. 1. a 2.) typický pro daleko vyšší oblasti (Mapy.cz, 2015). Díky těmto rozdílům je krajina v obci a okolí velmi variabilní, od hlubokých údolí, prosvětlených lesů, luk až po holé vrcholky kopců a hor.

3.2.1.2. Přírodní a klimatické podmínky

Podnebí na celém území ČR je mírné, přechodné mezi oceánským a kontinentálním s typickým střídáním 4 ročních období. Dlouhodobá průměrná roční teplota v Ústeckém kraji je 7,7 °C a průměrný roční úhrn srážek činí 612 mm (Český hydrometeorologický ústav, 2015). Většinu zimních měsíců je povrch země pokrytý sněhem. V létě bývají dny horké a večery chladné, díky čemuž jsou jezera, rybníky a potoky studené po celý rok.

Naprostou většinu území pokrývají lesy s převahou květnatých bučin s velmi bohatě vyvinutým bylinným patrem. Často se setkáváme se smrkovými porosty starými sedmdesát - osmdesát let, které byly vysázeny ve třicátých letech 20. století. Tyto porosty oslabené imisemi, kyselými dešti a dalšími negativními vlivy včetně přirozených (kůrovec, námrazy, sníh, vliv větru a déletrvajících dešťů) jsou velmi zranitelné. V porostech se dále nacházejí javory, habry, břízy, jasany, borovice, jedle, olše a lípy. Z bylin se v lesích můžeme setkat s kyčelnicí devítilistou, lilii zlatohlávkem, áronem plamatým, pitulníkem žlutým, kapradí samcem a dalšími. Někdy se můžeme setkat s tzv. holými bučinami, kde se na zemi vyskytuje pouze vysoká vrstva opadaného bukového listí bez jiné vegetace.

Na chudším pískovcovém popř. znělcovém podkladu rostou tzv. acidofilní bučiny s mnohem jednotvárnějším druhovým složením tvořeným často jen trávami.

Lužické hory jsou mladým vulkanickým pohořím, které je velmi bohaté na suťová pole (Studenec, Klíč, Suchý vrch atd.) a skály (Klíč, Popova skála, Podkova, Strážce hranic, Česká brána, Skalní divadlo, Cukrová homole atd.).

Travní porosty se vyskytují na odlesněných a kosením (ovsík vyvýšený, kostřava červená, řebříček obecný, zvonek rozkladitý, rožec obecný, kakost luční, chrastavec rolní, kopretina bílá atd.) či pastvou pravidelně udržovaných plochách (poháňka hřebenitá, jílek vytrvalý, psineček obecný, jetel plazivý, bojínek luční, černohlávek obecný, sedmikráska chudobka a další). Odlišná společenstva se vyskytují na vlhkých lokalitách v údolích potoků a

na lučních prameništích (sasanka hajní, pcháče, sítiny, typické orchidejové louky Lužických hor s masovým výskytem prstnatce májového, Fuchsova nebo vzácněji kruštíku bahenního či bradáčku vejčitého).

Nedaleko Kytlic se nachází několik drobných oligotrofních nádrží, např. Hraniční, Malý a Velký Jedlovský, Rolský a Svorský rybník či přehrada Naděje. Vyznačují se studenou, kyselou a na živiny chudou vodou. Na jejich březích se zato vytvořila unikátní společenstva vlhkých luk, rašelinišť a podmáčených olšin či smrčin (ostřice, suchopýr, rosnatka okrouhlostá atd.) (Správa CHKO Lužické Hory, 2015).

Zvířena lesů zahrnuje většinou běžné lesní druhy (např. mlok skvrnitý, kuna lesní a skalní, jezevec obecný, liška obecná, norník rudý, myšice lesní, rejsek obecný, káně lesní, jestřáb obecný, ještěrka živorodá, zmije obecná a mnoho dalších). Vysoké jsou stavy jelení a srnčí zvěře. V některých oblastech se vyskytuje kamzík horský a nepůvodní muflon. Horských prvků fauny zde žije méně (rejsek alpský, ořešník kropenatý, sýc rousný, lejsek malý nebo ještěrka živorodá), větší počet jich nalezneme mezi bezobratlými (pavouci, mravenci, střevlíkovití, drabčíkovití či tesaříkovití brouci). Na loukách se vyskytuje celosvětově ohrožený chřástal polní.

Kolem vodních toků je zajímavá fauna bezobratlých zahrnující rašelinné druhy pavouků, brouků nebo vážek. K dalším drobným obyvatelům dna potoků patří například ploštěnky, korýši rak říční nebo blešivec potoční. Fauna obratlovců je o něco chudší a odráží chladné klima oblasti. Ze savců jsou nejlépe přizpůsobeni vodnímu prostředí potoků rejsec vodní, rejsec černý a vydra říční. V blízkosti vodních toků žijí některé druhy ptáků, např. ledňáček říční, konipas bílý, konipas horský nebo skorec vodní. Z obojživelníků se setkáme se skokanem hnědým, ropuchou obecnou, čolkem obecným a horským. Na horním úseku řeky Kamenice je tzv. pstruhové pásmo (Správa CHKO Lužické Hory, 2015).

3.2.1.3. Sociální a ekonomické podmínky

Kytlice spadají do Ústeckého kraje, kde je dlouhodobě vyšší míra nezaměstnanosti. V roce 2013 měly Kytlice celkem 503 trvale žijících obyvatel, kdy 98,33 % má státní příslušnost ČR, z toho je celkem 232 žen a 271 mužů. Průměrný věk obyvatel je 45,5 let (ČSÚ, 2013). V obci bylo v roce 2014 5,7 % nezaměstnaných (ČSÚ, 2014). V obci se nachází 315 domů, z nichž je trvale obýváno 129 a zbylé jsou využívány k rekreaci (ČSÚ, 2010). V obci bylo

228 obyvatel ekonomicky aktivních, z nichž 58 pracuje v průmyslu, 24 ve školství, zdravotnictví či veterinárních a sociálních činnostech (Tab. 5.) (ČSÚ, 2001).

3.2.2. Obec Kytlice v historických souvislostech

Pro pochopení a zhodnocení všech souvislostí je nutné podívat se také na historii území, která má stále velký vliv na jeho současnost i budoucnost.

Území Kytlic prošlo značně složitým územním, majetkoprávním a správním vývojem. Kromě sklářství byla od středověku dalším rozhodujícím faktorem příslušnost ke dvěma různým panstvím a to Sloupskému a Českokamenickému. Díky tomuto se vytvořily dva samostatné katastry, kdy do každého spadaly dvě obce: Hillův Mlýn s Dolním Falknovem a Falknov s Kytlicemi a s částí Hillova Mlýna. Všechna tato území byla samostatnými obcemi a i díky tomu byly vzájemné vztahy neobyčejně složité. Prakticky u nás není známa obdobná situace (Slavičková a Cvrk, 1993).

Ráz krajiny utvářela sídla a činnost jejich obyvatel. Nadmořská výška, která není nikterak vysoká, avšak charakteristická výraznou mírou převýšení, což vytváří specifický ráz krajiny a značně limituje kvalitu a výnosnost pozemků. Krajina je charakteristická nedostatkem orné půdy, která byla většinou přeměněna na louky a pastviny (Slavičková a Tůmová, 2010). Rozhodující význam pro vznik a vývoj zdejšího osídlení měla také říčka Kamenice. Obecní kronika praví, že vznik obce nelze spolehlivě určit, leč historické prameny praví, že celá oblast Českokamenicka patřila od nejstarších známých dob k majetkům děčínské kastelánie. Na konci 13. století skončil pozemek v rukou pánů z Michalovic, kteří začali s kolonizací území. Před polovinou 14. století se na majetku pánů z Dubé vytvořilo samostatné panství příslušné k hradu Sloupu (Pirkenštejn), poté převzali panství Berkové z Dubé, kteří jej s přestávkami vlastnili až do roku 1607. Českokamenické panství však Berkové neudrželi. Jindřich Berka z Dubé je prodal Zikmundovi Vartenberkovi. Ponechal si pouze hrad Fredevald a k němu sedm vesnic. Pravděpodobně se jednalo i o území pozdějších Kytlic. Českokamenicko zůstalo Vartenberkům do roku 1614, kdy muselo být pro dluhy prodáno rodině Kinských. Kinští podporovali rozvoj výroby a obchodu. V roce 1945 byly majetky Kinských zkonfiskovány a dědicové Sloupu odešli z Čech. Nejstarší částí dnešních Kytlic byl Falknov, u nějž se nacházela stará sklářská huť, a který je považován za mateřskou obec Kytlic. Následující růst je spojen až s rozvojem výroby ve sklářské huti, kdy ve 2. polovině 16. století výrazně stoupl počet obyvatel. Rozvoj zastavila až Třicetiletá válka.

Sídelní struktura byla prakticky vytvořena před rokem 1750 a dále se jen zahušťovala, ale specifické přírodní podmínky nedovolovaly obci větší teritoriální rozšiřování. Ve Falknově a v Hillově Mlýně se rozvíjela řemesla, stoupal počet obyvatel bez vlastního domku žijících v podruží. Další řemeslné a hospodářské důvody přiměly Jana Josefa Kittela (majitele pily, pivovaru a brusírny) v listopadu 1757 předložit hraběti Kinskému žádost o založení nové vsi. Dostalo se mu neprodleně souhlasu. Pro novou ves se hledalo jméno. Bylo logické pojmenovat novou ves podle původního majitele pozemků a iniciátora vzniku vsi. Zpočátku se vsi říkalo Kittelwitz. Až později se ujal název Kittlitz (Kytlice) - "ves lidí Kittelových". Nová ves vyrostla během třinácti let (Slavičková a Cvrk, 1993).

Kytlice brzy přerostly v počtu stavení i obyvatel svou mateřskou obec Falknov. Sklářská minulost uvedla oblast Kytlicka do širšího podvědomí. Řemeslná a živnostenská činnost byla velmi závislá na světových trzích a výkyvy ceny skla ovlivňovaly životní úroveň obyvatelstva. Kruté následky zanechaly na Kytlicku hladomory ve 40. letech 19. století, kdy v důsledku neúrody stouply nesmírně ceny potravin, navíc vypukla odbytová krize ve sklářství. Kritickou situaci se snažili zachránit kněžna Vilemína Kinská a majitel kytlického statku dr. František Kittel. Podařilo se jim zaměstnat stovky místních obyvatel budováním cest. Revoluční rok 1848 zanechal na obcích nepatrné následky. Největší změny nastaly v oblasti správy. Zavedení státní správy do úrovně okresů rozdělilo zdejší území do dvou okresů, což narušilo dosavadní jednotný vývoj. Také název obce Kytlice nebyl jednoznačný. Do roku 1850 byly Kytlice a Falknov samostatnými obcemi s vlastními rychtáři. S novým nařízením byly obě obce spojeny pod jménem Falknov a do takto nové obce byla pojata i část Hillova Mlýna. Následující období se neslo ve znamení rozvoje sklářské výroby. Také byla oživena stavební činnost. Naplno pracoval také kytlický pivovar. Zemědělství se rozšířilo o pěstování brambor a rozkvět zaznamenalo i ovocnářství. Od šedesátých let 19. století, v poklidné době, se rychle rozvíjel společenský a kulturní život. Koncem 70. let byla v Kytlicích zahájena železniční doprava, což znamenalo pro celé území další hospodářský rozvoj. Průběh 70. a 80. let 19. století byl poznamenán hospodářskou krizí (Slavičková a Cvrk, 1993). Některé sklářské rodiny se vystěhovaly, nejčastěji do Německa a Brazílie. Devadesátá léta přinesla oživení domácí sklářské produkce a stouply příjmy sklářům i obcím. Peníze byly využity na výstavbu domů. Hospodářská konjunktura trvala až do vypuknutí první světové války. Již před první světovou válkou se v Kytlicích setkáváme s iniciativou, která předznamenala dnešní charakter obce. V roce 1907 nechal majitel pily Johann Ackermann upravit dnešní Lesní rybník na

koupaliště, umístil na ně lodky a na břehu nechal postavit výletní restauraci. Toto místo v klidném lesním prostředí vábilo lidi k odpočinku a zábavě, avšak klidné období a šťastná léta pomalu končila. Vše zastavila první světová válka. Postupně se zastavil provoz všech skláren a celkově byla narušena sklářská výroba. Byl naprostý nedostatek základních potravin, svíček, petroleje i uhlí. V Kytlicích byla zřízena válečná vývařovna pro hladovějící. V květnu 1917 byly pro válečné účely sejmuty a odevzdány všechny kytlické kostelní zvony. Po skončení války trval kritický stav až do poloviny roku 1919, kdy vzrůstala poptávka po malovaném skle a začala se ožивovat sklářská výroba. Počet obyvatel stagnoval, možnosti rozvoje území byly již vyčerpány. Následující období bylo opět tragické. V roce 1930 došlo k hospodářské krizi a místní obce se z ní již nevzpamatovaly. V Kytlicích - Falknově bylo více než 900 nezaměstnaných obyvatel. Obce se staly místem hladu (Slavíčková a Cvrk, 1993). Po druhé Světové válce byla odsunuta většina původního obyvatelstva a prakticky zanikla sklářská tradice. Vznik pohraničního pásma zlikvidoval některé osady a samoty. Následná kolektivizace zemědělství zapříčinila, že z hospodářsky slabších oblastí začalo obyvatelstvo prchat do měst. Příčinou nebyl jen nedostatek surovin, paliva a pracovních sil, ale i neschopnost nových provozovatelů. Opuštěné domy pomalu chátraly. Stačilo pouhého půl století a stavební fond zaznamenal drastický úbytek domů (Belisová, 2006). V Kytlicích bylo nařízeno 36 demolicí (Slavíčková a Cvrk, 1993). Záchranou vysídlených oblastí se stal až nový fenomén: chalupářství (Belisová, 2006). Největší rozvoj zažilo chalupářství až v šedesátých letech, ale to byly Kytlice již dávno známým, ač vskutku dobře utajeným místem. K poslední změně správního uspořádání Kytlic došlo v souvislosti se správní přeměnou v roce 1960, kdy byl zrušen okres Nový Bor, a Kytlice byly připojeny k okresu Děčín. Současně došlo ke sloučení Mlýnů s Kytlicemi v jednu obec. Komplikovaný správní vývoj se dodnes odráží ve složitém číslování domů, protože každá z částí dnešních Kytlic má vlastní číslování dle systému z konce 19. století, kdy bylo nahrazeno původní číslování z roku 1771 zavedené Marií Terezií (Slavíčková a Cvrk, 1993).

Dnes stojíme na prahu nové etapy, kdy generace prvních chalupářů zestárla a začíná se stěhovat z měst na vesnici. I mnoho mladých lidí „unavených životem ve městě“ hledá klid na vesnicích. A ti se de facto stávají „kolonisty“ živořících obcí (Belisová, 2006). Tato skutečnost přináší jak mnoho pozitiv, tak i negativ, a to nejen pro samotné obce a jejich obyvatelstvo, tak i pro cestovní ruch.

3.2.3. Turismus v obci a okolí

3.2.3.1. Historie turismu v Kytlicích a okolí

Ve středověku bylo cestování považováno za nebezpečný a nepříjemný zážitek, kterému je lepší se vyhnout (Wearing, 2001).

První doklady o využití venkovské krajiny k rekreaci zaznamenáváme již v 17. století. Jednalo se zejména o lov zvěře, ryb apod. a tyto aktivity byly vyhrazeny jen nejbohatším vrstvám (Zeipelt a kol., 2010). Počátky moderního cestovního ruchu je tedy třeba hledat v 17. a 18. století, kdy existovalo právo volného cestování pro kupce a šlechtice a cestování bylo prezentováno zejména cestami za získáváním zkušeností, což bylo na konci 17. století výrazně ovlivněno průmyslovou revolucí (Ryglová a kol., 2011). Na rozvoj zdejší turistiky měl značný vliv fakt, že historie zasadila území přímo na hranice českého a německého živilu, ať už se příslušné státy během dějin jmenovaly jakkoli. Od středověku tu německy mluvící osadníci tvořili většinu obyvatelstva a území bylo vždy vnímáno jako jeden celek. Ostatně svědčí o tom fakt, že objeviteli místních půvabů byli původně obyvatelé z druhé strany hranice (Feřtek, 2006). První turistické objevování oblasti můžeme zařadit na přelom 18. a 19. století (tehdy vznikl i název nedalekého Českého Švýcarska, kdy dosud bezejmenná oblast byla pojmenována Sächsische Schweiz, to se datuje k roku 1835). Postupně se rozvíjely i zařízení a služby cestovního ruchu (Čeřovský, 2010). Kulturní a společenský život, zájmové činnosti a později i turistika a sportovní dění se na území rozvíjely od poslední třetiny 19. století (Storm, 2004). Novodobý cestovní ruch se začal formovat na přelomu 20. století (Hesková a kol., 2011). Ještě před rokem 1938 byl společenský život v podstatě životem spolkovým, který se odehrával nejčastěji v sálech hostinců, ale i pod širým nebem. Turistika, třebaže se tohoto pojmu neužívalo, se začala rozvíjet v širším měřítku v sedmdesátých letech 19. století, kdy vznikly také první turistické spolky (Storm, 2004). Důležitou roli při tom hrála romantická estetika, akcentující především citový vztah k přírodě a vlastenecké cítění (Hájková, 2012). Brzy bylo zřejmé, že není záležitostí jen toho, kdo ji provozuje, ale že má nepřehlédnutelný význam hospodářský. To rychle pochopili i podnikatelé v přitažlivých místech výletů a tras. Začaly se zřizovat občerstvovny, výletní hostince a turistické ubytovny. Sami příznivci putování krajinou a milovníci přírody přispívali rozhodující měrou k rozšíření turistiky, ke stanovování a značení turistických stezek, k vydávání průvodců a map, k zajišťování ubytoven i k stavbám rozhleden (Slavičková a Tůmová, 2010). V roce 1833 byla vybudována rozhledna na Luži, nejvyšším vrchu Lužických

hor. Následný rozvoj turistiky je spojován zejména s výstavbou železniční trati ve 2. pol. 19. století (Heimrichová, 1987). O tyto stavby a další podporu turistiky se na území Lužických hor zasloužili jednak osvícení majitelé panství, jako kníže Ferdinand Kinský (v případě rozhledny na Studenci nebo restaurace Na Jedlové) a jednak horské, turistické a okrašlovací spolky zakládané ve městech Lužických hor a okolí od 80. let 19. století (Holeček, 2004). V samotných Kytlicích bylo takových spolků hned několik, jak zmiňuje Kronika obce. Největším byl tzv. spolek Sadařský (Obr. 4.), který se zasloužil o výsadbu ovocných stromů a květin podél cest a luk. Pořádal výstavy ovoce a zeleniny a pečoval o pomníky z války, boží muka a křížky kolem cest. Existoval také výbor pro zvýšení cestovního ruchu a pro zavedení pojmu „Letovisko Kytlice“, který se v roce 1931 zapřičinil o úpravu Lesního rybníka (Chronik von Falkenau-Kittlitz, 1836 - 1945). Velkým přínosem pro rozvoj turistiky na našem území bylo uzákonění osmihodinové pracovní doby a zavedení placené dovolené v roce 1918. K dalšímu rozvoji přispěl i fakt, že lidé pociťovali deficit zábavy v důsledku válečných dob. V meziválečném období jsme svědky nástupu sociální diferenciacie turistiky a vzniku nových českých turistických spolků. V důsledku těchto změn ve spojení s růstem životní úrovně obyvatel přivedlo meziválečné období k turistice i nižší sociální vrstvy - zejména jejich mladší ročníky (Šternberk a kol., 2012). Po druhé Světové válce se Saské Švýcarsko a okolí řadí mezi nejvyhledávanější turistické a rekreační oblasti. České pohraničí těžce poznamenané vyhnáním německého obyvatelstva Češi objevují velmi zvolna a oblíbenou formou rekreace se stává chalupářství (Čeřovský, 2010). V pohraničí se nalézaly zdevastované chalupy za pár stokorun až tisícovek a lidé se začali hrnout z města na vzduch. Už proto, že automobily začínaly být dostupnější a fungovala i veřejná doprava (Roubalová, 2013). Díky válečným a krizovým událostem se objevily v cestovním ruchu nové tendence, kdy se vedle tradičních míst (lázní a rekreačních letovisek) začal klást důraz i na rekreaci v zimní sezóně (lanovky, vleky, běžkařské trasy apod.) (Hesková a kol., 2011). Zajímavým fenoménem té doby byla také tzv. Rekreace ROH, kdy odborové organizace dostaly do správy mnoho rekreačních zařízení a budov, kam se následně jezdil organizovaně rekreovat a zotavovat pracující lid (Štemberk a kol., 2012). V Kytlicích bylo v té době celkem 5 těchto zařízení.

V 90. letech minulého století se stal cestovní ruch jedním z nejdynamičtěji se rozvíjejících odvětví světové ekonomiky. Vzniklo velké množství nových ubytovacích kapacit a také zcela nové formy cestovního ruchu jako např. agroturistika či ekoturistika. Po roce 2000 se zvyšuje důraz na regionální aspekty a rozvoj turismu v regionech a dále se rozvíjejí

specifické formy cestovního ruchu (cyklistika atd.). Zvýšily se investice do cestovního ruchu z fondů EU. I přes všechny tyto pozitivní skutečnosti má ale rozsah služeb stále značné rezervy (Ryglová a kol., 2011).

3.2.3.2. Současnost turismu v Kytlicích a okolí

Klid a pohoda jsou vlastnosti, které výzkum Strategie propagace cestovního ruchu České republiky 2004 – 2010 vyhodnotil jako nejčastější asociace spojované s dovolenou v České republice (Hesková, 2011). Zatímco v dřívějších dobách lidé cestovali nejčastěji z důvodů vojenských či obchodních, v současnosti je cestovní ruch především volnočasovou aktivitou. Představuje důležitou součást národního hospodářství a stal se běžnou součástí spotřeby obyvatelstva (Ryglová a kol., 2011). Rozvoj cestovního ruchu byl spjat s rozvojem společnosti, průmyslem a především s rozvojem dopravy. Rozvoj silniční sítě a železniční dopravy přinesl levné cestování pro širokou klientelu. Při dopravních cestách došlo k mohutnému rozvoji ubytovacích a stravovacích zařízení. Do zahraničního i domácího cestovního ruchu výrazně zasahuje stát, který sám často přebírá roli investora výstavby důležitých inženýrských sítí (voda, elektřina, telefon, silnice atd.). Rozvoj cestovního ruchu si vyžádal i vyšší potřebu specializovaných odborníků. Zvyšování kvalifikace má dopad na zkvalitňování služeb a prohlubování společenských a ekonomických účinků cestovního ruchu (Hesková a kol., 2011). V dnešní době jsou turisté ochotni utratit víc peněz za události a výrobky, které vykazují věrohodnost a nejsou anonymní, z čehož vyplývá, že větší šanci na prodej mají domácí produkty a události, které mají určitou tradici (Birda a kol., 2013).

Cestování se stalo hospodářským fenoménem. Současný trend je umožnit, co možná nejširší skupině obyvatel účastnit se turismu, což na jedné straně souvisí se zaměstnaností, na druhé s příjmy regionů a se sociální politikou státu. V dnešní době má stát v tomto směru nezastupitelnou roli (Tittelbachová, 2011).

3.2.3.3. Úloha obce v oblasti turismu

Cestovní ruch se vždy váže k určitému místu, obci, městu regionu či státu, jehož nabídka do značné míry souvisí s kvalitou a schopnostmi veřejné správy (Jakubíková, 2012).

Legislativní podmínky České republiky jsou takové, že se každá obec stala orgánem územního plánování. Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území. Zejména se zřetelem na péči o životní prostředí (Beran a kol., 2005).

V oblasti turismu obec vykonává činnosti jako zpracování koncepčních dokumentů pro rozvoj turismu, vytváří systém pro podporu realizace jednotlivých opatření a priorit. Koordinuje činnosti informačního centra. Spravuje a provozuje kulturní památky na svém území. Koordinuje aktivity podnikatelských subjektů v oblasti turismu a podpory podnikání. Podporuje infrastrukturu turismu a vznik různých organizací pro rozvoj turismu. Vytváří grantová schémata pro podporu turismu z veřejných rozpočtů. Podporuje vznik produktů turismu a jejich marketingu, koordinuje zkvalitňování informací o území zaměřené na požadavky návštěvníků, zajišťuje sběr relevantních dat a spolupráci mezi podnikateli, úředníky a pracovníky neziskového sektoru. Správné fungování obce v tomto směru je základním faktorem pro rozvoj turismu v dané oblasti (Tittelbachová, 2011)

4. Materiál a metody

4.1. Materiál

Jako materiál pro tuto diplomovou práci byla použita samotná obec Kytlice (geografická poloha, přírodní a klimatické podmínky, historické souvislosti atd.), její přilehlé okolí, místní obyvatelstvo, chataři a chalupáři a také turisté vesnici navštěvující (podrobný popis je uveden v kapitole 3.2. Obec Kytlice).

4.2. Metody

Pro získání požadovaných podkladů a informací použitých v teoretické části práce bylo využito rozličných informačních zdrojů přes knihy a odborné články až po konkrétní údaje z ČSÚ apod. (viz kapitola 8. Seznam literatury).

V metodice vypracování praktické části diplomové práce bylo použito zejména metod kvalitativních, mezi něž patří dlouhodobé pozorování situace v obci Kytlice a to nejen situace v oblasti cestovního ruchu (služby a přírodní a společenské atraktivity), ale všech dalších oblastí, které se této problematice dotýkají (politická situace, socioekonomická situace a další). Samotné pozorování probíhalo během různých situací včetně účasti na jednání místního zastupitelstva, různorodých kulturních akcí, vlastních prohlídek ubytovacích a restauračních zařízení a dlouholetým pozorováním okolní krajiny z pohledu turisty. Další použitou metodou byla pravidelná interview s obyvateli, chalupáři a turisty, která probíhala v letech 2012 – 2015, a to jak po předchozí domluvě oficiální cestou za použití nahrávacího zařízení, tak i během neformálních setkání vycházejících z běžného života.

Jako metody kvantitativní bylo použito průzkumu veřejného mínění, kterého se účastnilo 77 respondentů a k jehož vyhodnocení bylo využito internetového serveru VypInTo.cz, kdy u otevřených otázek si vyhodnocení vyžádalo značně individuální přístup (kompletní výsledky průzkumu viz kapitola 5.1.2. Průzkum veřejného mínění ohledně turismu v obci Kytlice).

Pro samotný koncept rozvoje turistického ruchu v obci byly aplikovány výsledky z předchozích částí práce a také zkušeností z okolních obcí či zahraničí, kdy cílem byl návrh pro zajištění udržitelného rozvoje cestovního ruchu v Kytlicích. V neposlední řadě se vycházelo z vlastních znalostí a zkušeností.

Během zpracování diplomové práce bylo jako technických náležitostí použito fotoaparátu Nikon Coolpix a chytrého zařízení Samsung Galaxy Note 3, s použitím aplikací pro měření tras, vzdáleností a nahrávání rozhovorů.

5. Výsledky

5.1. Analýza cestovního ruchu na území obce Kytlice

Na první pohled by se mohlo zdát, že obec Kytlice je ideálním místem pro trávení dovolené či víkendů a že její potenciál pro rozvoj turistického ruchu je značný. Je tomu tak ale i ve skutečnosti?

5.1.2. Průzkum veřejného mínění ohledně turismu v obci Kytlice

Pro navržení konkrétních řešení pro rozvoj turismu v obci je třeba nejprve zjistit, co vlastně turisté a obyvatelé obce chtějí a zda oni sami vnímají Kytlice jako turisticky zajímavou destinaci, která má dostatek potenciálu pro rozvoj turistiky na svém území. Na základě těchto poznatků můžeme následně vyhodnotit možnosti obce jako turistického cíle.

5.1.2.1. Cíl průzkumu

Cílem průzkumu bylo zhodnocení názoru na současnou situaci turistického ruchu v obci s ohledem na názor místních obyvatel, chatařů a chalupářů a také samotných turistů, kteří obec pravidelně navštěvují. Částečně byl průzkum realizován také proto, že jeho výsledky mohou přinést zajímavé podněty pro další rozvoj turistiky v obci a jejím okolí.

5.1.2.2. Metodika průzkumu

Formou průzkumu byl zvolen dotazník zaměřený na konkrétní cílovou skupinu – místní komunitu, která zahrnuje občany s trvalým pobytem na území obce, chataře a chalupáře trávící v obci valnou většinu svého volného času a také na turisty, kteří se do obce rádi a pravidelně vrací.

Samotná realizace průzkumu proběhla elektronickou formou přes internetový portál VypInto.cz. Většina respondentů byla oslovena přes sociální síť Facebook.com, kde jsem v roce 2009 založila skupinu s názvem Kytlice Forever!!!, která má v dnešní době přes 700 členů, žije vlastním životem a stala se velmi dobrým informačním zdrojem. Kromě skupiny Kytlice Forever!!! byl dotazník sdílen ještě ve skupinách Bleší trhy Kytlice, hostinec Kytlice a na stránce Infocentrum Kytlice. Další formou oslovení byla emailová komunikace, kdy všichni konkrétní podnikatelé s živností zaměřenou na cestovní ruch dostali email s konkrétním odkazem na dotazník pro jeho vyplnění. Posledním typem realizace výzkumu bylo rozdávání tištěných dotazníků na jednom z Bleších trhů v obci pořádaných. Celkem bylo osloveno cca 750 respondentů.

Část odpovědí byla nastavena jako otevřená s cílem získat co nejvíce konkrétních podnětů a následné vyhodnocení těchto otázek si vyžádalo individuální přístup.

5.1.2.3. Vyhodnocení průzkumu

Celkem dotazník obsahoval 21 otázek, z nichž 11 bylo uzavřených s možností odpovědí: ano, ne, nevím, a 10 otevřených. Celkem na něj odpovědělo 77 respondentů, což činí celkem cca 10,27 % z celkově oslovených. Jedním z cílů bylo také zjištění, jak se staví k turistickému ruchu místní obyvatelé ve srovnání s turisty a chalupáři. Z celkového počtu respondentů reagovalo na dotazník 35,53 % místních obyvatel, 28,95 % chatařů nebo chalupářů a 31,58 % pravidelných návštěvníků. Na dotazník odpovědělo pouhých 3,95 % podnikatelů provozujících svou činnost na území obce. Gendrovým rozdělením na dotazník reagovalo 50 % mužů a 50 % žen.

Většina respondentů byla ve věku 18 – 39 let a to 49,35 %, 35,06 % bylo ve věku mezi 40 – 59 lety a starších 60 let bylo 15,58 % dotazovaných.

Návratnost dotazníku činila 50,6 %, což znamená, že si odkaz k vyplnění otevřelo celkem 152 osob a vyplnilo jej něco málo přes polovinu. Průměrná doba vyplňování činila 10 minut a 4 vteřiny. Všechny otázky byly nepovinné.

5.1.2.3.1. Vyhodnocení jednotlivých otázek

Otázka č. 1. Vnímáte Kytlice a jejich přilehlé okolí jako atraktivní oblast pro turisty?

Většina respondentů (92,21 %) se vyjádřila kladně a vyhodnotila Kytlice jako oblast atraktivní pro turisty. Dalších 6,49 % uvedlo jako odpověď ne a 1,3 % nevím (Graf 1.).

Otázka č. 2. Mají Kytlice dostatek potenciálu pro rozvoj turismu a zdokonalení nabídky v oblasti turistického ruchu?

Jako místo s dostatkem potenciálu pro rozvoj turismu vnímá Kytlice 81,82 % dotazovaných a 14,29 % situaci vnímá opačně. Odpověď nevím zvolilo 3,9 % lidí (Graf 2.).

Otázka č. 3. Přivítal/a byste rozvoj turistického ruchu v obci?

Tak jednoznačný postoj jako u výše uvedených tato otázka u respondentů již nevykazuje. Pro rozvoj je celkem 61,4 %, proti 20,78 % a neví 18,18 % dotazovaných (Graf 4.).

Otázka č. 4. Která místa či cíle v Kytlicích a nejbližším okolí považujete za nejzajímavější (uvedte tři)?

U této otázky bylo nutné individuální vyhodnocení, kdy se odpovědi týkající se zajímavých cílů vesměs opakovaly. U dotazovaných se největší popularity dostalo Lesnímu divadlu a to celých 16 %, na druhém místě respondenti zmiňovali koupaliště (Lesní rybník), které získalo 14 % hlasů, a na třetím místě s 9 % se umístil kostel sv. Antonína Paduánského s přilehlým hřbitovem. Mezi dalšími zmiňovanými místy se objevila okolní příroda, rozhledna na Jedlové, hora Klíč, lidová architektura v obci, hostinec Kytlice, Pustý zámek, Bělský rybník, návštěva nedalekého NP České Švýcarsko a další. Celkem bylo zmiňováno 38 zajímavých lokalit (kompletní výsledky Graf 4.).

Otázka č. 5. Myslíte si, že by rozvoj turismu v obci byl přínosem pro obec a její obyvatelstvo?

Souhlasnou odpověď na otázku uvedlo 64,47 % dotazovaných, nesouhlasnou 13,16 % a nevědělo 22,37 % (Graf 5.).

Otázka č. 6. V případě, že ano, tak jaký a co by z toho plynulo konkrétně pro Vás? V případě, že ne, proč?

Otázka byla otevřená a celkem se k ní vyjádřilo 45 dotazovaných. Kromě zvýšení příjmu finančních prostředků v obecním rozpočtu lidé zmiňovali také zvýšení životní úrovně místních obyvatel a přínos ve formě potenciálních pracovních míst. Také rozšíření a zlepšení nabídky služeb (ubytování, stravování) a možností zábavy různého druhu. Kromě pozitivních reakcí se objevilo také několik odpovědí, kde si respondenti rozvoj turismu nepřejí z důvodu narušení stávajícího rázu obce a jejího „genius loci“. Dále se mezi odpověďmi několikrát objevil názor, že by se pro respondenta nezměnilo nic.

Otázka č. 7. Kterou z místních kulturních akcí navštěvujete nejčastěji?

Další z otázek, která si vyžádala individuální vyhodnocení. Na prvním místě s výsledkem 25 % byla uváděna divadelní představení místních ochotnických spolků KOS, KLOS a Divadlo Na Půdě. Na dalším místě se s 16 % umístily Bleší trhy (Obr. 3.) v obci pořádané a na třetím místě s 9 % byla Antonínská pouť. Mezi dalšími zmiňovanými akcemi se objevil Masopustní rej (Obr. 14.), plesy, koncerty a mše v kostele, akce pro děti, Kytlický

minitriatlon, Kytlifest a další. Mezi respondenty jsou i tací, kteří navštěvují akce všechny a to celkem 5 %. Žádnou z akcí navštěvují 4 % dotazovaných (Graf 6.).

Otázka č. 8. Kterou z kulturních akcí máte nejraději.

U této otázky se na prvním místě co do oblíbenosti opět umístila představení kytlických divadelních spolků s 31 %. Druhé místo si rozdělily Bleší trhy a Antonínská pouť se 14 %. Dále se s 8 % objevil Kytlifest. Uváděny byly také mše a koncerty v kostele, plesy, akce pro děti, Masopustní rej, zábavy v restauračních zařízeních, vánoční a velikonoční těšení. 6 % respondentů uvedlo, že má nejraději všechny akce a 1 % žádnou (Graf 7.).

Otázka č. 9. Napadá vás nový druh akce či tradice, která by mohla být přínosem pro místní veřejnost případně pro turisty?

Celkem návrhy a nápady uvedlo 32 z celkem 77 dotazovaných. Lidé by uvítali rozšíření sportovních akcí pro děti, kde v této souvislosti byla často zmiňována nefungující TJ Kytlice. Zlepšení možností pro seznamování se s historií obce a s jejím aktuálním fungováním. Více akcí pro rodiny s dětmi (bojovky, turnaj v piškvorkách, vítání jara, závody na kanoích, stavba májky, společný úklid obce). Obnovení Festivalu Kytlice (poslední ročník byl v roce 2009, nezaměřovat s Kytlifestem) a sjezdovky na horních pastvinách. Mezi návrhy se objevila i výstavba vlastního pivovaru (v obci již vaří vlastní pivo v Pensionu Helene, poznámka autora), rozšíření turistických tras a pěší túry se zajímavým výkladem, divadelní festival, veřejné promítání filmů a další nápady a návrhy.

Otázka č. 10. Jak vnímáte kvalitu ubytovacích zařízení v obci, je dostačující?

V odpovědích na tuto otázku uvedlo 53,95 % respondentů, že je dostačující, 18,42 %, že ne a 27,63 % neví (Graf 8.).

Otázka č. 11. Jak vnímáte finanční dostupnost a kvalitu stravovacích zařízení v Kytlicích, je vyhovující?

Jako vyhovující vnímá kvalitu a dostupnost stravovacích zařízení 51,95 % dotazovaných, jako nevyhovující 31,17 % a zbylých 16,88 % neví (Graf 9.).

Otázka č. 12. Co konkrétně by se mělo změnit?

Otázka byla otevřená a reakcí na otázku bylo celkem 42, v nichž respondenti volali po zvýšení kvality a hygieny v restauračních zařízeních a nekuřáckých prostorách. Rozšíření stravovacích kapacit a zlepšení přístupu obsluhy a snížení cen. Kromě vyjádření ke kvalitě ubytovacích a stravovacích kapacit využili respondenti otázku k návrhům změn pro obecní zastupitelstvo. Obec by měla dle návrhů zajistit informační systém ohledně ubytování a stravování, zřídit bankomat v obci, zvýšit propagaci obce a zlepšit komunikaci mezi pořadateli akcí na území obce a vyřešit situaci ohledně nefungující TJ Kytlice. Dále by se obec měla dle respondentů zaměřit na zvýšení kvality služeb poskytovaných místním informačním centrem a další.

Otázka č. 13. Je nabídka možností trávení volného času pro obyvatele a turisty dostatečná?

Jako dostatečnou vnímá nabídku pro turisty celkem 42,86 % dotazovaných, jako nedostatečnou 36,36 % a 20,78 % neví (Graf 10.).

Otázka č. 14. Jak by obec případně podnikatelé mohli nabídku služeb pro obyvatele a turisty rozšířit?

Na další z otevřených otázek reagovalo 40 dotazovaných. Kromě tipů na rozšíření a zlepšení služeb odpovědi obsahovaly také opačná doporučení, kdy respondenti nechtějí rozšiřovat propagaci a služby z důvodu nelibosti výskytu turistů v obci.

Jako u předchozích otázek respondenti poukazují na nekvalitní služby poskytované obecním infocentrem (nevhodná otvírací doba, nedostatek informačních materiálů, chybí nabídka lokálních produktů). Dále bylo upozorňováno na nedostatečnou propagaci ohledně akcí v obci konaných (návrh na zřízení kalendáře akcí na webu obce). Obec by se neměla bát změn, měla by zkoušet nové a více propagovat svoje stávající aktivity. Využít proslulosti obce jako „destinace slavných osobností“ (mapy s chalupami slavných atd.). Podnikatelé v obci by měli včas reagovat na pohyb lidí v obci, sledovat akce v obci konané a nabízet lokální produkty (zlepšení spolupráce v rámci místní komunity). Respondenti také navrhují rozšíření sportovišť a povědomí o krajině vhodné k rekreačním sportům (cykloturistika apod.). Dalšími tipy jsou výstavba nového dětského hřiště ve Mlýnech a zlepšení kvality těch stávajících, obnova promítání v místním kině, odkazovat na infocentrum již na vlakové zastávce, zřídit trafikou (pošta svou nabídkou nevyhovuje), uvažovat o zřízení bankomatu, anketa pro občany (zjistit to, po čem touží, různé to bude u místních a u chalupářů). Pořádat víc akcí pro mladé

lidi. Několikrát byla také zmíněna revitalizace Lesního rybníka. Výstavba naučných stezek, oprava přístupových cest k atrakcím (Lesní divadlo), chybí informační tabule. Komentované prohlídky, skupinové vyjížďky, malá rozhledna, jízdní řády vlaků v restauračních zařízeních. Hřiště pro volejbal, tenis, malá rozhledna. Podnikatelé by měli vzájemně kooperovat a nikoli mezi sebou válčit.

Otázka č. 15. Když se vžijete do role turisty, co byste si nenechali v obci a přilehlém okolí ujít (místo, kulturní akce apod.)?

Na tuto otázku reagovalo 45 respondentů z celkem 77. Mezi odpověďmi byla nejčastěji zmiňována návštěva okolních vrcholů (13 %), celkově okolní příroda a krajina (10 %) a návštěva Lesního divadla (9 %). Dále lidé poukazovali na představení KOSu a KLOSu a na návštěvu všeobecně všech kulturních akcí v obci konaných (Antonínské pouti, Bleších trhů, masopustního reje atd.). Dotazovaní neopomněli zmínit ani kostel se hřbitovem, místní architekturu (zachovalá podstávková a roubená stavení), návštěvu NP České Švýcarsko, houbaření, cyklistiku a běžkování v okolních lesích, ani prohlídku chalup slavných osobností a místních rodáků (Graf 15.).

Otázka č. 16. Myslíte si, že je propagace obce pro turistický ruch dostačující? Co byste případně změnili?

Otázka byla rozdělená na uzavřenou a otevřenou část. V uzavřené části 31 % respondentů považuje propagaci obce za nedostatečnou, 21 % míní, že je dostatečná a 31 % neví. Na otevřenou část otázky odpovědělo 10 % z dotazovaných. Respondenti zde navrhují několik tipů pro zlepšení propagace, kterou považují za záležitost zejména obce. Kritizují především nedostatek informačních materiálů zaměřených přímo na obec a map s tipy na výlety po okolí. Dále si stěžují na nesprávně fungující informační centrum, zejména na otevírací dobu (Graf 11.).

Otázka č. 20. Pokud jste v předchozí otázce zvolili odpověď c), tak v čem konkrétním by rozvoj turistiky pomohl v podnikání Vám?

Vzhledem k tomu, že počet respondentů, kterých se týkala tato otázka, byl pouze 3, není tedy její výsledek relevantní. Nicméně jeden z podnikatelů uvedl, že by mu vyšší příliv

turistů přinesl také vyšší přísun peněz, pro druhého podnikatele by se nic nezměnilo a třetí upozorňuje na to, co by se mělo změnit v obci jako takové.

Otázka č. 21. Jak byste Vy sami konkrétně chtěli přispět k rozvoji turistiky v obci a přilehlém okolí?

K této otázce se vyjádřilo celkem 25 dotazovaných, z nichž se 21 vyjádřilo pozitivně s různými variantami pomoci (nápady, pomoc při realizaci akcí apod.) a 4 respondenti, kteří na otázku odpověděli, uvedli, že se podílet nechtějí.

5.1.2.3.2. Závislost vybraných otázek

Cílem průzkumu bylo také zjištění, jak se k případnému rozvoji turistiky staví místní obyvatelé, chalupáři, chataři a pravidelní návštěvníci, dále ženy a muži a v neposlední řadě věkové skupiny.

Pro rozvoj turismu v obci se vyjádřilo celkem 59,26 % z místních obyvatel, 50 % z chalupářů a 66,67 % z pravidelných návštěvníků. Z výsledku můžeme soudit, že ti, kteří si do vsi jezdí odpočinout, by v polovině případů upřednostnili spíše klid než potenciální rozvoj a naopak místní obyvatelé a samotní turisté by rozvoj přivítali.

Jako přínos pro obec a její obyvatelstvo vidí rozvoj turistického ruchu 55,56 % místních obyvatel, 61,18 % chalupářů či chatařů a 62,5 % pravidelných návštěvníků.

S ohledem na pohlaví se pro rozvoj turismu vyjádřilo 57,89 % z dotazovaných mužů a 65,79 % z dotazovaných žen. Dá se tedy soudit, že z genderového hlediska se pozitivně k turistickému ruchu v obci staví více ženy než muži.

Pozitivně se k rozvoji turismu staví 65,79 % respondentů patřících do věkové skupiny 18 – 39 let, 55,56 % z věkové skupiny 40 – 59 let a 58,33 % respondentů nad 60 let, z čehož se dá usuzovat, že mladí mají k turistice mírně pozitivnější vztah než vyšší věkové skupiny.

5.1.2.3.3. Zhodnocení výsledků průzkumu

Dle výsledků průzkumu se většina obyvatel i chalupářů bez ohledu na věk a pohlaví vyjadřuje pro rozvoj turistického ruchu v obci, kdy předpokládají, že by zlepšení podmínek turistického ruchu přineslo užitek nejen samotným turistům, ale i místním obyvatelům a podnikatelům.

Odovědi u otevřených otázek se v podstatě slévají do různých návrhů a doporučení pro zlepšení turistického ruchu v obci. Doporučení se týkají jak obecního zastupitelstva, tak i samotných podnikatelů v oblasti turistického ruchu.

Drobným překvapením pro mě byla skutečnost, že i přes to, že byli konkrétně oslovení, se k průzkumu vyjádřili jen 3 z místních podnikatelů, což by mohlo svědčit o nezájmu k jakýmkoliv změnám či rozvoji nebo případné spolupráci mezi jednotlivými subjekty.

5.1.3. Potenciál cestovního ruchu

Každá destinace cestovního ruchu potřebuje mít určitý potenciál, to znamená, že musí disponovat určitými předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Můžeme tedy říci, že rozvoj cestovního ruchu je dán rozdílností podmínek rozvoje cestovního ruchu, především pak diverzifikací (rozdělování aktivit do různých oblastí) jeho atraktivit. Atraktivity cestovního ruchu představují tzv. primární potenciál (Kotíková, 2013). Nabídka na území obce Kytlice a v jejím okolí disponuje vesměs všemi možnostmi pro realizace aktivní turistiky (pěší turistika, cykloturistika, poznávání kulturních zajímavostí a tradic, návštěva historických památek, vodní turistika i hipoturistika). Je zde dostatečný potenciál pro provozování letních i zimních aktivit a pro rozvoj agroturistiky. Samotná obec nenabízí příliš možností pro mimosezónní období (deštivé dny), ale v nejbližším okolí je řada muzeí, kin a divadel, kde se i toto dá realizovat.

5.1.3.1. Potenciální rekreační plochy

K zhodnocení potenciálu rekreace a cestovního ruchu je nutné vyhodnotit také potenciální rekreační plochy, což je ukazatel, který zobecňuje vliv přírodních podmínek na současný stav a intenzitu funkčně - prostorového využití území a umožňuje pohled na přírodní potenciál území pro jeho rekreační využití.

Celková rozloha katastrálního území obce činí 2676 ha, z čehož jsou 2302 ha lesní plochy, 186 ha trvalé travní porosty, 21 ha zahrady, 13 ha vodní plochy a 1 ha sady (ČSÚ, 2013). Potenciální rekreační plochy tedy činí 94,28 % území.

5.1.3.2. Lokalizační faktory

5.1.3.2.1. Přírodní atraktivity (přírodní podmínky)

Kytlice lze, díky jejich charakteru, popsat jako území dosud velmi málo poznamenané negativními účinky civilizačního vývoje, díky čemuž disponují značným přírodním a krajinným

potenciálem. Díky faktu, že jsou Lužické hory jako takové neprávem opomíjeným turistickým cílem, jsou přírodní zajímavosti takřka nedotčené. Většinu území Kytlic pokrývají lesy a obecní architektura si zachovala původní ráz (Obr. 19. a 20.).

Značnou hodnotu má vlastní krajina v obci a okolí, která sama o sobě tvoří prostředí vhodné a atraktivní k rekreaci. Krajina si i napříč historií dokázala zachovat svůj přirozený krajinný ráz.

5.1.3.2.1.1. Velkoplošná a maloplošná chráněná území

Kromě toho, že obec svým katastrem spadá do CHKO Lužické hory, se na jejím území a v bezprostředním okolí nachází celkem pět velkoplošných či maloplošných chráněných území (Tab. 4. a Mapa 8.).

Přírodní památka Kytlice, kde je předmětem ochrany masový výskyt šafránu jarního na pravidelně kosených přirozených vlhkých loukách (AOPK ČR, 2000). Leží na jižním okraji obce při silnici do Polevska. Tvoří ji dvě nevelké louky, které jsou chráněné od roku 1975. Šafrán byl v Kytlicích záměrně vysazen kolem roku 1920 a od té doby se zde spontánně rozšířil. Na louce u silnice je dnes průměrně 1200 kvetoucích jedinců, ve stráni vpravo se jejich počet pohybuje od 50 do 120 a stále se mírně zvyšuje. V roce 2000 bylo na obou chráněných loukách nalezeno 172 druhů vyšších rostlin. Z živočichů zde žije například ještěrka živorodá a ropucha obecná, často se vyskytuje i zmije obecná. Zajímavý je také výskyt kobylky horské (Kühn, 2015).

Dub u Svobodů je památný strom na území obce Kytlice. Obvod jeho kmene je 450 cm a památným stromem byl vyhlášen 15. 11. 2000 (AOPK ČR, 2000).

Studenec je území spadající pod evropsky významné lokality a zaujímá rozlohu 846,2 ha. Předmětem ochrany jsou lesy Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích dále chasmofytická vegetace silikátových svahů a bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum (AOPK ČR, 2000).

Horní Kamenice, která je předmětem ochrany evropsky významné lokality. Konkrétně se ochrana specializuje na vydru říční a lososa obecného

Údolí Chřibské Kamenice patří také mezi evropsky významné lokality a jedná se o smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, přirozené eutrofní vodní nádrže, přechodová rašeliniště a trasoviště, dále jeskyně nepřístupné veřejnosti a

chasmofytické vegetace silikátových skalnatých svahů a také bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum (AOPK ČR, 2000).

5.1.3.2.1.2. Další přírodní zajímavosti

V katastru obce se dále nacházejí přírodní atraktivity jako Vodopád na Lučním potoce (6 m měřící vodopád vytvořený odklonem lučního potoka) (Obr. 11.) a Stříbrné doly (strž, v níž jsou do skal vytesány různé symboly, nápisy a letopočty). Mezi další zajímavá místa v blízkém okolí obce, kterých je nespočet, můžeme zařadit např. přírodní památky Zlatý vrch, Pustý zámek (Fredevald), Panská skála a v neposlední řadě nesmíme opomenout všechny vrcholy jak místních, tak okolních kopců, z nichž se naskýtá nezapomenutelný výhled do širokého okolí, kdy při dobrém počasí je možné dohlédnout až za hranice do sousedního Německa.

5.1.3.2.1.3. Rekreační vodní plochy

Na území obce se nachází mnoho různých vodních toků a stojatých vod. Prakticky celým územím od východu na západ protéká říčka Kamenice, do níž se vlévá nespočet drobnějších potoků a potůčků, které na mnoha místech vytvářejí stojaté vodní plochy. V katastru obce se nacházejí celkem 3 větší vodní plochy využitelné k rekreaci (Mapa 4.).

Lesní rybník (Obr. 6) se nachází prakticky v centru obce a jeho místní název „Koupaliště“ se mezi obyvateli, chalupáři i návštěvníky nesmazatelně zapsal. Kromě travnatých břehů doplňuje jeho využití k rekreačním účelům písčaná pláž s pozvolným vstupem do vody. Na březích rybníka se nachází občerstvení U Koupaliště, které poskytuje od května do září možnost občerstvení, grilování a další služby. Romantický ráz rybníka dokresluje skála, která ční uprostřed písčité pláže a plastika vodníka v životní velikosti vyřezaná ze dřeva střežící stavidlo rybníka.

Hraniční rybník je největší vodní plochou v katastrálním území obce. Po hrázi rybníku vede silnice Kytlice – Nová Huť. Donedávna rybník sloužil jako zásobárna pitné vody a koupání v něm bylo přísně zakázáno.

Bělský rybník je nejnovější uměle vytvořenou nádrží v katastru obce a velmi rychle se stal oblíbeným místem pro milovníky koupání. Voda v něm není tak studená jako v Hraničním a Lesním rybníku a přístup do vody je pozvolný. Stejně jako oba předchozí rybníky je obklopen lesy a romantická atmosféra z něj přímo číší.

V nejbližším okolí obce se nacházejí další vodní plochy využitelné či již využívané k rekreačním účelům. Patří mezi ně např. Vodní nádrž Chřibská, Malý a Velký Jedlovský rybník, Radvanecký rybník a další.

5.1.3.2.2. Společenské atraktivity (Kulturní a historické předpoklady)

Kytlice se mohou pochlubit bohatou, i když pohnutou historií, která se prolíná do současnosti a z níž může turistický ruch těžit až do dnešních dnů.

5.1.3.2.2.1. Kulturně historické atraktivity (památky)

Řešené území a jeho bezprostřední okolí disponuje bohatou nabídkou kulturně historických atraktivit, které mají výborné předpoklady pro rozvoj různých forem turistiky.

V obci se nachází celkem 6 nemovitých kulturních památek, mezi nimiž najdeme barokní kostel sv. Antonína Paduánského a celkem 5 venkovských stavení (Tab. 6.), která jsou charakteristická svou dobovou architekturou (podstávkové nebo roubené stavby).

Mezi jednu z hlavních atraktivit můžeme zařadit lidovou architekturu obce, která se může pochlubit nespočtem chalup zachovalých v původním stavu. Nedaleko Kytlic se nacházejí další turistické cíle, jako je rozhledna na Jedlové, zřícenina hradů Tolštejn, Milštejn a Pustý zámek, rozhledna na Studenci, zřícenina hradu Kamenice s vyhlídkovou věží a další.

Na území obce je vyjma kostela (Obr. 13) několik udržovaných sakrálních památek v podobě křížků (Obr. 14), kapliček (Obr. 15) a poutních míst. U hraničního rybníka je nově postavený kříž věnovaný šesti zavražděným obětem během krvavého odsunu německého obyvatelstva v roce 1945.

5.1.3.2.2.2. Kulturní zařízení

Přímo na území obce se nachází Lesní divadlo, které bylo v r. 1931 vytesáno do skály uprostřed lesa a kde se i v dnešních dnech konají divadelní a hudební představení (Obr. 10). Nedávno citlivě zrekonstruovaná budova obecního úřadu se může pochlubit zrestaurovanou scénou loutkového divadla s původními loutkami a kulisami z předválečného období (Obr. 7.). Na půdě obecního domu je třetí místní divadelní scéna s názvem Divadlo Na Půdě. Obecní úřad dále disponuje obecní knihovnou a v prvním patře budovy se nachází dětský klub Koblížek, který poskytuje své prostory pro pořádání různých akcí pro děti. V přízemí obecního domu se dále nachází výstavní síň, kde se konají výstavy všeho druhu. Obecní hostinec Kytlice disponuje kulturním sálem, kde bylo dřív i kino (plátno je stále funkční a v létě se zde koná filmový festival Kino otevřeno). Upraveným společenským sálem, kde se

konají obecní plesy, disponuje i hostinec Mlýny. Na vrcholu Křížový buk je provozováno Muzeum opevnění a v obecním domě je během konání různých akcí zpřístupněna místnost staré školy, kde jsou k vidění původní lavice i školní pomůcky (Obr. 8). V kostele sv. Antonína Paduánského se konají pravidelné koncerty pořádané Kytlickým chrámovým sborem.

5.1.3.2.2.3. Kulturní akce

Kytlice se mohou pochlubit opravdu velmi pestrým kulturním životem. V roce 2014 se v obci konalo celkem 81 akcí všeho druhu (Tab. 1.). Mezi pravidelné akce pořádané obecním úřadem patří tradiční masopust, společenský ples, MDŽ, velikonoční jarmark, pálení čarodějnic, letní ples, kytlický advent, tradiční štedrodenní stavba dřevěného betlému v nadživotní velikosti. Společně s farou obec organizuje Antonínskou pouť. Pro děti obec pravidelně pořádá kroužky dovedných rukou, pohádkový les, tradiční karneval a mikulášskou zábavu. Dále obec zaštiťuje různé výstavy a tvořivé kurzy. Dobrovolní hasiči pořádají hasičský bál a vedou dětský kroužek Soptíci, kytlické divadelní spolky KOS, KLOS a DNP pravidelně nacvičují různá divadelní představení, chrámový sbor KCHS pravidelně pořádá koncerty v kostele a místní restaurační zařízení organizují taneční zábavy či soutěže o nejlepšího utopence apod. Tradiční akcí se také stal filmový festival Kino otevřeno, kdy se o jednom z prázdninových víkendů zprovozní místní kinosál a promítají se tematické filmy a dokumenty. Mezi jednu z nejoblíbenějších akcí patří bleší trhy, konající se od jara až do podzimu každou druhou sobotu v měsíci. V obci se dále pořádají různé přednášky, koncerty, festival atd. Všechny akce se těší velké účasti samozřejmě v závislosti na počasí.

5.1.3.2.2.4. Sportovní a jiné akce

Mezi pravidelné akce v obci pořádané patří již legendární Kytlický minitriatlon, který má za sebou už 29 ročníků. Tuto akci organizuje sousední SKI Polevsko, které také pořádá Silvini X duatlon, konající se rovněž v Kytlicích. V pořádání pravidelných sportovních akcí jsou v obci znát značné rezervy pro jejich rozšíření, zejména chybí sportovní akce pro děti.

5.1.3.2.2.5. Kytlice jako semeniště slavných

Jednou z dalších společenských atraktivit je i fakt, že se Kytlice staly oblíbenou destinací pro trávení volného času pro mnoho českých „celebrit“.

Vše začalo v padesátých a šedesátých letech minulého století, kdy český národ začínal chalupařit. Tuto horskou vesnici si zamilovali herci Miroslav Horníček, Vlastimil Brodský, Pavel Landovský nebo Zdeněk Řehoř. Zahrála si také v komedii „Táto, sežeň štěně“, k níž

napsal v šedesátých letech scénář další z místních slavných chalupářů, spisovatel Jan Ryska (Hruška, 2009). V 80. letech minulého století Kytlice díky tomu prosluly jako místo, kde chalupaři herci a zpěváci a mnozí o tom rádi v různých televizních pořadech vyprávějí (Pokorný, 2013).

Z vyprávění Marka Brodského z 15. července 2014, který nyní jezdí na chalupu po svém otci Vlastimilovi, vyplývá, že jako první si chalupu v Kytlicích pořídil právě jeho otec Vlastimil Brodský a díky němu si potom chalupy koupili i Miroslav Horníček a Zdeněk Řehoř. Jejich vzor pak následovali rodiče herečky a političky Táni Fischerové, operní pěvec Ivo Žídek, dramatik a scénárista Otto Zelenka, herečka Světlá Svozilová, herec Karel Houska, spisovatelky Irena Obermannová a Helena Zmatlíková. Na chalupu do Kytlic jezdila i dětská herecká hvězda Tomáš Holý, který pár metrů před informační cedulí Kytlice ukončil svůj život při autonehodě. Dnes do Kytlic jezdí jejich děti a vnoučata, takže tradice chalupaření pokračuje.

A jedna zajímavost na závěr. Na kytlickém hřbitově odpočívá Miroslav Horníček, který měl v této obci svůj druhý domov. Místo jeho posledního odpočinku nezdobí tradiční žulový pomník, ale prostý pískovcový náhrobek. V souladu s duchem zdejší přírody a její prosté krásy (Brabcová, 2013).

5.1.3.3. Realizační faktory

5.1.3.3.1. Doprava

Dopravní služby představují nejen významnou a rozsáhlou součást sektoru služeb, ale také základní podmínku realizace cestovního ruchu (Jakubíková, 2012).

Střed Kytlic leží mimo hlavní silniční tahy, což by mělo být chápáno spíše jako přínos než hendikep. Hlavní tahy se ale nacházejí nedaleko. Jižně obec kopíruje silnice I. třídy č. 9 (Karlovy Vary - Ostrov - Chomutov - Most - Teplice - Chlumecko - Děčín - Nový Bor, Svoboda - Bílý Kostel nad Nisou - Liberec - Habartice - Polsko), která je zároveň evropskou trasou E 442. Severozápadně zasahuje do katastru obce silnice č. 263 a na východ je silnice I. třídy č. 9. (Praha - Mělník - Jestřebí - Zahrádky u Č.L. - Česká Lípa - Nový Bor, Svoboda - Rumburk - Německo). Středem obce prochází udržovaná silnice III. třídy č. 26322, která vede od východu na západ. Na sever vede silnice III. třídy č. 26324 a na jih č. 26320 (ŘSD, 2015).

V zimě jsou silnice hůře sjízdné, jelikož se obec nachází v CHKO a vodárenském pásmu a nesmí se tudíž solit ani používat chemikálie. Silnice jsou protahovány klasicky pluzením.

Celou obcí prochází železniční trať č. 081, která má v obci dvě zastávky a to Kytlice (zastávka na znamení) a Mlýny, kde je i nádraží. Zmíněná železniční trať je přímým spojením do města Děčín (cca 35 minut jízdy vlakem), kterým prochází 1. tranzitní železniční koridor (ČD, 2015).

V obci se nenachází autobusové spojení, což může v určitých ohledech snižovat její dostupnost turistům. Nejbližší autobusová zastávka pro dálkovou dopravu je v cca 8 km vzdáleném Novém Boru.

5.1.3.3.2. Infrastruktura služeb

5.1.3.3.2.1. Základní turistická infrastruktura

Mezi základní infrastrukturu služeb řadíme ubytovací a stravovací zařízení a jejich kapacity.

Dle ČSÚ bylo v roce 2013 v obci celkem 8 ubytovacích zařízení s kapacitou 273 lůžek. Aktuálně se v obci nachází celkem 20 ubytovacích zařízení s kapacitou 429 osob. Většina ubytovacích zařízení jsou rodinné penziony, kterých je v obci 14. Dále se lze ubytovat v jednom tříhvězdičkovém hotelu, moderním apartmánovém domě, ve dvou chatách a jedné chalupě. Jedno zařízení nabízí ubytování v soukromí. V zahradě jednoho z penzionů se dá také kempovat. Jednotliví podnikatelé nabízejí rozličné služby od masáží přes vířivku a saunu až po domácí kuchyni (Tab. 2.).

Stravovacích zařízení je v Kytlicích celkem 6, přičemž 5 z nich disponuje také letní terasou a 2 mají k dispozici společenský sál. Celková kapacita pro zimní období je 265 míst a pro letní období 445. Každý jeden ze společenských sálů má kapacitu míst k sezení pro 100 lidí. Teplou kuchyni nabízejí hostinec Kytlice, restaurace U Lucerny a restaurace penzionu Helene. Ostatní zařízení nabízejí kuchyni studenou případně formou rychlého občerstvení, domácích koláčů apod. (Tab. 3.).

5.1.3.3.2.2. Doprovodná turistická infrastruktura

Doprovodnou turistickou infrastrukturou jsou míněny především sportovně – rekreační plochy a trasy či zábavní komplexy apod.

Kytlice na svém území disponují fotbalovým hřištěm, které má ve správě TJ Kytlice. Hned vedle fotbalového hřiště se nachází hřiště na nohejbal. V hotelu Kovošrot je možnost využití tenisového kurtu a sauny. Penziony Helene a U Skály nabízejí saunu a vířivku. V obci jsou poskytovány masáže, je možné využít kadeřnických služeb. Apartmánový dům Stará

Mlékárna nabízí pronájem horských kol a in-line bruslí. Na zabavení dětí v deštivých dnech lze využít dětský klub Koblížek v obecním domě, kde je pro děti uzpůsobena herna a kroužek dovedných rukou.

V okolní přírodě se vyřadí i vyznačiči turistiky, kdy přímo přes obec vedou 3 značené turistické trasy (konkrétně červená, zelená a žlutá turistická trasa a mezi nimi také mezinárodní turistická trasa E3), a cykloturistiky, kteří mohou využít 2 značené cyklotrasy obcí procházející (trasy č. 21 a 211). Územím obce prochází také jedna naučná stezka, a to konkrétně NS Okolím Studence (Mapa 5.).

Samozřejmě se dají využít i trasy neznačené, které nabízejí takřka nedotčenou přírodu s neopomenutelnou výhodou, že v lesích se člověk ocitá prakticky sám.

Milovníci zimních sportů mohou využít nedalekou sjezdovku v Polevsku a Luži a udržované běžkařské tratě v okolí (Mapa 6.).

Obec a její okolí neposkytuje oficiální značené běžecké trasy, ale lesní cesty na území obce se dají pro rekreační běh využít takřka neomezeně, případně se dá využít tras triatlону a duatlónu, které se v místě pravidelně konají a poskytují mapky běžeckých tras.

Přímo v centru obce se nachází lyžařský vlek, který ukončil činnost začátkem nového století a nyní se stále častěji diskutuje o jeho obnovení, kterému brání komunikace mezi zájemci o jeho obnovení a TJ Kytlice a majitelem pozemků.

5.1.3.4. Selektivní (stimulační) faktory

5.1.3.4.1. Objektivní

5.1.3.4.1.1. Politické faktory

Pro rozvoj turismu jsou důležité skutečnosti jako mírové uspořádání, možnost volného pohybu obyvatelstva či vnitropolitická situace. Na regionální (obecní) úrovni se vnímání důležitosti cestovního ruchu projevuje v dlouhodobé veřejné (finanční) a systematické podpoře, která byla dosud na dané úrovni téměř nulová. Na sklonku roku 2014 proběhly v obci volby do obecního zastupitelstva, kdy se po letech prakticky vyměnilo obsazení členů v čele s novou starostkou. Tři z pěti členů zastupitelstva podnikají na území obce v oblasti cestovního ruchu. Navíc jsou dnešní členové zastupitelstva otevření pro realizaci všemožných rozvojových opatření. Aktuální obecní politická situace tak nahrává rozvoji turismu tak jako nikdy před tím v moderní minulosti.

5.1.3.4.1.2. Ekonomické faktory

Ekonomické faktory cestovního ruchu lze vyjádřit řadou ukazatelů (reálná mzda, kupní síla obyvatelstva, míra investic do propagace destinace, možnost čerpání prostředků apod.), které zohledňují statistiky z Českého statistického úřadu, kdy hlavním ukazatelem je tzv. Satelitní účet cestovního ruchu. V roce 2013 byl podíl cestovního ruchu na HDP v ČR 2,9 % a spotřeba vnitřního cestovního ruchu v ČR byla celkem 234 239 mil. Kč (v roce 2003 činila spotřeba 199 868 mil. Kč), přičemž počet zaměstnaných osob v odvětví cestovního ruchu byl v roce 2013 celkem 231 288. Konkrétní data pro obec Kytlice nejsou k dispozici.

5.1.3.4.1.3. Demografické skutečnosti

V těchto skutečnostech vstupuje do hry „lidský faktor“ z jedné strany jako pracovní síla (strana nabídky) a ze strany druhé jako účastník (strana poptávky). Pro rozvoj venkovského cestovního ruchu je významným faktorem nárůst počtu městského obyvatelstva, kdy stále víc lidí vyhledává trávení volného času v přírodě, zejména pokud mají děti. Důležitými veličinami cestovního ruchu v destinaci Kytlice je počet obyvatel, který v roce 2013 činil 503, z nichž 45 % je ekonomicky aktivních a jejich průměrný věk je 45,5 let. V oblasti cestovního ruchu pracuje celkem 23 osob.

5.1.3.4.1.4. Administrativní podmínky

v České republice všeobecně jsou administrativní podmínky pro turisty více než dostačující. Stejně tak tomu je i v případě Kytlic. Až na dodržování pravidel chování v CHKO neexistují administrativní podmínky omezující turistický ruch v oblasti.

5.1.3.4.2. Subjektivní

V dnešní době, kdy velké množství obyvatel měst hledá útočiště právě v srdci přírody, hraje ve výběru lokality pro trávení volného času ze subjektivního hlediska právě ona možnost „souznění“ s přírodou a Kytlice tuto podmínku splňují až nad rámec požadavků.

Pro Kytlice je také velkou výhodou to, že jejich jméno je známo prakticky napříč republikou právě díky slavným osobnostem, které tam chalupu měly nebo mají.

Při výběru destinace také hraje velkou roli přívětivost místních obyvatel vůči turistům, která je v Kytlicích dle výsledků dotazníku veskrze pozitivní a lidé se na turisty spíše těší.

Po konzultaci s místními podnikateli v ubytovacích službách je většina jejich klientely tvořena pravidelnými návštěvníky, kteří se do obce vrací, což svědčí o kladné zkušenosti návštěvníků.

Na druhou stranu chybí obci téměř jakákoliv forma propagace včetně spolupráce a networkingu s různými partnery, ať už s okolními obcemi či obcemi v nedalekém Německu, tak i mezi místními podnikateli a samosprávou.

5.1.4. Hlavní druhy a formy cestovního ruchu v obci aktuálně realizované

Z druhů cestovního ruchu je v obci realizován rekreační cestovní ruch a sportovní cestovní ruch.

Mezi formy cestovního ruchu, které jsou realizované na území obce, můžeme z hlediska geografického zařadit domácí cestovní ruch a příjezdový cestovní ruch (zde se jedná zejména o účastníky ze sousedního Německa).

Forma turistiky z hlediska počtu účastníků je ve většině případů zcela individuální, kdy si účastníci vybírají Kytlice jako místo pro trávení volného času sami dle vlastního uvážení či doporučení přátel a známých. Skupinový cestovní ruch je realizován mezi skupinami přátel, které cestují v organizované skupině a využívají výhod z toho vyplývajících (slevy apod.).

Dle věku účastníků můžeme hovořit o všech formách od dětského přes rodinný až po cestovní ruch seniorů.

Z hlediska délky účasti se zde realizují také všechny formy, a to jak výletní cestovní ruch, tak i krátkodobý (víkendový) a dlouhodobý.

Dle místa pobytu hovoříme o venkovském a horském cestovním ruchu a dle ročního období o celoročním.

Podle použití dopravního prostředku je v obci realizován motorizovaný a železniční cestovní ruch.

Co se týče dynamiky, je na území realizován jak pobytový, tak i poznávací cestovní ruch.

Mezi nejoblíbenější konkrétní formy cestovního ruchu na území obce aktuálně patří zejména pěší turistika a cykloturistika, kdy samotná obec a její přilehlé i vzdálenější okolí nabízí nespočet možností pro jejich realizaci.

Další oblíbenou formou je tzv. event turismus, kdy jeho účastníci přijíždějí kvůli konkrétní akci na území se konající (Kytlifest, Kino otevřeno, Masopust a další události).

V dnešních dnech je také v obci zájem o zelený cestovní ruch, který je charakterizován touhou po splynutí účastníka s přírodou a který je realizován právě prostřednictvím vesnické turistiky a ekoturistiky.

Do určité míry můžeme mezi realizované formy cestovního ruchu zařadit také dobrodružný cestovní ruch, kdy se jeho účastník realizuje např. cyklistikou v náročných terénech (neudržované lesní cesty, možnost adrenalinového sjíždění sjezdovky na Jedlové) či v horolezectví (nespočet skal v okolní přírodě a v zimním období lezení ledopádů u Pustého zámku).

Další formou realizovanou na území obce je cestovní ruch seniorů, kdy se aktivní senioři věnují právě pěší turistice či cykloturistice.

5.1.5. SWOT analýza

Zhodnocením silných a slabých stránek území pro cestovní ruch odhalíme aktuální situaci území a při rozvoji pak můžeme využít příležitostí a omezit hrozby případných rizik.

Kompletní SWAT analýza je znázorněna v přílohách diplomové práce (Tab. 7.).

5.2. Koncept rozvoje cestovního ruchu v Kytlicích

5.2.1. Strategie rozvoje cestovního ruchu v obci Kytlice

Cílem je snaha o zefektivnění využití potenciálu území v oblasti cestovního ruchu a jeho následné ekonomické zhodnocení a zároveň respektování ochrany přírody a krajiny a udržitelného rozvoje území. Strategie vychází ze SWOT analýzy a předchozích kapitol práce.

5.2.1.1. Východiska a cíle

Mezi **východiska**, kterých může obec využít, můžeme zařadit níže uvedené.

Kytlice jsou oblastí cestovního ruchu, kde horský charakter obce ruku v ruce s možnostmi kulturního vyžití vytváří jedinečný *genius loci*, a turisté se do místa rádi vrací.

Jedná se o území atraktivní jak pro víkendové pobyty a dovolené, tak i jednodenní návštěvníky.

Hlavní cílovou skupinou jsou lidé milující přírodu, ať už se jedná o jednotlivce, páry, seniory či rodiny s dětmi, kteří chtějí svůj volný čas prožít aktivně.

Většinu návštěvníků tvoří domácí turisté, ale je zde velký prostor pro pobyty zahraničních turistů zejména z nedalekého Německa.

Cestovní ruch se podílí na ekonomické aktivitě místních obyvatel.

Nelze opomenout také zcela specifickou formu turistického ruchu – chalupaření, kdy chalupáři - turisté svou činností výrazně přispívají jak do aktivit ekonomických, tak i kulturních.

Cílem strategie je tedy dosažení udržitelného rozvoje turismu, který přistupuje citlivě a s ohledem na přírodní zdroje, které oblast nabízí.

Pro dosažení cíle je nutné zaměřit se zejména na podporu těch forem turismu, které kladou důraz na splynutí návštěvníků s přírodou a prostředím, tedy formy tzv. zeleného cestovního ruchu (ekoturistika, vesnická turistika, agroturistika). Nabídky turistům by měly být sestavovány zejména s důrazem na oblasti příroda - krajina - venkovský ráz, tradice – kultura, dále sport – volný čas, ozdravné pobyty a v neposlední řadě programy pro jednotlivé účastníky: rodiny s dětmi/ senioři/ páry/ jednotlivci. Důležité je zaměřit se na konkrétní formu marketingu, která přinese efektivitu a zisk. Je třeba usilovat o zlepšení spolupráce mezi obcí, podnikateli a organizátory akcí konaných nejen v obci, ale i v přilehlém okolí. Služby turistům musí být zaměřeny na kvalitu a soustředit se na nabídku regionálních produktů. Cena služeb by měla odpovídat kvalitě. Návštěvníci musí mít k dispozici snadno dostupné a ucelené informace o tom, co se děje v obci a okolí, což souvisí s vyšším využitím oblasti i v mimosezónním období. Rozvoj turistiky v obci by měl jít ruku v ruce s rozvojem sousedních regionů i v zahraničí. V neposlední řadě je důležité soustředit se na zachování přírody a krajiny a původního rázu obce.

5.2.1.2. Strategie a cíle rozvoje jednotlivých oblastí

5.2.1.2.1. Příroda a krajina

Krajina v Kytlicích a okolí je největším potenciálem turistického ruchu, ale nesmíme zapomínat, že samozřejmostí je zachování jejího udržitelného rozvoje jak pro cestovní ruch, tak i pro obyvatelstvo obce. Při citlivém využívání krajiny pro turistický ruch však můžeme dosáhnout zprostředkování aktivních zážitků turistům, kteří si přijedou užívat jejích krás.

Pro naplnění výše uvedené strategie je nutno zaměřit se na rozvoj spolupráce mezi ochranou přírody a cestovním ruchem, na využití méně známých oblastí v okolí obce a na zvýšení informovanosti o důležitosti ochrany přírody a životního prostředí a to nejen turistů samotných, ale i místních obyvatel a provozovatelů turistické infrastruktury. Dosažením

těchto cílů lze následně poskytnout návštěvníkům aktivní a pozitivní zážitky ze zdravé a krásné přírody.

5.2.1.2.2. Kulturní bohatství obce a okolí

V Kytlicích a jejich okolí můžeme najít řadu kulturních, technických, sakrálních a drobných památek.

Pro rozvoj turistického ruchu je třeba zajistit zlepšení informovanosti o atraktivních místech v okolí a také na spolupráci s okolními regiony.

Pro zachování a zpřístupnění opomíjených památek nacházejících se na území je nutné zaměřit se na jejich údržbu, zpřístupnění a zajištění dostatečných informací návštěvníkům.

Další důležitou aktivitou je také podpora vzniku nových muzeí, galerií a výstavních sálů.

5.2.1.2.3. Vzhled obce

Vzhled obce má charakter vesnické památkové rezervace. Řada zachovalých podstávkových stavení a roubených chalup velmi přispívá turistické atraktivitě obce.

V posledních letech byla postavena řada novostaveb, které lehce narušily původní ráz obce, a nyní je velmi důležité pro zachování a zlepšení aktuálního stavu a vzhledu soustředit se na kontrolu nově postavených objektů či omezit jejich výstavbu a kontrolovat rekonstrukce těch stávajících tak, aby si obec zachovala svůj romantický a starodávný ráz.

5.2.1.2.4. Kulturní a společenské akce

Kytlice se mohou pochlubit opravdu bohatým celoročním kulturním životem počínaje masopustním veselím v únoru a konče vánočními koncerty v kostele.

V této oblasti je důležité soustředit se na zachování a další rozšíření aktuální nabídky. Dále na koordinaci pořádání akcí mezi samotnou obcí a také podnikateli a ostatními organizátory. Dále vytvoření jednotného kalendáře akcí přístupného na oficiálních webových stránkách, kde budou jednotlivé akce zobrazeny přehledně a jednoduše „na jedno kliknutí“ a také k dispozici vyvěšeny a aktualizovány v informačním centru, a pokračovat ve využívání sociálních sítí pro propagaci obce.

5.2.1.2.5. Sport a volný čas

Hlavní komoditou obce a celého regionu Lužických hor je možnost prožití aktivní dovolené s možností poznání krajiny a kulturního bohatství. Hlavními aktivitami jsou pěší turistika a cykloturistika v letní sezóně a lyžařská turistika v sezóně zimní.

Pro zlepšení nabídky volnočasových aktivit je nutné soustředit se zejména na zřízení naučných stezek a výletových tras po okolí, a to jak pro turisty, tak i pro cyklisty. Dále spolupracovat s provozovateli na rozšíření stávajících běžkařských tras a snažit se zamezit zlepšením informovanosti konfliktům mezi běžkaři a pěšími turisty. Dalším důležitým krokem by bylo opětovné zprovoznění vleku v centru obce, tam ale narážíme na neochotu ze strany majitele pozemků a TJ Kytlice jako provozovatele vleku. Důležitou aktivitou se tak stává alespoň zprostředkování okolních sjezdovek lyžařům informovaností o jejich provozu, kapacitě a kvalitě sněhové pokrývky, k čemuž je opět důležitá kooperace s provozovateli zařízení v okolí.

Dalším důležitým aspektem pro zlepšení turistických podmínek je revitalizace Lesního rybníka, který je považován za obecní koupaliště, a to vyčištěním dna, pláže a zkvalitněním přístupu do vody. V tomto případě je nutná kooperace s Lesy České republiky, které jsou majitelem pozemku. Obec aktuálně řeší směnu rybníka za obecní lesní cesty.

Kytlice mají značný potenciál pro realizaci turistiky tělesně či duševně postižených spoluobčanů a to nejen díky přístupnosti některých lesních cest v okolí, ale také díky existenci DOZP Kytlice, který se v tomto směru může stát velmi dobře nápomocný. Pro rozšíření služeb turistům za špatného počasí lze využít dětský klub Koblížek v obecním domě, který je možné zpřístupnit v době otvírací doby informačního centra apod.

5.2.1.2.6. Ubytování

Ubytování v obci zaznamenalo posledních několik let významný posun kupředu. Většina zařízení prošla zásadní rekonstrukcí a kvalita služeb se tak podstatně zvýšila. Cílem je tedy pokračovat v aktuálním trendu a také snažit poskytnout návštěvníkům i něco navíc než jen prosté ubytování.

Pro naplnění této strategie je nutné zaměřit se na další zlepšování standardu ubytování a další rozšiřování služeb v této oblasti. Podporovat vzdělanost a kvalifikaci personálu a zaměřit se na poskytování vedlejších služeb jako informační servis apod.

5.2.1.2.7. Stravovací služby

Většina zařízení nabízí služby odpovídající cenou kvalitě a běžnému standardu v ČR a u některých je vidět snaha o neustálé zlepšování kvality poskytovaných služeb. Cílem v této oblasti je pokračování v dosavadní činnosti a další rozvoj služeb pro zvýšení spokojenosti zákazníka.

Zde je nutné zaměřit se na kooperaci s organizátory jednotlivých akcí a tomu přizpůsobovat vlastní zásobování a personální kapacity. Zařadit prodej regionálních potravin a produktů a nabídnout alternativní formy stravování pro vegany či vegetariány a to zejména v letních měsících a v době zimních dovolených.

5.2.1.2.8. Ostatní služby

V této oblasti je na místě snaha o zvýšení kvality doplňkových služeb, jako je umístění odpadkových košů, zřízení bankomatu či místo, kde je možné zakoupit denní tisk a další produkty, jelikož místní pošta svou otevírací dobou není schopna pokrýt poptávku.

5.2.1.2.9. Informace pro účastníky

Strategií v této oblasti je zajistit návštěvníkům a turistům kvalitní a aktuální informace a to na místní i regionální úrovni.

Pro naplnění cíle této strategie je nutné zaměřit se zejména na informační centrum a výrazně upravit jeho fungování. V první řadě je třeba změnit otevírací dobu a přizpůsobit ji turistům, kteří se v obci vyskytují převážně během víkendů, kdy má infocentrum zavřeno. Zajistit tedy dostupnost centra alespoň během sobotního dopoledne, kdy by zároveň mohly být přístupné i výstavy v obecním domě konané. Dále je třeba zajistit dostatek materiálů o obci samotné a mít k dispozici tipy na výlety po obci a okolí a to pro všechny kategorie turistů. Dalším bodem pro zlepšení informovanosti návštěvníků je zajištění kvalitních informačních zdrojů na internetu (obecní web a sociální sítě) a obecních nástěnkách, kde budou turisté i místní obyvatelstvo informováni o nadcházejících akcích pořádaných přímo v obci a také v obcích okolních, a to systematicky a přehledně formou kalendáře, protože dosud je informování zprostředkováváno velmi chaoticky. V infocentru a na webu obce by turistům měly být poskytovány také informace o možnostech ubytování v obci, jeho úrovni, aktuálních kapacitách a cenách služeb, zde je pak na místě nutnost kooperace s místními podnikateli. Dalším neméně podstatným cílem je zavedení prodeje regionálních produktů v informačním centru.

5.2.1.2.10. Doprava

Cílem je zachovat stávající stav a snažit se o jeho zlepšení. Pro dosažení cíle je nutné pracovat na zlepšení stavu stávajících komunikací, umístit zpomalovací pásy na problematická místa (hostinec Kytlice, restaurace U zlatokopa). V oblasti železniční dopravy je třeba zaměřit se na úpravu prostředí kolem vlakové zastávky Kytlice, která je často prvním místem, které návštěvník obce vidí. Chybí zde přehledná venkovní informační tabule s jízdním řádem a základními informacemi o obci. Zastávka, i přes snahu místních obyvatel, kteří se jí snaží kultivovat, působí zanedbaným dojmem. Vhodné je také umístění ukazatele s odkazem na informační centrum a jeho otevírací dobu.

5.2.1.2.11. Organizace a politika

Mezi nejdůležitější cíle v této oblasti řadíme zejména vytvoření efektivní struktury organizace (destinační management), dále zapojení obyvatel (i těch méně aktivních) do rozvoje cestovního ruchu a spolupráce (a s ní spojená propagace obce) s okolními obcemi a regiony a to i za hranicemi České republiky.

Pro dosažení uvedených cílů je nutná kooperace mezi místními podnikateli v rámci destinačního managementu. Zvýšení atraktivity a zlepšení služeb přinese užitek i místním obyvatelům. Spolupráce s okolními obcemi i v zahraničí a využití jejich dosavadních zkušeností bude znamenat příliv nových turistů i ze zahraničí a tím celkové posílení pozice obce na trhu cestovního ruchu.

5.2.1.2.12. Marketing

Marketingovým cílem je vytvoření a rozvoj vlastního profilu obce z hlediska cestovního ruchu.

Pro naplnění strategie musíme vytvořit vlastní „image“ obce, která nabízí ojedinělé zážitky jak přírodní, tak i kulturní. Dále propagovat oblast pod jednotnou „značkou“ a v neposlední řadě sledovat efektivitu přijatých marketingových opatření.

5.2.1.3. Možné zdroje pro financování aktivit

Pro financování jednotlivých aktivit a opatření lze čerpat finanční prostředky z mnoha různých zdrojů.

Klíčové finanční nástroje pro rozvoj venkova jsou granty a dotace.

Nejvýznamnější je evropský dotační program Rozvoj venkova 2014 – 2020 (Rural Development Gateway 2014 - 2020), z něhož lze čerpat dotace pro oblasti studií a plánů

rozvoje obcí, investic do infrastruktury, základních služeb pro obyvatele venkova (včetně volného času a kultury), rekreační infrastrukturu, studie a investice spojené s kulturním a přírodním dědictvím obcí.

Dalším významným nástrojem jsou národní dotace, tedy podpůrné programy poskytované v rámci regionální politiky jako např. Národní program podpory cestovního ruchu (2010 - 2015), Podpora obnovy a rozvoje venkova v roce 2015, a dotační tituly jako Integrovaný operační program řízené Ministerstvem pro místní rozvoj.

Další možností jsou dotace na krajské úrovni, kdy lze využít například Program podpory regionální kulturní činnosti na rok 2015 či Program na záchranu a obnovu drobných památek a architektury dotvářející kulturní krajinu Ústeckého kraje pro rok 2015.

V neposlední řadě existuje také možnost využití finančních prostředků soukromých investorů a také místní veřejné a soukromé zdroje.

5.2.3. Hodnocení dopadů turismu na prostředí

I v oblasti cestovního ruchu si musíme uvědomit, že zdroje naší planety jsou omezené a je tedy nutné využívat je s rozvahou. Dopady (vlivy) cestovního ruchu bývají rozdělovány na environmentální, sociální a ekonomické.

5.2.3.1. Existující pozitivní a negativní dopady

Mezi pozitivní **environmentální** vlivy dopadající na obec a její okolí řadíme zejména ekologickou osvětu, která ovlivňuje následné chování turistů a návštěvníků, a snahu o zachování přírodního bohatství. Dalším pozitivním vlivem je vlastní občanská aktivita, která se snaží o zvýšení turistické nabídky, a tlak na místní komunitu v oblasti péče o vzhled obce. Negativní environmentální vlivy jsou nešetrná výstavba novostaveb a ztráta původního rázu obce, vyšší hustota návštěvníků během sezóny a s ní spojená míra zplodin z motorové dopravy, nadměrný vznik komunálního odpadu a další aktivity mající negativní vliv na životní prostředí jako hluk, nebezpečí ohně atd.

Pozitivní **sociální** dopady jsou možnosti místních obyvatel těžit z cestovního ruchu v oblasti kultury, kdy se mohou sami účastnit kulturních a dalších akcí v obci konaných, což zlepšuje soudržnost mezi obyvateli a vytváří kvalitní náplň volného času. Zvyšující se kvalita poskytovaných služeb pozitivně ovlivňuje také rozvoj v oblasti sebevzdělání místních obyvatel včetně rozvoje jazykových dovedností apod. Negativním sociálním dopadem během sezóny je pocit, kdy se místní obyvatel cítí ve vlastní obci cizincem.

Ekonomické dopady se pozitivně podílejí na zvýšení zaměstnanosti obyvatel a zvyšování životní úrovně i na zvyšování kvality infrastruktury a služeb. Negativní ekonomické vlivy nebyly dosud na území obce pozorovány.

5.2.3.2. Očekávané dopady na území Kytlic za předpokladu rozvoje turismu

5.2.3.2.1. Očekávané negativní dopady

Kromě negativních dopadů turismu na přírodu a životní prostředí, můžeme díky zvýšení propagace a celkového povědomí o oblasti jako jeden z hlavních negativních vlivů jmenovat navýšení urbanizace obce a následnou ztrátu původního charakteru území, kdy se z klidné, trochu pozapomenuté oblasti s takřka nedotčenou přírodou stane turisticky lákavá destinace. Pomalu tak začnou mizet právě ta místa, kvůli nimž turisté do oblasti začali jezdit. Dalším dopadem negativně působícím by mohl být i přechod z dosavadního způsobu obživy místních obyvatel na obživu v oblasti cestovního ruchu, což se může projevit negativně jak pocitem frustrace ze strany těch, kteří se na cestovním ruchu nepodílejí, tak i v ohledu na ekonomickou situaci obyvatel, kteří se stanou na cestovním ruchu finančně závislí, a potká je nevydařená sezóna apod.

5.2.3.2.2. Očekávané pozitivní dopady

Díky osvětě a lepší informovanosti turistů i místních obyvatel můžeme počítat s dalším rozvojem šetrného chování vůči přírodním zdrojům a to jak ze strany turistů, tak i místních obyvatel. Zvýšení povědomí o přírodních krásách přispěje také k vlastní turistické aktivitě místních obyvatel a zlepší tak kvalitu života.

Dalším očekávaným pozitivním dopadem majícím vliv na kulturní prostředí je zlepšení péče o kulturní památky a ochrana a posílení původního architektonického rázu obce. Za zvýšením podpory místních tradic a aktivit jednotlivých iniciativ lze očekávat posílení patriotismu obyvatel. Mezi jednotlivými účastníky bude docházet ke zlepšení a zefektivnění spolupráce (turisté – obecní úřad – soukromý sektor). Neopomenutelným pozitivním dopadem bude také spolupráce se sousedními regiony a využití zkušeností ze zahraničí.

Pozitivními ekonomickými dopady jsou zefektivnění koordinace jednotlivých aktivit v obci, zkvalitnění turistické infrastruktury i infrastruktury využívané místním obyvatelstvem. Dále nové příležitosti pro tvorbu speciálních produktů a nabídek (wellness, turismus pro tělesně či duševně postižené apod.). Zvýšení zaměstnanosti a posílení postavení obce na turistickém trhu.

Všechny výše uvedené dopady budou mít následně pozitivní vliv také na příliv nových obyvatel, zlepšení kvality života a v neposlední řadě i na ekonomickou situaci místních.

5.2.3.3. Řízení negativních vlivů

Negativní dopady turismu lze omezit na minimum díky realizaci správně zvolených opatření.

Dopady na přírodu a životní prostředí lze účinně řídit pomocí vzdělávání návštěvníků a cíleným monitorováním vlivu turistů na životní prostředí a na jeho základě pak přijmout vhodná opatření. Zvýšení urbanizace a ztrátu původního charakteru a genia loci místa lze eliminovat pomocí úpravy územního plánu, omezením výstavby nových budov a koordinací rekonstrukcí stávajících objektů v obci. Díky programům pro zapojení místních obyvatel do aktivit okolo turistického ruchu lze omezit frustraci z pocitu cizince ve vlastní obci (spolková činnost apod.) a také pocitu odcizení u místních obyvatel na turismu se nepodílejících. Podporou místního podnikání lze následně dosáhnout snížení potenciální dominance turistického ruchu v ekonomické oblasti a oslabení dosavadního způsobu života.

5.2.5. Návrh konkrétních možností budoucího rozvoje cestovního ruchu

V této části diplomové práce jsou navrženy konkrétní možnosti pro rozvoj turistického ruchu v obci, které mají usnadnit orientaci turistům v obci a také umocnit zvuk již tak známého jména, kterým se mohou Kytlice pochlubit.

5.2.5.1. Využití destinačního managementu a aktuálního trendu v oblasti event turismu

Současná situace na trhu cestovního ruchu se vyznačuje značným konkurenčním bojem mezi destinacemi a jejich produkty. Kytlice disponují bohatým kulturním životem a širokou nabídkou akcí a událostí, tedy tzv. eventy (angl. events) (Tab. 1.), které jsou významnou složkou potenciálu rozvoje cestovního ruchu. Využití eventů pro rozvoj cestovního ruchu se tedy samo nabízí. Pro realizaci rozvoje je nasnadě využití event marketingu v cestovním ruchu, který se pojí s destinací cestovního ruchu a jeho zájmem je zlepšit povědomí o dané destinaci. Konání jednotlivých akcí zlepšuje image místa. Navrhují proto, aby Kytlice začaly směřovat svůj rozvoj v oblasti turistického ruchu tímto směrem.

Vytvořením destinace pod značkou „Kytlice – kulturní vesnice“ a její propagací nejen na trhu cestovního ruchu v České republice, ale i v sousedním Německu, lze rozvoj cestovního ruchu v obci posunout výrazně dopředu.

5.2.5.2. *Fungování informačního centra Kytlice*

Kytlice mají vlastní turistické informační centrum umístěné strategicky přímo v budově obecního úřadu, jehož nespornou výhodou je bezbariérový přístup. Pro většinu turistů a návštěvníků obce však zůstává jednou velkou neznámou. Svou otevírací dobou totiž nemůže potřeby turistů nikdy uspokojit. Stávající otevírací doba je pouze ve všední dny a to v pondělí 8 - 16 hodin a v úterý až pátek 8 - 15 hodin. Turista a chalupář přijíždějící na víkendy tedy nemá šanci informační centrum navštívit. Navrhuji proto úpravu pracovní doby a to v pátek na 14 - 18 hodin a v sobotu 8 – 12. Tato úprava je vhodná zejména během letní a zimní sezóny. Navíc se tak i nabízí možnost zpřístupnit turistům a návštěvníkům v daném čase expozice umístěné ve výstavní místnosti v Obecním domě. Dalším krokem pro kontakt s návštěvníky a turisty je pak kromě webových stránek obce, kde je infocentru věnován značný prostor, zřízení oficiální stránky na sociální síti Facebook.com, kde budou pravidelně zveřejňovány turistické aktuality v obci společně s nabídkou ubytování apod. Aktuálně na Facebooku funguje kytlické informační centrum jako jedinec – uživatel a pro získání přístupu ke stránce se musí zájemce stát jeho „přítelem“, což narušuje soukromí jednotlivých návštěvníků Facebooku a může tak velmi snadno od „navázání přátelství“ odradit. Vhodným krokem pro zlepšení orientace turistů v obci je také nabídka kvalitní mapky okolí s tipy na výlety (viz níže) a stručnými informacemi o obci přes historii až po kulturní památky, které obec nabízí. Posledním krokem pro úpravu fungování informačního centra je prodej místních produktů a ručních prací nejen obyvatel obce, ale i obyvatel místního DOZP, které si může turista zakoupit nejen jako památku či pochoutku, ale může je využít i jako dárek z výletu či dovolené pro své nejbližší. Důležitým bodem pro zvýšení kvality služeb nabízených infocentrem je kvalifikovaný personál, který má přehled nejen o krásách okolní přírody, ale i všeobecný přehled o dění v CHKO Lužické hory i v NP České Švýcarsko a může tak nabídnout zasvěcené informace z vlastních zkušeností. V tomto ohledu je v zájmu obce své zaměstnance motivovat, vzdělávat a dále rozvíjet.

5.2.5.3. *Propagace obce v oblasti cestovního ruchu*

Z vlastních zkušeností mohu říci, že prakticky neexistuje v České republice člověk, který by o Kytlicích alespoň neslyšel, ale většina lidí vesměs nedokáže konkrétně určit, proč jsou vlastně tak zajímavé. Chybí jasná koncepce. V tomto směru je tedy nutné učinit kroky ke kvalitní propagaci obce a to i za hranicemi. Kromě tištěných letáků a reklamy na internetu lze pro propagaci obce využít také nedávný dokument Rozálie Kohoutové Kytlice – Zimmer Frei,

který byl natočen v Kytlicích a o Kytlicích a který pojednává o odsunu sudetských Němců po druhé Světové válce, při němž vznikla úzká spolupráce s obcí, kde nyní žije kytlická rodačka Erika Nittelová, kterou katastrofa odsunu postihla. Dveře pro přeshraniční spolupráci jsou tedy nyní otevřené a je potřeba kooperaci dál rozvíjet.

5.2.5.4. Drobné projekty pro zlepšení orientace turistů v obci

5.2.5.4.1. Informační tabule na strategických místech

V Kytlicích se aktuálně nachází několik map a informačních tabulí o zajímavostech v obci a okolí. Mapy jsou neaktuální, pro turisty nepřehledné a chybí na nich jakékoliv turistické informace. Informační tabule jsou postaveny z iniciativy NP České Švýcarsko a je na nich upozorňováno zejména na NP a na vlastní obec Kytlice jen okrajově a informativně (Obr. 16.). Samozřejmě i tak je aktivita od NP České Švýcarsko vítaná. Na boční straně hasičské zbrojnice se nachází také mapa s tipy na výlety po okolí, ale její umístění je nevhodně zvolené a také samotné zobrazení je nepřehledné a těžko se v ní orientuje. Mapy jsou umístěny na nestrategických místech a zdaleka nesplňují svůj účel. Navrhují tedy mapy aktualizovat a stávající informační tabule doplnit vlastními, s konkrétními informacemi o obci a jejích turistických atraktivitách. Informační tabule by měly vypadat tak, aby mapy byly zobrazeny ve formě turistům známé. Jako nejlepší variantu tedy vidím klasickou turistickou mapu snadno přístupnou, kterou moderní turisté používají nejčastěji, například z webu www.mapy.cz, v níž by následně byly vyznačeny konkrétní turistické cíle a také barevně odlišené jednotlivé výletové trasy napříč obcí. Vedle mapy by pak kromě legendy byly jednoduše popsány nejzajímavější cíle, krátká historie obce a odkaz na informační centrum, kde může turista získat přesnější a podrobnější informace. Informačních tabulí by mělo být celkem 6. První z nich by měla být umístěna na železniční zastávce Kytlice společně s ukazatelem na informační centrum a jeho otevírací dobu. Další pak u turistického rozcestníku pod kostelem. Třetí v prostoru mezi Obecním úřadem a hostincem Kytlice, čtvrtá vedle hřiště u restaurace U Zlatokopa, pátá pak u Lesního rybníka a šestá na nádraží ve Mlýnech.

Umístěním map a informačních tabulí se prostředí Kytlic stane turisticky přátelštější a zároveň mohou kvalitní informační mapy a tabule nahradit funkci informačního centra a kompenzovat tak neflexibilní otevírací dobu.

5.2.5.4.2. Návrh výletových tras po obci a okolí

Tento projekt navazuje na předchozí projekt s umístováním informačních tabulí s turistickou mapou a tipy na výlety v obci a okolí. Trasy byly navrhovány tak, aby si mohl vybrat zdatný výletník, rodina s dětmi i osoby s tělesným postižením. V Kytlicích je vesměs neomezený počet možností vybrat si zajímavou trasu napříč obcí i jejím okolím, ale neznalé turisty a výletníky je třeba alespoň částečně nasměrovat a motivovat, než si sami určí, co je pro ně v Kytlicích nejlákavější.

Pro měření vzdáleností, času a výškových profilů byla použita mobilní aplikace Runtastic, která měření provádí na bázi GPS.

5.2.5.4.2.1. Trasa 1 - Kytlické památky a zajímavosti v obci

Tato trasa má výletníkovi umožnit poznat a užít si většinu atraktivit umístěných přímo v obci. Je navržena tak, aby vyhovovala nejen rodinám s malými dětmi v kočárku, ale i seniorům s omezenou možností pohybu a v neposlední řadě také vozíčkářům s doprovodem. Trasa má celkem 5,86 km a lze ji ujít velmi volnou chůzí za 1,8 hodiny. Celkové stoupání je 145 m a klesání 163 m. Na trase lze využít několik zastavení k odpočinku a občerstvení i koupání (Mapa 9.). Začátek trasy byl stanoven k železniční zastávce Kytlice, kde je odkaz na nejbližší turistický rozcestník a kde turista může využít první osvěžení v restauraci U Lucerny. Odtud pak pokračuje vpravo do prudšího kopce směrem k penzionu Helene, kde se může pozastavit u prvního renovovaného křížku nebo na terase ochutnat pivo z vlastního minipivovaru, a pokračuje do mírného kopce Písečnou ulicí až k nově zrekonstruované budově Obecního úřadu, kde může turista využít služeb obecního infocentra a nedalekého hostince Kytlice. Vesměs celou cestu v Písečné uličce může pozorovat kostel sv. Antonína Paduánského a zachovalou lidovou architekturu. Z křižovatky pak pokračuje vpravo do mírného kopce ke kostelu a přilehlému hřbitovu, který se může pochlubit historickými hrobkami a strašidelnými, chátrajícími hroby německých obyvatel z předválečného období. V období Adventu je možné před kostelem spatřit nasvícený ze dřeva vyřezávaný Betlém v nadživotní velikosti. Od kostela pak trasa pokračuje částí cesty po žluté turistické značce, kde hned na začátku je chalupa, která patřila herci a umělci Miroslavu Horníčkoví. Po pravé straně si může turista užít krásné výhledy na vrchy Sokol, Javor a Zlatý vrch a po levé straně na pastviny s pasoucími se koňmi a kravami. Celou část trasy opět lemují citlivě zrekonstruovaná roubená a podstávková stavení a mezi nimi na první pohled odlišná vila, v níž žil Prof. PhDr. Eduard Goldstücker, specialista na Franze Kafku. K osvěžení

lze využít studánku, jejíž pramen vyvěrá hned vedle cesty. Na první křižovatce u dalšího z křížků „U Vejražků“ se pak naše cesta odděluje od žluté značky a pokračuje doprava dolů z kopce. U křížku lze pak využít k odpočinku a rozjímání lavičku, z níž se naskýtá opět krásný výhled do kraje (Obr. 15.) a lze si prohlédnout roubenou chalupu, kam si jezdil odpočinout slavný český herec Vítězslav Vejražka. Cesta z kopce pokračuje v podobném duchu jako její předchozí části až k památnému stromu Dubu u Svobodů (Obr. 21.), kde je možné si kromě nádherného stromu prohlédnout také dům, který patřil dramatikovi Ottovi Zelenkovi. Kdybychom pokračovali stále rovně, dojdeme až k chalupě spisovatelky Ireny Obermannové, ale my se vydáme vlevo z kopce dolů až k říčce Kamenici a k železniční trati, a pak doprava a po silnici až k letní restauraci u Zlatokopa, kde je možnost osvěžit se a děti rády využijí přilehlé dětské hřiště. Původně na místě restaurace U Zlatokopa stál dům pana F. X. M. Zippeho, zakladatele vědecké mineralogie a geologie v Čechách, a dnes si zde můžeme prohlédnout jemu věnovaný pomník. Dále pokračujeme stále rovně podél řeky a před viaduktem zahneme doprava kolem kozí farmy, kde je možné zakoupit produkty z kozího mléka. Projdeme pod dalším z viaduktů a pokračujeme vpravo do kopce až k Lesnímu rybníku, obecnímu koupališti (Obr. 6.), kde v létě lze využít možnost koupání a služeb nabízených občerstvením U Koupaliště. Po návratu zpět k viaduktu pak cesta pokračuje vpravo kolem stájí, kde si lze objednat jízdu na koních. Na křižovatce pokračujeme vlevo směrem k obecnímu úřadu, kdy si po pravé straně cesty můžeme prohlédnout chalupu herce Vlastimila Brodského, na kterou nyní jezdí jeho syn malíř Marek Brodský, a po straně levé chalupu spisovatele Jana Rysky. Cesta nás dovede až k Obecnímu úřadu, odkud se doprava dolů z kopce dostaneme zpět na nádraží.

5.2.5.4.2.1. Trasa 2 – Na Sokol a k Lesnímu divadlu

Tato trasa je určena již zdatnějším turistům a rodinám s dětmi, které jsou zvyklé chodit a trávit čas venku. Část trasy je vedena lesními cestami a není tak vhodná pro kočárky. Tematicky je zaměřena na poznávání přírodních krás Kytlic. Trasa má celkem 6,13 km a volnou chůzi ji lze ujit za 1,75 hodiny. Stoupání na trase je 201 m a klesání 200 m (Mapa 10.). Začátek trasy byl stanoven opět k železniční zastávce Kytlice, odkud směřuje vpravo kolem dětského hřiště k restauraci U Zlatokopa a od ní nahoru do kopce, kdy se během stoupání nabízejí krásné výhledy na celou obec a návštěvník ji vidí jako na dlani. Po vystoupení do kopce trasa pokračuje vlevo krátkým úsekem po silnici a po cca 100 m odbočuje vpravo na

lesní cestu. Následují dvě možnosti jak pokračovat. Ti zdatnější a odvážnější si mohou udělat odbočku z trasy a vydat se až na vrchol kopce Sokol, odkud se naskýtá krásný kruhový výhled, ač částečně zakrytý kmeny mohutných buků, kterými je celý vrchol porostlý, a kde skupina nadšenců z Kytlic plánuje v budoucnosti vybudovat dřevěnou rozhlednu (Obr. 9.). Ti méně odvážní mohou pokračovat dál po trase, která se po krátkém úseku stáčí vlevo a prakticky obchází celý vrchol, na podzim se tu dá najít velké množství hub. Po čase nás cesta zavede zpět k silnici, po níž pokračuje vpravo a hned na první odbočce zahýbá z kopce doleva a přivede nás až k Bělskému rybníku (Obr. 18.), kde se naskýtá možnost koupání uprostřed panenské přírody. Cesta pak pokračuje stále dolů kolem studánky, která nabízí osvěžení a lavičku k odpočinku (Obr. 17.). Odvážnější mohou zamířit vpravo do lesa k jeskyni Fialka, kde se dá i přenocovat. Před vodárnou se cesta stáčí vlevo po lávce přes potok Bělá do mírného kopce a dovede nás až k Lesnímu divadlu (Obr. 9.), které bylo v údolí mezi skalami vybudováno již v roce 1931 a stále plní svůj účel. Po prohlídce divadla cesta vede dolů z kopce a po krátkém úseku po silnici pokračuje za železniční tratí mírně vlevo po lávce přes řeku Kamenici a kopíruje trať až zpět k vlakové zastávce Kytlice.

5.2.5.4.2.1. Trasa 3 – Do Mlýnů za vodopádem a na Křížový buk

Trasa je určena opravdu zdatným turistům a opět je část trasy vedena lesními nezpevněnými cestami, a tak není vhodná pro kočárky. Tematicky je zaměřena nejen na poznávání přírodních krás Kytlic, ale také nám odhaluje historii území, jejíž pozůstatky trasu lemují. Trasa má celkem 13,1 km a projít ji trvá 3 hodiny a 10 minut. Stoupání na trase je 328 m a klesání 333 m (Mapa 11.). Začátek trasy byl stanoven také k železniční zastávce Kytlice, odkud pak pokračuje vpravo do prudšího kopce směrem k penzionu Helene a na křižovatce pokračuje doleva, a pak stále po asfaltové silnici až k rybníku s místním názvem Bahňák, kde je zjara možné pozorovat hejna mláďat kachny divoké a nádherně kvetoucí lekníny. Na další křižovatce pak cesta pokračuje vpravo do prudšího kopce až ke křížku „U Vejražků“, kde zahýbá doprava a kolem bývalé hájenky pokračuje směrem do lesa. Zanedlouho se lesní cesta napojí na zelenou turistickou značku, po níž pokračuje až k nádraží Mlýny a dále přes silnice směrem do lesa až k první odbočce. Z turistické značky se pak odpojí a vede doleva po tzv. Pivovarnické cestě. Následně se napojí na silnici a pokračuje do mírného kopce, kde cca za 500 m je po pravé straně odbočka do lesa, která turistu zavede až k vodopádu na Lučním potoce. Vodopád je asi 6 m vysoký a byl vytvořen uměle zásluhou místního turistického

spolku koncem 19. století. K odpočinku, rozjímání a k poslechu padající vody je možné využít lavičku, která je k dispozici přímo u vodopádu. Po návratu na asfaltovou silnici pokračuje trasa do mírného kopce až na Křížový buk (Obr. 22.), kde ve dnech 18. – 20. července roku 1757 proběhla bitva mezi pruským a rakouským vojskem. Místní hájovna se tak stala improvizovanou ošetřovnou. Při bitvě zemřelo na obou stranách asi 500 vojáků, kteří byli pohřbeni přímo v blízkém okolí. V pozdějších dobách pak na jejich počest byl na místě vystavěn dřevěný kříž. Vojenská historie místo provázela i dál. V hájovně je dnes umístěna expozice československého opevnění 1935 – 1938 a přímo v blízkosti hájovny je celý pás zachovalých řopíků (lehké opevnění vzor 37). Vyznavači outdoorového oblečení mohou přímo v hájovně zakoupit ručně ušité kalhoty pod značkou Křížový buk. Za dobrého počasí je také možnost občerstvit se ve venkovním stánku. Cesta pak pokračuje dále po červené turistické značce až na rozcestí Pod Malou Tisovou, odkud pokračuje vpravo kolem vodárny a před vysílačem odbočuje mírně vpravo a zavede nás zpět do Kytlic k restauraci U Zlatokopa a následně zpět k železniční zastávce, kde je trasa zakončena.

Méně zdatní turisté pak mohou zvolit jednodušší a kratší verzi výletu a vydat se do Mlýnů vlakem a od nádraží pokračovat dále po trase.

6. Diskuse

Rozvoj obcí je, jak uvádí Beran a kol. (2005), jedním ze základních požadavků na rozvoj území jako takového. Pokud není možný rozvoj v oblasti zemědělství, jako je tomu právě v obci Kytlice, je nutné soustředit se na jinou oblast, která může rozvoj přinést. V případě Kytlic je touto oblastí právě cestovní ruch.

Dle Kotíkové (2013) potřebuje mít každá destinace svůj potenciál, musí tak disponovat určitými předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Jak zmiňuje Moravec a kol. (2007), Ústecký kraj má velmi příznivé podmínky pro rozvoj venkovské turistiky a disponuje jak přírodním, tak kulturním potenciálem. Kytlice tak mají nespornou výhodu ve své poloze a její potenciál pro rozvoj turismu se tak zvyšuje.

Jak uvádí Jakubíková (2012), základními podmínkami rozvoje cestovního ruchu jsou mír a příznivé mezinárodní klima. Rozvoj cestovního ruchu v Kytlicích je spíše než na mezinárodní situaci závislý na dění v České republice a sousedním Německu, jehož obyvatelstvo tvoří značný podíl návštěvníků oblasti. V zásadě klidná a stabilní situace jak u nás, tak i v Německu tedy aktuálně nahrává rozvoji cestovního ruchu a je třeba situace využít.

Další neopomenutelnou podmínkou existence cestovního ruchu je, jak uvádí Pospíšil (2010), volný čas, který je velmi závislý na životním standardu země, v níž je realizován. V dnešní době se čím dál víc lidí snaží svůj volný čas využít aktivně a nebojí se při jeho realizaci utratit i vyšší částky, což je další skutečnost, která nahrává rozvoji turismu v oblasti.

Ryglová a kol. (2011) zmiňuje, že při hodnocení přírodních podmínek jakožto lokalizačního faktoru ovlivňujícího cestovní ruch obecně platí, že čím příjemnější klima, neobvyklejší modelace terénu a úchvatnější scenerie, tím lepší předpoklady pro cestovní ruch. Kytlice disponují kromě zmiňovaného příjemného klimatu, které dokáže být díky střídání ročních období a horskému charakteru území i v létě velmi nepříjemné, všemi uváděnými aspekty, což se ukazuje jako další předpoklad pro rozvoj turismu.

Ryglová a kol. (2011) dále uvádí, že mezi nepřitažlivější společenské atraktivity patří zejména památky UNESCO a národní kulturní památky, kterých ovšem na území Kytlic a okolí není takové množství, aby z nich mohl turismus v obci vycházet. Na druhou stranu může ale obec nabídnout bohatý kulturní život, který Ryglová a kol. (2011) udává na druhém místě v přitažlivosti společenských atraktivit.

Kromě lokalizačních faktorů ovlivňují rozvoj turismu také faktory realizační tedy doprava a služby. Jak píše Jakubíková (2012), doprava patří k nejdůležitějším podmínkám realizace cestovního ruchu. Kytlice disponují dobrou přístupností z hlediska automobilové a železniční dopravy. Jako velký hendikep vnímám nedostupnost autobusového spojení přímo v obci, což může částečně odradit určité skupiny potenciálních návštěvníků, i když jak píše Stříbrná (2005), soukromý automobilismus a možnost pronájmu aut umožňuje dopravit se i do oblastí ležících daleko mimo železniční a autobusovou síť.

Pro rozvoj venkovské turistiky je další neopomenutelnou podmínkou nabídka stravovacích a ubytovacích služeb. Dle Moravce a kol. (2007) se v oblasti turistiky na venkově jedná zejména o dvě základní formy ubytovacích služeb a to ubytování v hromadných ubytovacích zařízeních a ubytování v soukromí. To platí také pro Kytlice, jejichž ubytovací kapacity jsou vesměs dostačující a je třeba se zaměřit na další zlepšování kvality nabízených služeb.

Služby cestovního ruchu jsou dle Jakubíkové (2012) službami komplexními a je třeba si uvědomit, že jsou poskytovány mnoha podnikatelskými i nepodnikatelskými subjekty a to jak v samotném rekreačním prostoru, tak i v místě poptávky. K tomu, aby byli návštěvníci spokojeni je nezbytná spolupráce mezi jednotlivými subjekty a také koordinace činností v daném rekreačním prostoru, a v daném čase i koordinace z hlediska funkcí služeb cestovního ruchu. Toto je faktor, který v Kytlicích postrádám. Kooperace mezi jednotlivými subjekty prakticky neexistuje, a když, tak je z ní cítit značná rivalita. Jak píše Moravec a kol. (2007) zatímco v zemích s rozvinutým cestovním ruchem je spolupráce běžná, u nás se projevuje jen vzájemná žárlivost mezi jednotlivými subjekty, a toto platí bohužel i pro Kytlice.

Neopomenutelnou roli hraje při rozvoji turismu na venkově také státní správa. V tomto případě obecní úřad a zastupitelstvo obce. Jak uvádí Tittelbachová (2011), správné fungování obce v tomto směru je základním faktorem pro rozvoj turismu v dané oblasti. Obec vykonává činnosti jako zpracování koncepčních dokumentů pro rozvoj turismu, vytváří systém pro podporu realizace jednotlivých opatření a priorit, spravuje a provozuje kulturní památky na svém území. Podporuje aktivity všech subjektů v oblasti turismu a koordinuje potřebnou infrastrukturu a vznik a fungování různých organizací pro rozvoj cestovního ruchu. Aktuální složení obecního zastupitelstva nahrává rozvoji turismu i proto, že část jeho členů v civilním životě v oblasti cestovního ruchu a služeb podniká. Dále obec koordinuje také činnost informačního centra. Dle definice z Výkladového slovníku cestovního ruchu (Zelenka

a Pásková, 2012) je turistické informační centrum účelové zařízení poskytující informace a případně i služby ze všech oblastí souvisejících s cestovním ruchem pro potřeby návštěvníků a rezidentů. Včetně realizovaných rezervací služeb cestovního ruchu s využitím informační techniky. Přesto, že kytlické informační centrum popsanou definici vesměs naplňuje, chybí mu základní předpoklad a to vhodná otevírací doba, která by vycházela turistům a návštěvníkům vstříc s ohledem na jejich volný čas.

Jak uvádí Brida a kol. ve své studii (2013), turisté jsou ochotni utratit víc peněz za události a výrobky, které vykazují věrohodnost a nejsou tedy anonymní, z čehož vyplývá, že větší šanci na prodej mají domácí produkty a události, které mají určitou tradici. To je skutečnost, kterou by mělo místní informační centrum vzít na vědomí a začít tyto produkty nabízet, a to nejen jako výdělečnou, ale zejména jako propagační činnost, která může výrazně zvýšit turistické povědomí o Kytlicích. Hesková (2011) píše, že aktuálním trendem je také výzkum znalosti potřeb zákazníků a znalost zákazníka se tak stává konkurenční výhodou pro všechny, kteří chtějí být na trhu cestovního ruchu úspěšní.

Cestovní ruch v České republice by se dle Škodové Parmové (2010) měl zaměřovat na aktivity, které stabilizují místní populaci a pomohou zlepšit kvalitu života, tedy výrobu a prodej místních produktů a jejich propagaci, kterou v obci až na výjimky v podobě velikonočních a vánočních těšení postrádám.

Vzhledem k výše uvedenému by si tak obec a její vedení mělo uvědomit, jak podstatnou úlohu v oblasti cestovního ruchu zastává a plně využít svých kompetencí pro jeho rozvoj. Jak zmiňuje Jakubíková (2012), cestovní ruch se vždy váže k určitému místu, obci, městu regionu či státu, jehož nabídka do značné míry souvisí s kvalitou a schopnostmi veřejné správy. Jak uvádí Rygllová a kol. (2011), podnikatelé (například provozovatelé ubytovací a stravovacích služeb) nebudou vytvářet potřebný zisk bez dobře fungujících veřejných služeb, stejně jako obec nebude prosperovat bez podpory drobných podnikatelů poskytujících služby cestovního ruchu.

Dle Zeipelta a kol. (2010) se požadavky cestovního ruchu poměrně rychle mění a cestovní ruch na ně musí umět reagovat. Kotíková (2013) na toto reaguje poznatkem, že zajímavou konkurenční výhodou na trhu cestovního ruchu může přinést využití nových trendů v oblasti cestovního ruchu. Kytlice se zatím dle těchto závěrů neřídí a cestovní ruch v oblasti poněkud stagnuje. Na druhé straně, jak uvádí Moravec a kol. (2007), je důležité uvědomit si,

že venkovská turistika není, na rozdíl od například Francie a Rakouska na okraji turistického zájmu, a je naopak důležitým hnacím motorem rozvoje venkovských regionů.

Jak píše Hesková (2011), klid a pohoda jsou vlastnosti, které jsou nejčastěji asociovány s dovolenou v České republice, což je předpoklad, který Kytlice splňují ve všech ohledech a jsou tak vhodným místem k rekreaci.

7. Závěr

Závěrem této diplomové práce je zjištění, že Kytlice mají dostatek potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu, který je ale nutné koordinovat tak, aby nebylo ohroženo životní prostředí, dosavadní ráz obce a život místních obyvatel. Nabízí se tak cesta pro rozvoj zejména nových trendů v oblasti cestovního ruchu, které pamatují na trvale udržitelný rozvoj. Při samotné realizaci je pak důležitá nejen nabídka infrastruktury služeb a přírodních a společenských atraktivit, ale také zapojení marketingu a spolupráce mezi jednotlivými subjekty, které se na turismu podílejí. Ať už se jedná o samotné podnikatele, obecní úřad nebo obyvatelstvo na území obce trvale žijící. Díky vzájemné spolupráci a koordinaci jednotlivých aktivit pak lze nabídnout komplexní a fungující nabídku služeb a usnadnit tak potenciálním turistům orientaci v obci. Důležité je také uvědomit si případné negativní dopady turismu a účinně je řídit.

Úplným závěrem bych chtěla zmínit, že během psaní diplomové práce se změnilo vedení obce a některé z projektů a tipů navrhovaných v diplomové práci se již začaly realizovat i bez mého vlastního přičinění. Například na webových stránkách vznikl přehledný kalendář akcí a celkově se zlepšil jejich vzhled a staly se uživatelsky přívětivější. Pokud Kytlice budou pokračovat tímto směrem, je reálná šance pro rozvoj cestovního ruchu se všemi jeho pozitivními vlivy.

8. Seznam literatury

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: Správa CHKO Lužické hory [online]. 2015 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <<http://luzickehory.ochranaprirody.cz/>>.

BELISOVÁ, N. 2006. Lidové památky Českého Švýcarska. České Švýcarsko, obecně prospěšná společnost. Děčín. 189 s. ISBN 80-239-6367-8.

BERAN, V., DLASK, P., FRKOVÁ, J., PAVELKA, K. 2005. Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí. Academia. Praha. 323 s. ISBN 80-200-1201-X.

BERANOVÁ, E. 2013. Kytlice, variace na téma pohádek z mechu a kapradí. PŘÍRODA.cz [online]. 2013 [cit. 2014-09-01]. Dostupné z: <<http://www.priroda.cz/clanky.php?detail=2324>>.

BRIDA, J. G., DISEGNA, M., OSTI, L. The effect of authenticity on visitors' expenditure at cultural events [online]. 2013, vol. 16, issue 3, s. 266-285 [cit. 2015-03-10]. DOI: 10.1080/13683500.2012.674105. Dostupné z: <http://apps.webofknowledge.com.ezproxy.uzei.cz/full_record.do?product=UA&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=W1YZV2o1rbACkNbFAHj&page=1&doc=1>.

BRODSKÝ, M. 15. Července 2014. Pers. comm.

ČEŘOVSKÝ, J. 2010. Českosaské Švýcarsko: čtyři chráněná území – jedna krajina: OCHRANA ČESKOSASKÉHO ŠVÝCARSKA V HISTORICKÉ RETROSPEKTIVĚ aneb Tři objevy Saskočeského Švýcarska [online]. [cit. 2015-01-21]. Správa Národního parku České Švýcarsko. Krásná Lípa. ISBN 978-80-904404-4-9. Dostupné z: <http://www.npcs.cz/sites/default/files/user_files/FTP_NO/Sborniky/100727_Konference_Sbornik.pdf>

České dráhy [online]. 2010 [cit. 2015-02-04]. Dostupné z <<http://www.cd.cz/mapa/emapa?lon=3467263.21616&lat=5631740.97479&zoom=4&vrstvy=PVER>>.

Český hydrometeorologický ústav: Územní srážky [online]. © 2015 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <<http://portal.chmi.cz/portal/dt?action=content&provider=JSPTabContainer&menu=JSPTab>>

Container/P4_Historicka_data/P4_1_Pocasi/P4_1_5_Uzemni_srazky&nc=1&portal_lang=cs#PP_Uzemni_srazky>.

Český hydrometeorologický ústav: Územní teploty [online]. 2015 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z:

<http://portal.chmi.cz/portal/dt?action=content&provider=JSPTabContainer&menu=JSPTabContainer/P4_Historicka_data/P4_1_Pocasi/P4_1_4_Uzemni_teploty&nc=1&portal_lang=cs#PP_Uzemni_teploty>.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ. Základní vodohospodářská mapa ČR 1:50 000. 1:50000. 1986 – 1999 [cit. 2015-02-04]. Dostupné z <<http://heis.vuv.cz/data/spusteni/>>.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle odvětví v obcích okresu. Český statistický úřad [online]. 2001 [cit. 2015-03-03]. Dostupné z

<http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=OB034_OK.14&vo=null>.

FENNELL, D. A. 2002. Ecotourism programme planning. CABI Pub. New York. 275 s. ISBN 08-519-9610-8. Dostupné z:

<<http://www.cabi.org.ezproxy.uzei.cz/cabebooks/ebook/20083015469>>.

GETZ, D. 2012. Event studies: theory, research and policy for planned events. Routledge. New York. 442 s. ISBN 00-809-6953-4.

GOOGLE. Mapy Google [online]. 2009, 2015 [cit. 2015-03-31]. Dostupné z:

<<https://www.google.cz/maps/>>.

HÁJKOVÁ, G. Exkurz do historie okrašlovacích spolků. Jihomoravské ekolisty [online]. 2012. 9 (2). [cit. 2014-09-01]. Dostupné z: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=5247&TypeID=2>>.

HEIMRICHOVÁ, R. 1987. TURISTICKÝ PRŮVODCE ČSSR. Lužické hory a Ještědský hřbet. Olympia. Praha. 288 s. ISBN 27-06387.

Hesková, M. 2011. Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 2., upr. vyd. Fortuna. Praha. 216 s. ISBN 978-807-3731-076.

- HRUŠKA, L. 2009. Do Horníčkových Kytlic. Nebo spíš do Kytlice? TÝDEN.cz [online]. 30.09.2009 [cit. 2014-09-01]. Dostupné z: <http://www.tyden.cz/rubriky/relax/cestovani/putovani-po-cesku/do-hornickovych-kytlic-nebo-spis-do-kytlice_140496.html#.VARuQ_I_vTB>.
- Chronik von Falkenau-Kittlitz. 1836 - 1945. Obecní úřad Kytlice. Přeloženo Rahnsch Geb. Nittel, E.
- JAKUBÍKOVÁ, D. 2012. Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Grada. Praha. 313 s. ISBN 978-80-247-4209-0.
- KOTÍKOVÁ, H. 2013. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Grada. Praha. 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.
- KÜHN, J. Kytlice [online]. Lužické hory: Zajímavá místa [online]. 2015 [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <<http://www.luzicke-hory.cz/mista/index.php?pg=zmkytlc>>.
- Kytlice. Wikipedia: the free encyclopedia [online]. 2001. Wikimedia Foundation. San Francisco (CA). 2014 [cit. 2014-09-02]. Dostupné z: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kytlice>>.
- Kytlice: Oficiální stránky obce [online]. 2012, 13.2.2015 [cit. 2015-02-14]. Dostupné z: <<http://www.obec-kytlice.cz/>>
- Mapy.cz [online]. Seznam.cz. 2015 [cit. 2015-02-04]. Dostupný z <<http://www.mapy.cz/dopravni?x=14.5342957&y=50.8264041&z=10&l=0&source=muni&id=1696>>.
- Mapy.cz [online]. Seznam.cz. 2015 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <www.mapy.cz>.
- MORAVEC, I., NOVOTNÝ, R., BOCHER, A., MAMDY, J., CHLADEK, K., LEUTHOLD, M. 2007. Venkovská turistika v Rakousku, České republice a Francii: Koncept, aktivity a vzdělávání. Centrum pro komunitní práci. České Budějovice. 69 s. ISBN 978-80-86902-50-0.
- MUSIL, M. Hodnocení udržitelnosti cestovního ruchu v otevřeném území. In: MUSIL, Martin. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu: (metody, postupy, přístupy, teoretické aspekty) : sborník příspěvků z kulatého stolu. Praha: Oeconomica, 2010, 13 - 20. ISBN 9788024516899.

Nemovitě památky. Národní památkový ústav [online]. 2003. 4.3.2015 [cit. 2015-03-05].

Dostupné z

<<http://monumnet.npu.cz/pamfond/list.php?hledani=1&KrOk=&HiZe=&VybUzemi=1&sNazS idOb=Kytlice&Adresa=&Cdom=&Pamatka=&CiRejst=&Uz=B&PrirUbytOd=3.5.1958&PrirUbyt Do=4.3.2015>>.

OTTO, J. 1906. Ottův slovník naučný: Ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí. Dvacátý pátý díl. T-Tzschirner. J. Otto. Praha. [cit. 2014-06-12], 995 s. Dostupné z:

<<https://archive.org/stream/ottvslovnknauni2ottogoog#page/n5/mode/2up>>.

PALATKOVÁ, M. 2006. Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu. Grada. Praha. 341 s. ISBN 80-247-1014-5.

Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869 v obcích vybraného SO ORP Děčín. Český statistický úřad[online]. 2010 [cit. 2015-03-03]. Dostupné z

<http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=null&cislotab=AGSLD2010PC_OB1.28&voa=tab ulka&go_zobraz=1&verze=0>.

POKORNÝ, J. 2013. Chalupy prezidentských kandidátů. Hlasujte, která je nejlepší. Idnes.cz: bydleni.idnes.cz [online]. 11.01.2013 [cit. 2014-09-01]. Dostupné

z: <http://bydleni.idnes.cz/prezident-kandidati-chalupy-dgf-/dum_osobnosti.aspx?c=A130105_1873148_dum_osobnosti_web>.

POSPÍŠIL, J. Spotřebitelské chování v éře současného marketingu a jeho vliv na udržitelný cestovní ruch. In: MUSIL, Martin. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu: (metody, postupy, přístupy, teoretické aspekty) : sborník příspěvků z kulatého stolu. Praha: Oeconomica, 2010, 29 - 34. ISBN 9788024516899.

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA ŠUMAVA O.P.S. 2007. Cestovní ruch na Šumavě: Akční program. Regionální rozvojová agentura Šumava o.p.s. Strachy. 45 s.

Registr komunálních symbolů poslanecké sněmovny parlamentu České republiky: Symboly – Kytlice. PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY, Poslanecká sněmovna, Sněmovní 4, 118 26, Praha 1 - Malá Strana. [online]. 30.11.2007 [cit. 2015-02-27]. Dostupné z <<http://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/971926a3-b994-4972-b116-d8376d002727>>.

ROUBALOVÁ, A. 2013. SKÚTRVÝLET: Kytlice D.C. vždycky byly dobrou chalupářskou adresou. GENUS PLUS [online]. 05.09.2013 [cit. 2014-09-01]. Dostupné z: <<http://www.genusplus.cz/zblizka/skutrvylet-kytlice-d.c.-vzdycky-byly-dobrou-chaluparskou-adresou>>.

RYGLOVÁ, K., BURIAN, M., VAJČNEROVÁ, I. 2011. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Grada. Praha. 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

Ředitelství silnic a dálnic [online]. 25.9.2014 [cit. 2015-02-04]. Dostupný z <http://www.rsd.cz/sdb_intranet/sdb/img/kraje/us.jpg>.

SLAVÍČKOVÁ, H., CVRK, A. 1993. KYTLICKO: Sklářské vesnice na Dolní Kamenici. Obecní úřad Kytlice. Děčín. 113 s.

SLAVÍČKOVÁ, H., TŮMOVÁ, J. 2010. Krajina pod Studencem v proměnách doby: minulost a přítomnost obcí na rozhraní Českého Švýcarska a Lužických hor. Občanské sdružení pod Studencem. Česká Kamenice. 333 s. ISBN 978-80-904398-2-5.

Stav obyvatelstva a průměrný věk v obcích SO ORP Děčín (AGOBY6031PU_OB2.28). Český statistický úřad [online]. [cit. 2015-01-21]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=AGOBY6031PU_OB2.28&vo=null>

Stav obyvatelstva a průměrný věk v obcích ve vybraném okrese. Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2015-03-03]. Dostupné z <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=OBY6031PU_OB2.11&vo=null>.

STORM, V. Idea okrašlovacích spolků a její odkaz dnešku. Krása našeho domova online. 2004. 4 (46). 8. 2014 [cit. 2014-09-01]. s. 10-11. Dostupné z: <http://www.csop.cz/docs/up/knd_2004_podzim.pdf>.

SZNAJDER, M., PRZEZBÓRSKA, L., SCRIMGEOUR, F. 2009. Agritourism. Cambridge, MA: CABI. 301 s. ISBN 978-184-5934-828.

ŠKODOVÁ PARMOVÁ, D. Agrotourism as a factor for sustainable rural development. In: MUSIL, Martin. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu: (metody, postupy, přístupy, teoretické

aspekty) : sborník příspěvků z kulatého stolu. Praha: Oeconomica, 2010, 35 - 41. ISBN 9788024516899.

ŠTEMBERK, J. 2012. Kapitoly z dějin cestovního ruchu. Nová tiskárna Pelhřimov ve spolupráci s Katedrou společenských věd Vysoké školy obchodní v Praze. Pelhřimov. 222 s. ISBN 978-80-7415-065-4.

TITTELBACHOVÁ, Š. 2011. Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů. Grada. Praha. 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP). Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/chrob_find/index.php?frame=1&TYPVYSTUPU%5B%5D=drusop&h_zchru=1&h_evl=1&h_ptacob=1&h_schru=1&h_pstromy=1&h_kod=&h_nazev=&h_organ_oochp=&h_kraj=&h_okres=&h_orp=&h_povob=&h_obec=kytlice&h_ku=&h_submit=Vyhledat>.

Územně analytické podklady (1b) v obcích vybraného SO ORP. Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2015-03-04]. Dostupné z <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=UAP6020PU_OB1.28&voa=tabulka&go_zobraz=1&verze=0#pozn2>.

WEARING, S. Volunteer tourism: experiences that make a difference [online]. 2001. CABI. New York. 205 s. [cit. 2015-02-06]. ISBN 08-519-9533-0. Dostupné z: <<http://www.cabi.org.ezproxy.uzei.cz/cabebooks/ebook/20083015432>>.

World Tourism Organization [online]. 2015 [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <<http://www2.unwto.org/>>.

ZÁVODNÁ, L. S. Faktory rozvoje udržitelného cestovního ruchu. In: MUSIL, Martin. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu: (metody, postupy, přístupy, teoretické aspekty) : sborník příspěvků z kulatého stolu. Praha: Oeconomica, 2010, 43 - 47. ISBN 9788024516899.

Zeipelt, R. (ed). 2010. Venkovská turistika. ČZU v Praze. Praha. 138 s. ISBN 978-80-213-2163-2.

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. 2012. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Linde Praha. Praha. 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

9. Seznam použitých zkratek a symbolů

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČSÚ	Český statistický úřad
DNP	Divadlo Na Půdě
DOZP	Domov pro osoby se zdravotním postižením
GPS	Global Positioning System, neboli globální polohový systém
CHKO	Chráněná krajinná oblast
KCHS	Kytlický chrámový sbor
KLOS	Kytlický loutkoherecký ochotnický spolek
KOS	Kytlický ochotnický spolek
MDŽ	Mezinárodní den žen
NP	Národní park
Obr.	obrázek
ORP	Obec s rozšířenou působností
ROH	Revoluční odborové hnutí
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
Tab.	tabulka
TJ	Tělovýchovná jednota
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNWTO	United Nations World Tourism Organization

10. Samostatné přílohy

10.1. Obrázky

Obr. 1. Horský charakter obce s dominantou kostela sv. Antonína Paduánského

Autor: Sandra Morenová

Obr. 2. Pohled na obec z vrchu Sokol

Autor: Sandra Morenová

Obr. 3. Bleší trhy v dubnu 2014

Autor: Sandra Morenová

Obr. 4. Sadařský spolek v Kytlicích

Zdroj: Soukromý archiv Eriky Rahnsch Geb. Nittel, kytlické rodačky

Obr. č. 5. Znak a vlajka obce Kytlice

Zdroj: <http://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/971926a3-b994-4972-b116-d8376d002727>

Obr. č. 6. Lesní rybník (koupaliště)

Autor: Sandra Morenová

Obr. 7. Loutkové divadlo v Obecním domě (závěr představení)

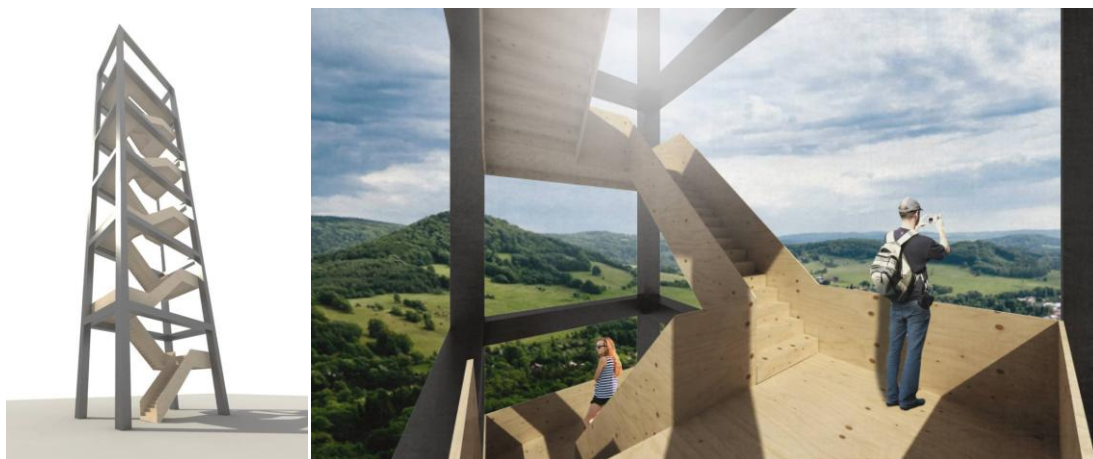
Autor: Sandra Morenová

Obr. 8. Stará škola v obecním domě

Autor: Sandra Morenová

Obr. 9. Vizualizace rozhledny na vrchu Sokol

Autor: Matěj Čunát, Daniel Hakulín, Miroslav Chmel, Šimon Marek

Obr. č. 10. Lesní divadlo

Autor: Sandra Morenová

Obr. č. 11. Vodopád na lučním potoce

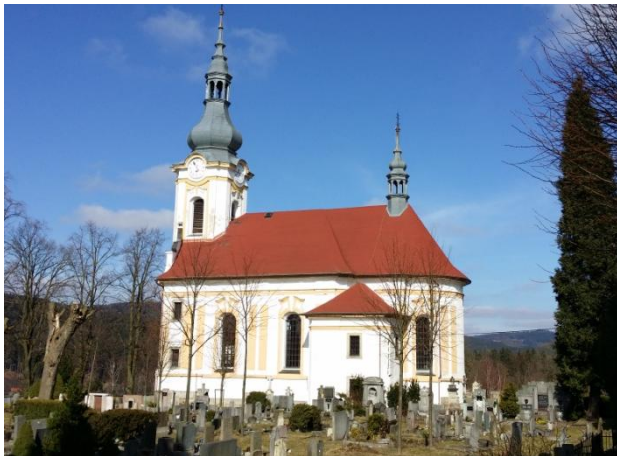
Autor: Sandra Morenová

Obr. 12. Kytlický masopustní rej 2013

Autor: Sandra Morenová

Obr. 13. Kostel sv. Antonína Paduánského v Kytlicích

Autor: Sandra Morenová

Obr. 14. Kaplička na cestě do Mlýnů

Autor: Sandra Morenová

Obr. 15. Boží muka u Vejražků

Autor: Sandra Morenová

Obr. 16. Stávající informační tabule v obci

Autor: Sandra Morenová

Obr. 17. Studánka pod Bělským rybníkem

Autor: Sandra Morenová

Obr. 18. Bělský rybník

Autor: Michal Čepelák

Obr. 19. Pro obec Kytlice typická architektura tzv. podstávková stavení

Autor: Sandra Morenová

Obr. 20. Další z ukázek obecní lidové architektury

Autor: Sandra Morenová

Obr. 21. Památný strom Dub u Svobodů

Autor: Sandra Morenová

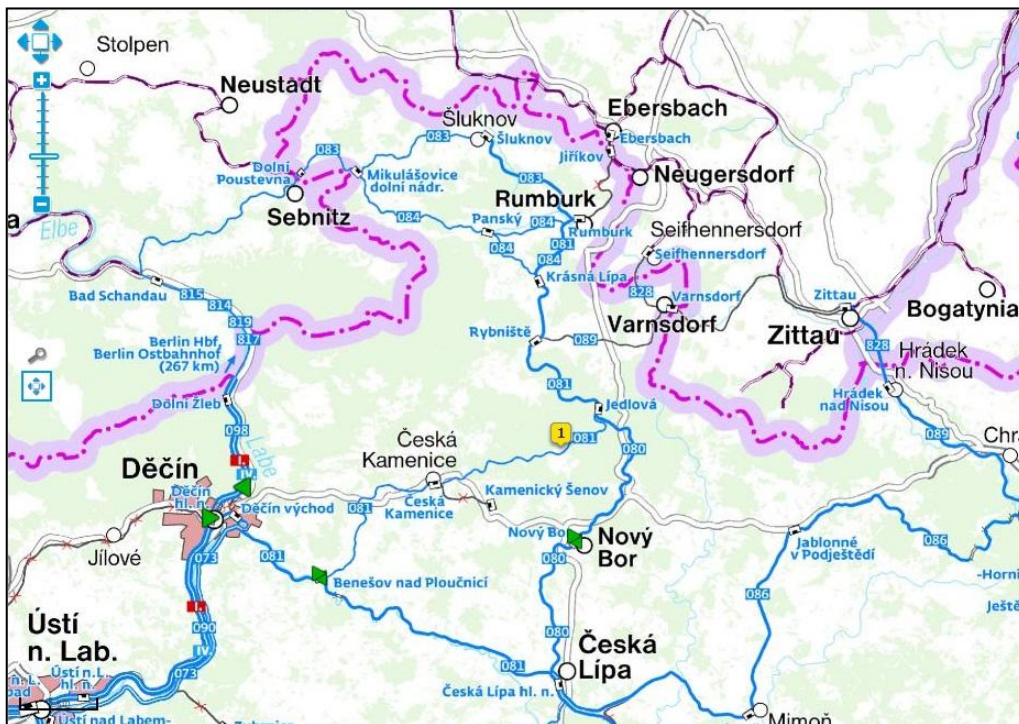
Obr. 22. Křížový buk

Autor: Sandra Morenová

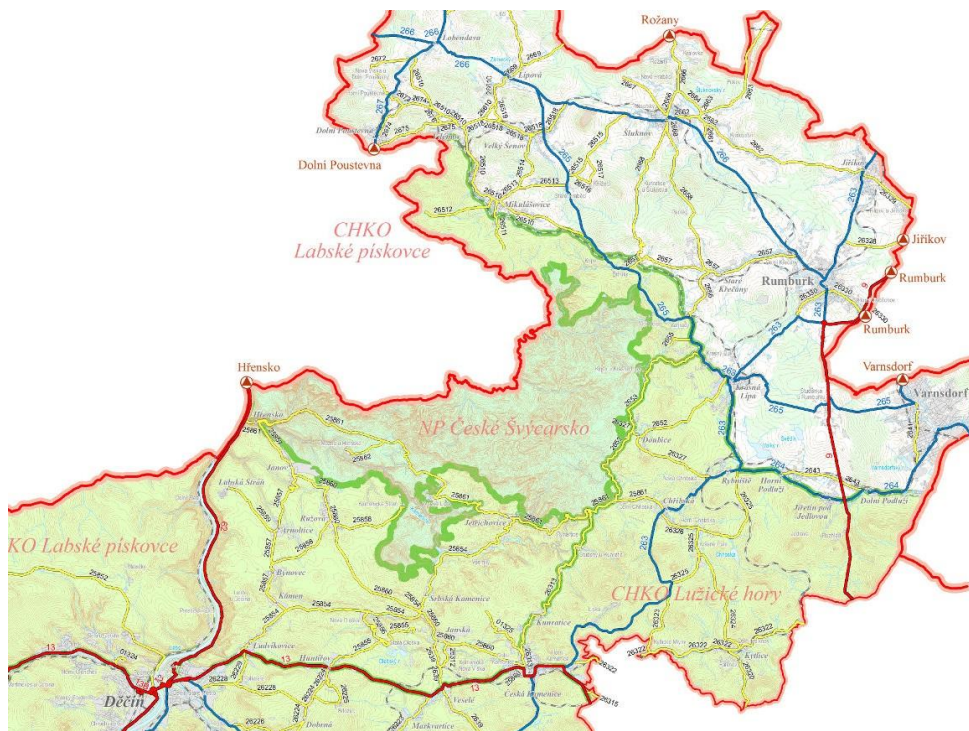
10.2. Mapy

Mapa 1. Železniční síť

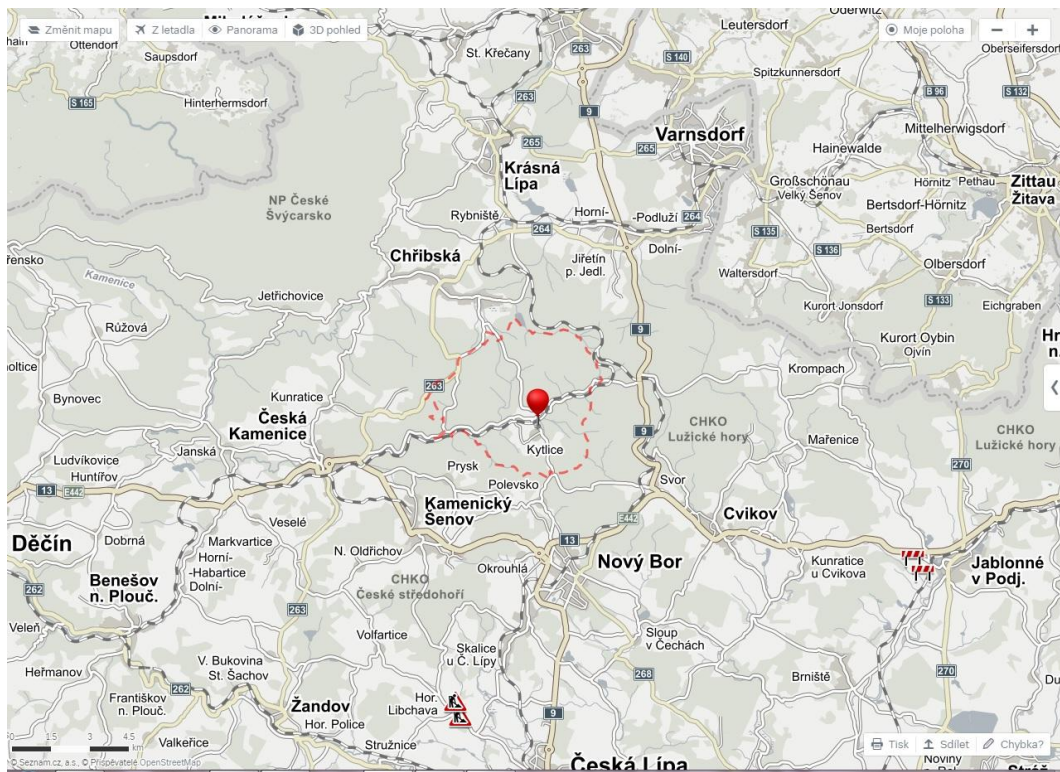
Zdroj: <http://www.cd.cz/mapa/emapa>

Mapa 2. Silniční síť

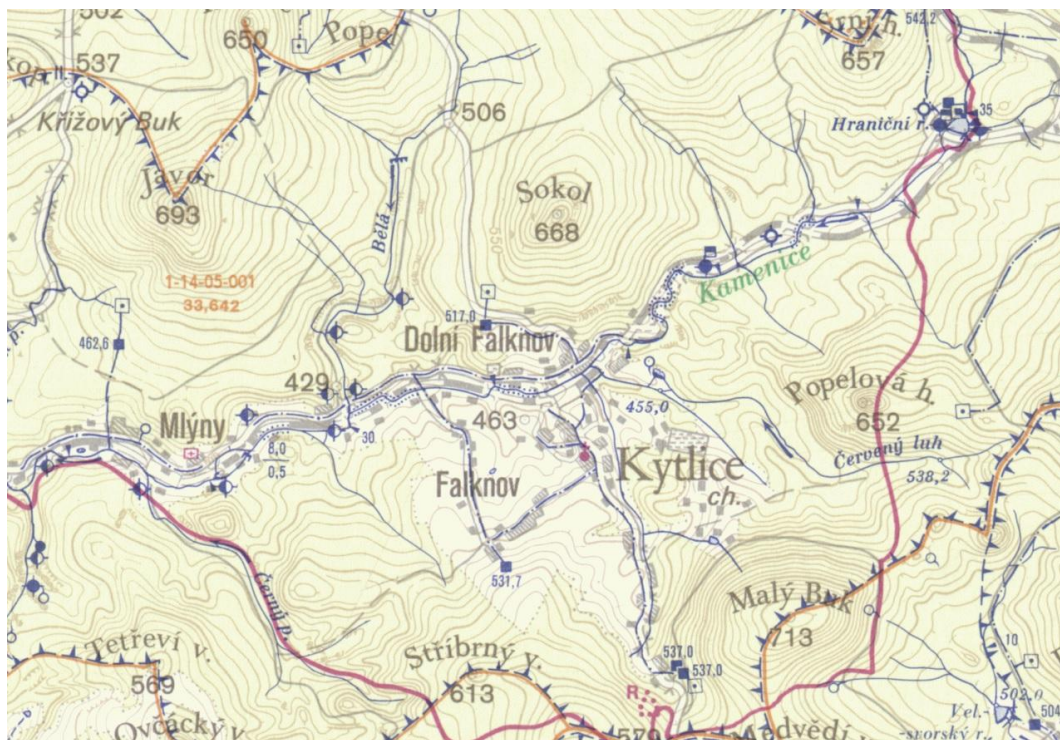
Zdroj: http://www.rsd.cz/sdb_intranet/sdb/img/kraje/us.jpg

Mapa 3. Dopravní síť

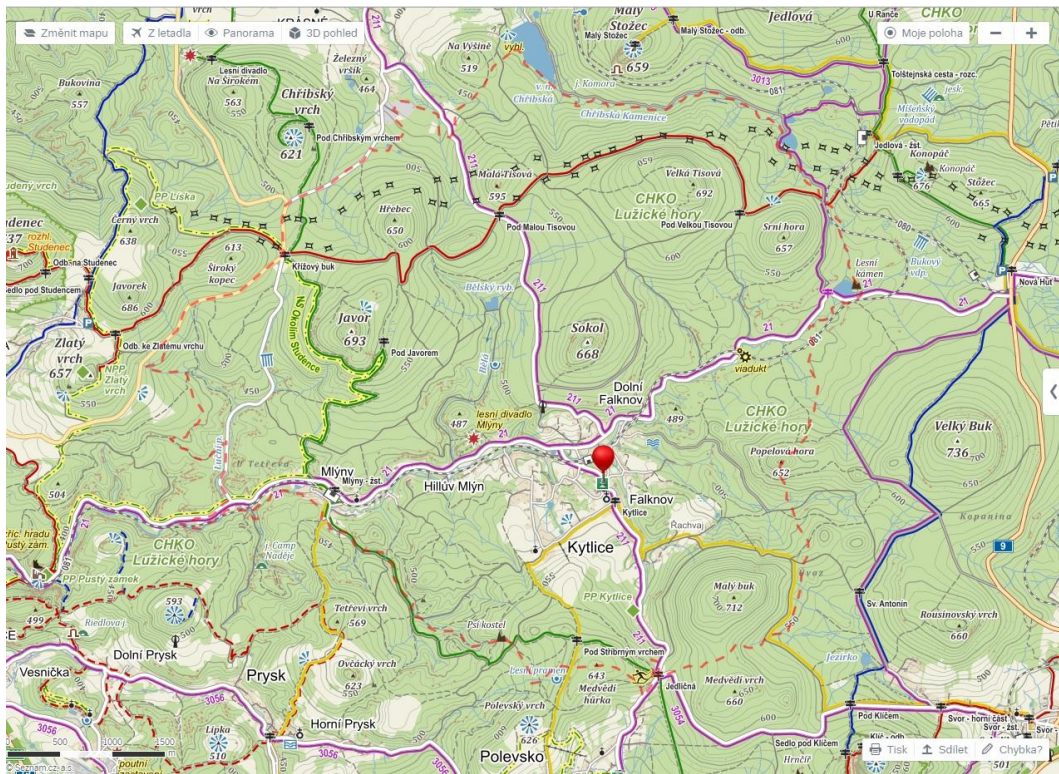
Zdroj: <http://www.mapy.cz/dopravni>

Mapa 4. Vodní plochy a toky

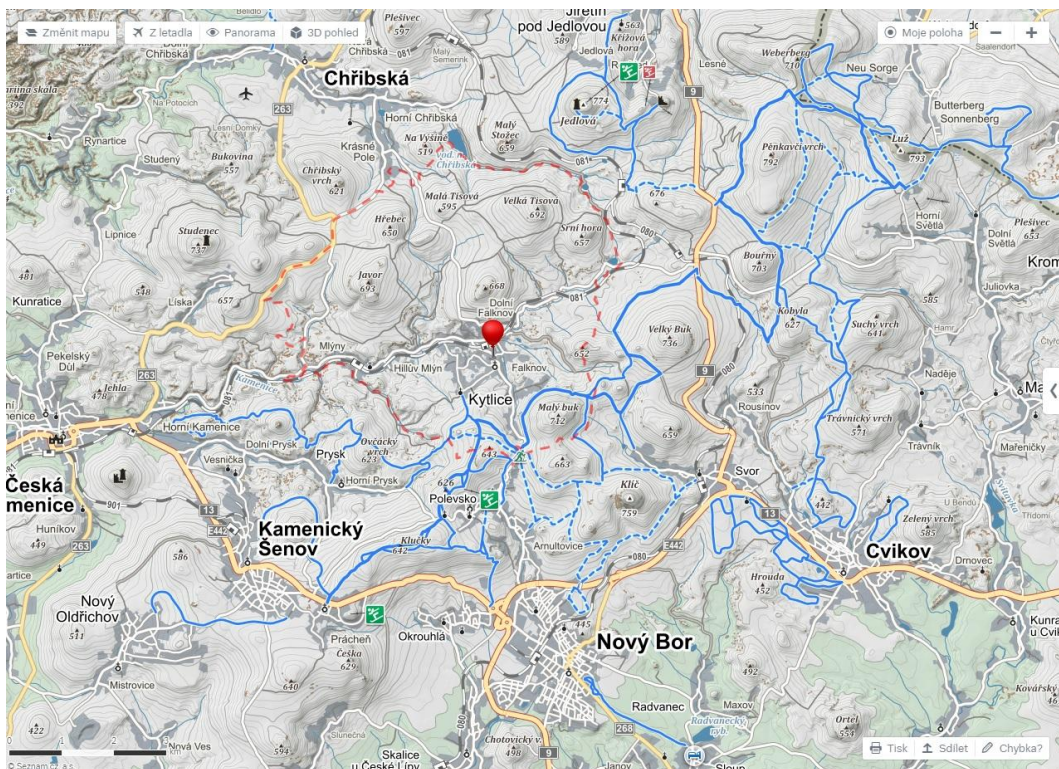
Zdroj: <http://heis.vuv.cz/>

Mapa 5. Turistické a cykloturistické trasy na území obce

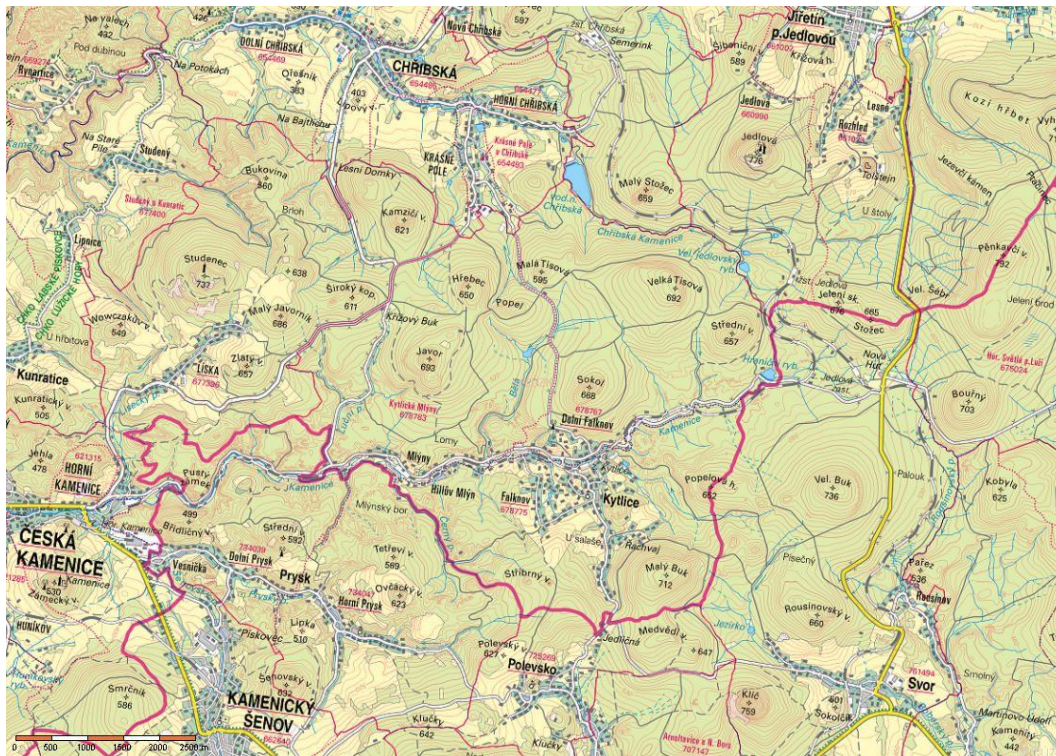
Zdroj: <http://www.mapy.cz/cykloturisticka>

Mapa 6. Běžkařské trasy na území Kytlic a v okolí

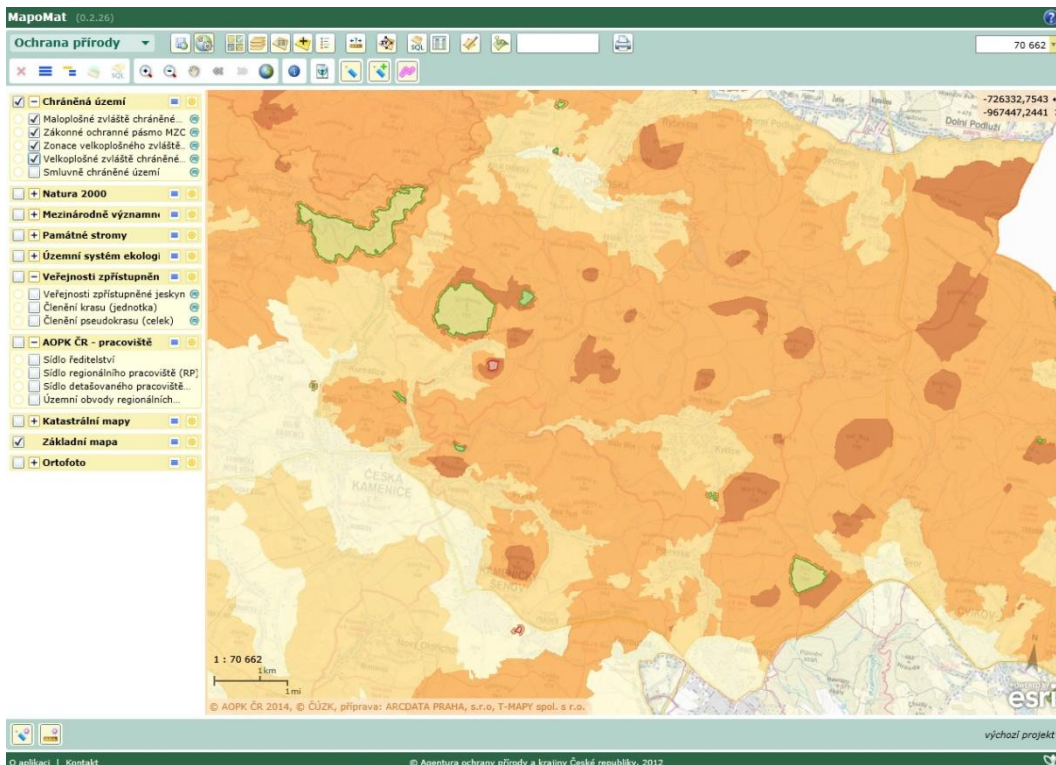
Zdroj: <http://www.mapy.cz/zimni>

Mapa 7. Katastrální mapa území

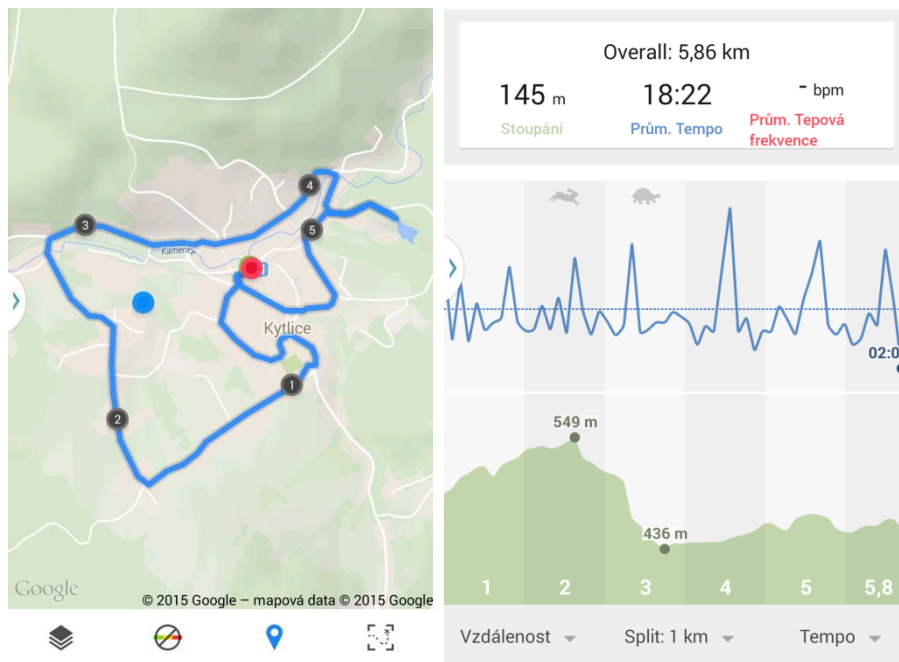
Zdroj: <http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/>

Mapa 8. Velkoplošná a maloplošná chráněná území

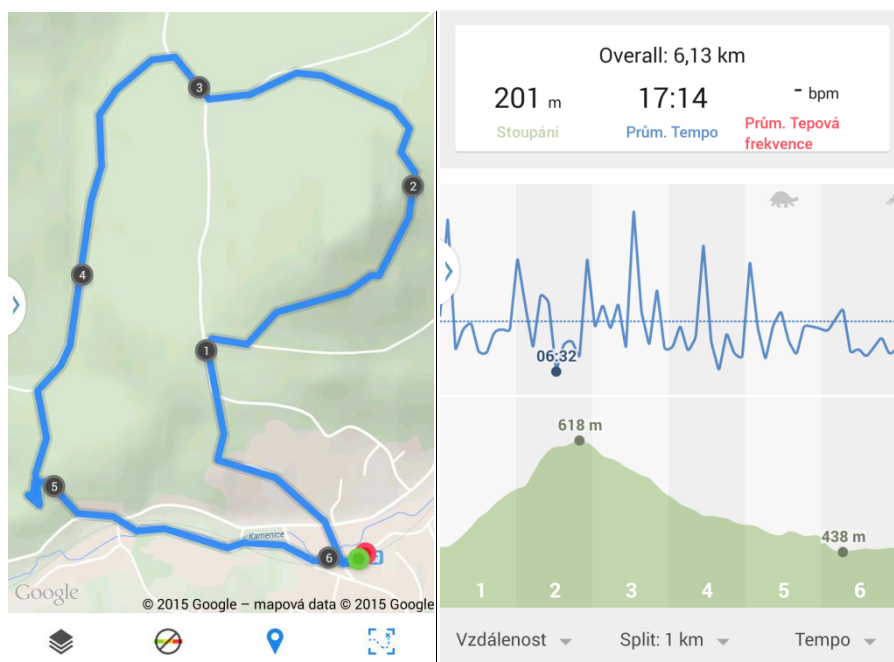
Zdroj: <http://mapy.nature.cz/>

Mapa 9. Trasa 1 - Kytlické památky a zajímavosti v obci

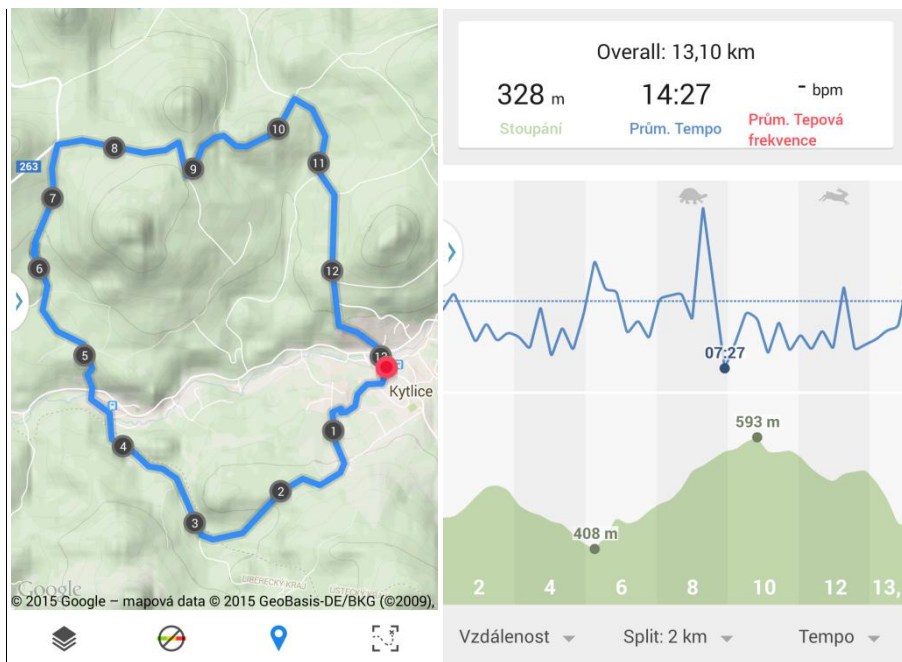
Zdroj: Mobilní aplikace Runtastic Pro

Mapa 10. Trasa 2 – Na Sokol a k Lesnímu divadlu

Zdroj: Mobilní aplikace Runtastic Pro

Mapa 11. Trasa 3 – Do Mlýnů za vodopádem

Zdroj: Mobilní aplikace Runtastic Pro

10.3. Grafy

Graf 1. Odpověď na otázku č. 1 (Vnímáte Kytlice a jejich přilehlé okolí jako atraktivní oblast pro turisty?)

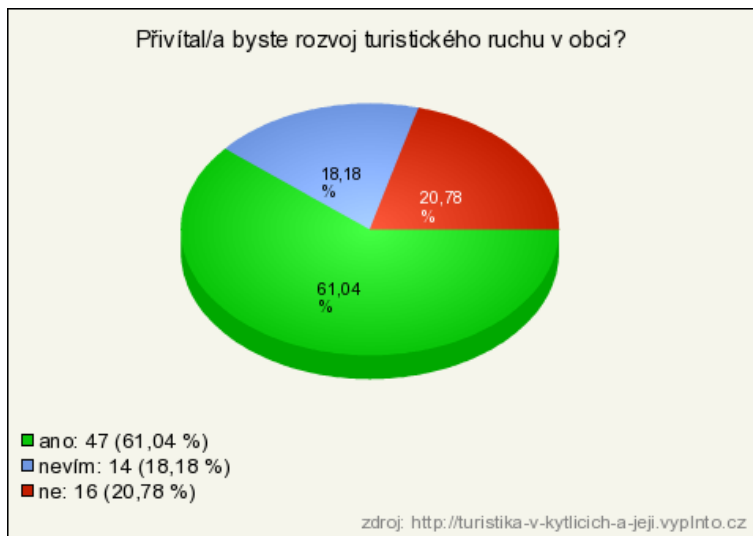
Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 2. Odpověď na otázku č. 2 (Mají Kytlice dostatek potenciálu pro rozvoj turismu a zdokonalení nabídky v oblasti turistického ruchu?)

Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 3. Odpověď na otázku č. 3 (Přivítal/a byste rozvoj turistického ruchu v obci?)

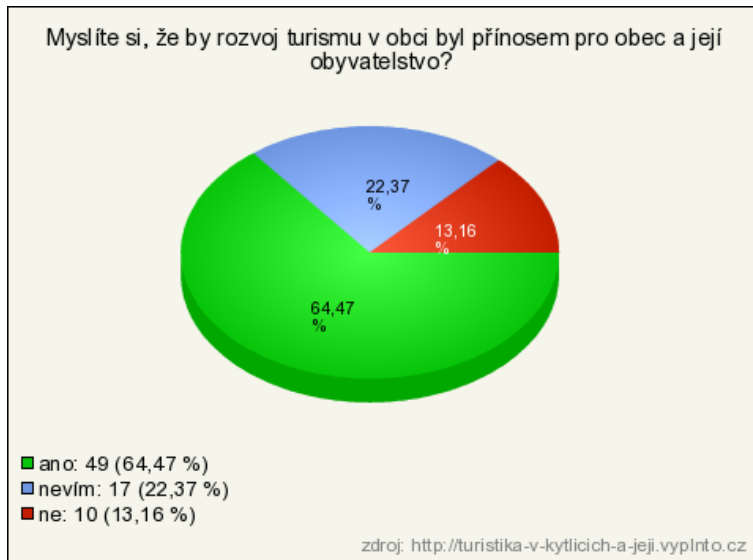
Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 4. Odpověď na otázku č. 4 (Která místa či cíle v Kytlicích a nejbližším okolí považujete za nejzajímavější?)

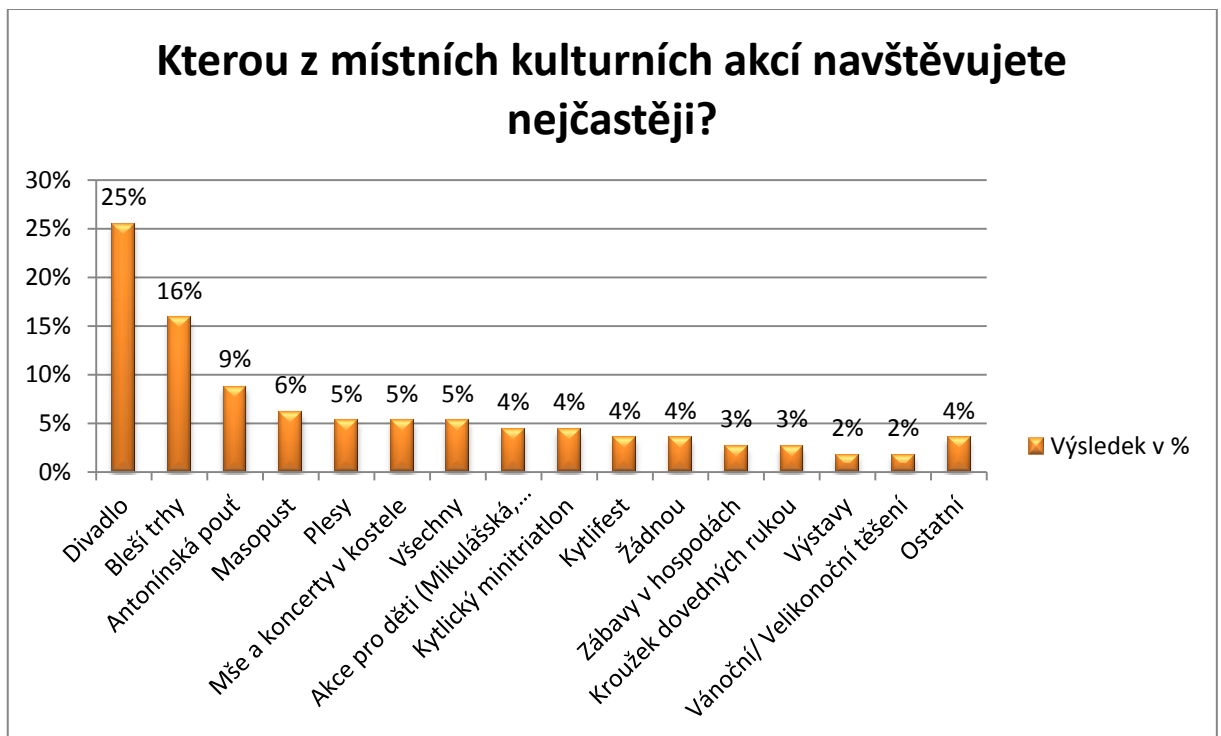
Autor: Sandra Morenová (Zdrojová data z <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>)

Graf 5. Odpověď na otázku č. 5 (Myslíte si, že by rozvoj turismu v obci byl přínosem pro obec a její obyvatelstvo?)

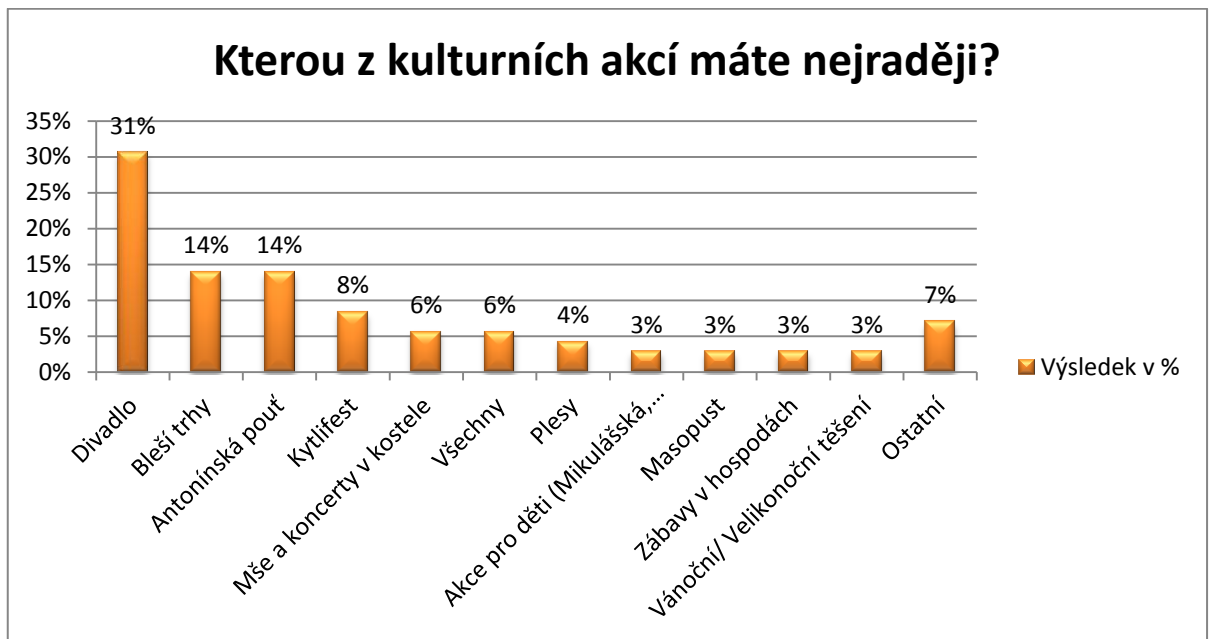
Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 6. Odpověď na otázku č. 7 (Kterou z místních kulturních akcí navštěvujete nejčastěji?)

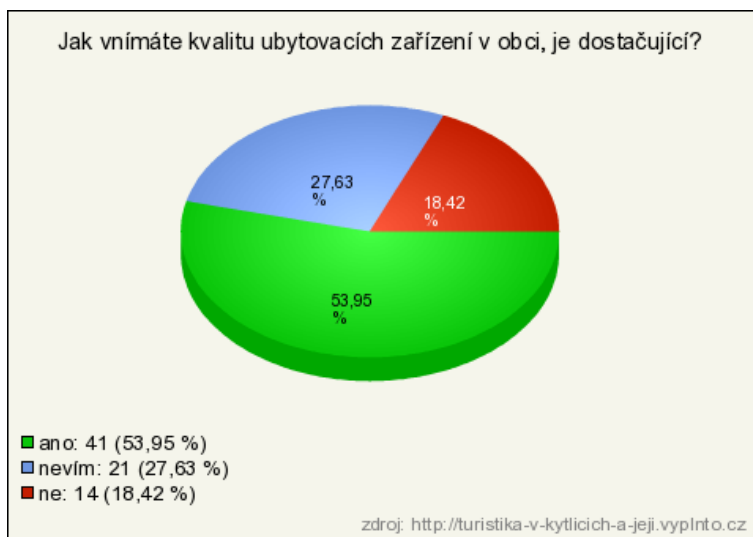
Autor: Sandra Morenová (Zdrojová data z <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>)

Graf 7. Odpověď na otázku č. 8 (Kterou z kulturních akcí máte nejraději?)

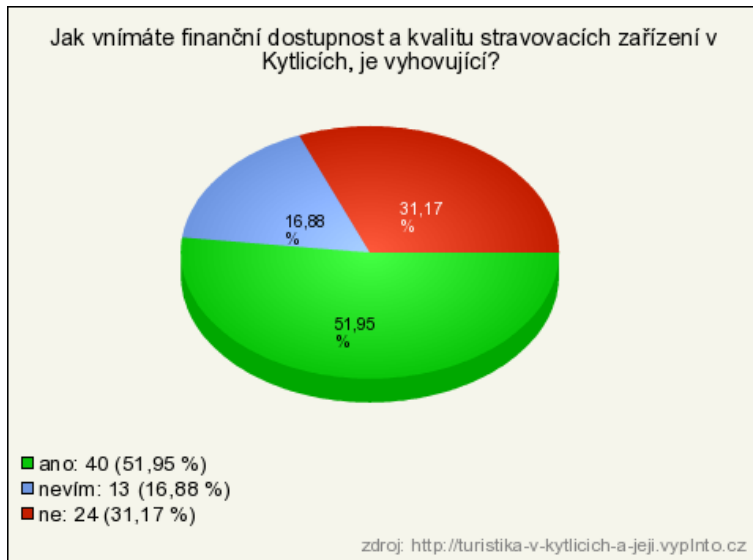
Autor: Sandra Morenová (Zdrojová data z <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>)

Graf 8. Odpověď na otázku č. 10 (Jak vnímáte kvalitu ubytovacích zařízení v obci, je dostačující?)

Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 9. Odpověď na otázku č. 11 (Jak vnímáte finanční dostupnost a kvalitu stravovacích zařízení v Kytlicích, je vyhovující?)

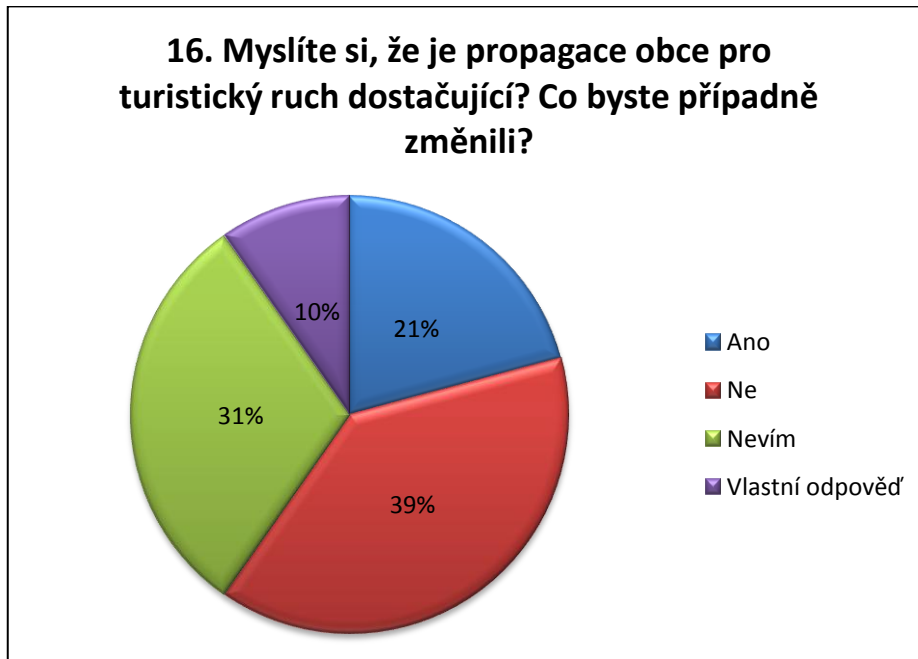
Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 10. Odpověď na otázku č. 13 (Je nabídka možností trávení volného času pro obyvatele a turisty dostatečná?)

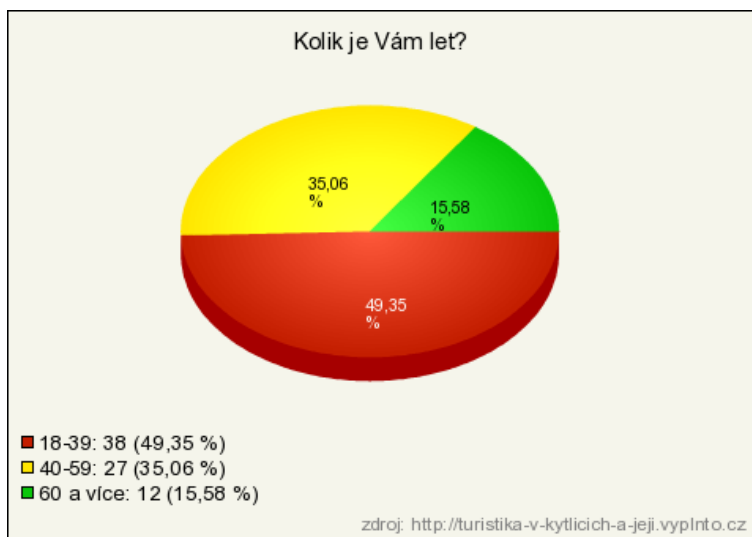
Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 11. Odpověď na otázku č. 16 (Myslíte si, že je propagace obce pro turistický ruch dostačující? Co byste případně změnili?)

Autor: Sandra Morenová (Zdrojová data z <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>)

Graf 12. Odpověď na otázku č. 17 (Kolik je Vám let?)

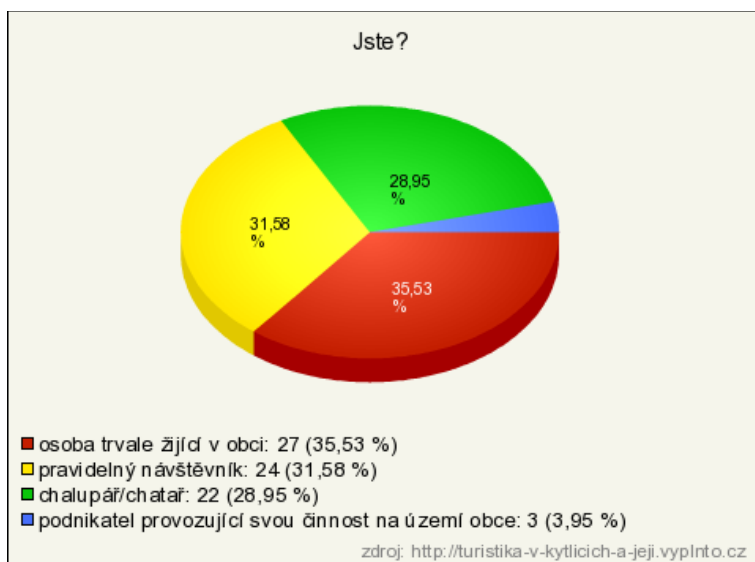
Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 13. Odpověď na otázku č. 18 (Jaké je Vaše pohlaví?)

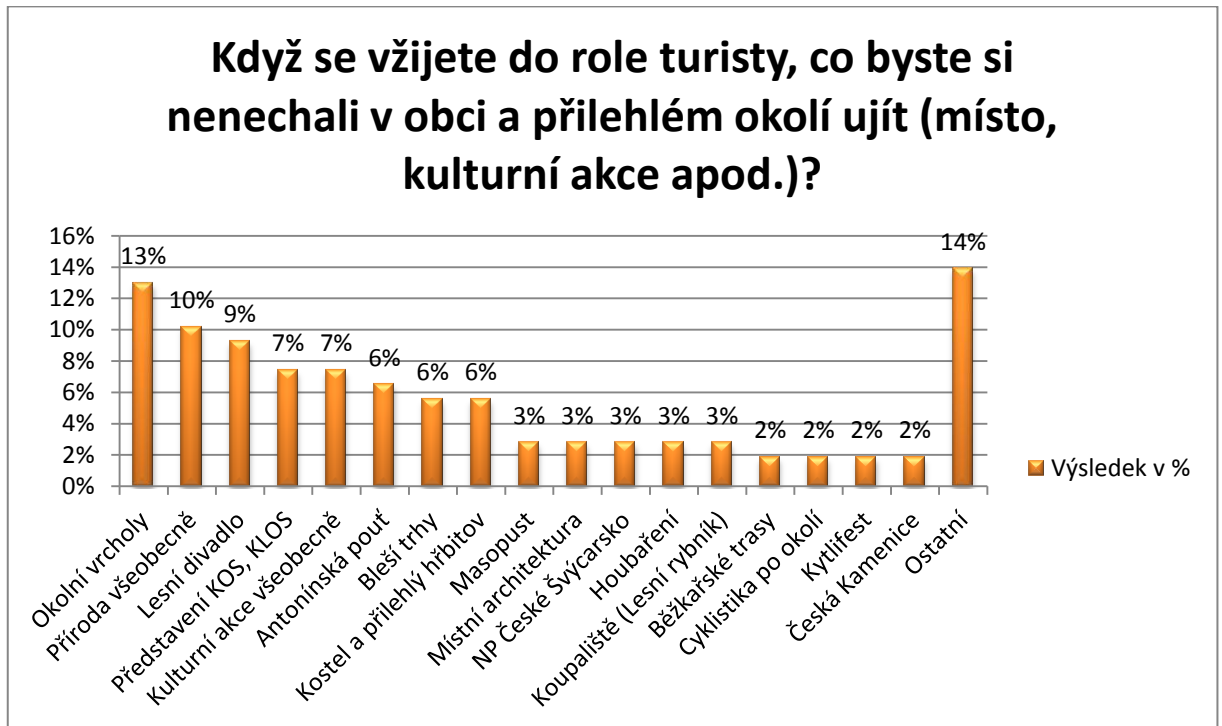
Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 14. Odpověď na otázku č. 19 (Jste?)

Zdroj: <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>

Graf 15. Odpověď na otázku č. 15 (Když se vžijete do role turisty, co byste si nenechali v obci a přilehlém okolí ujít (místo, kulturní akce apod.)?)

Autor: Sandra Morenová (Zdrojová data z <https://www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=45580>)

10.4. Tabulky

Tabulka 1. Kalendář akcí za rok 2014 konaných v obci Kytlice

Datum:	Akce:	Místo konání:	Typ akce:
18.01.14	Zábava	Hostinec Kytlice	děti i dospělí
25.01.14	Klání o nejlepšího utopence	Hostinec Kytlice	děti i dospělí
01.02.14	Taneční zábava	Restaurace U Lucerny	děti i dospělí
08.02.14	Kroužek dovedných rukou	Obecní dům	děti i dospělí
13.02.14	Zelí roku	Hostinec Mlýny	děti i dospělí
15.02.14	Kytlický masopustní rej	napříč vesnicí	děti i dospělí
22.02.14	Kroužek dovedných rukou	Obecní dům	děti i dospělí
22.02.14	Společenský ples	Hostinec Mlýny	děti i dospělí
01.03.14	Hudební večer	Restaurace U Lucerny	děti i dospělí
01.03.14	Kančí hody	Hostinec Kytlice	děti i dospělí
01.03.14	Kroužek dovedných rukou	Obecní dům	děti i dospělí
01.03.14	Loutkové představení	Loutkové divadlo	děti i dospělí
01.03.14	MDŽ	Hostinec Mlýny	děti i dospělí
15.03.14	Hermeliáda 2014	Hostinec Kytlice	děti i dospělí
15.03.14	Koncert dvou sborů	Kostel Sv. Antonína Paduánského	děti i dospělí
29.03.14	Kroužek dovedných rukou	Obecní dům	děti i dospělí
04.04.14	Taneční zábava	Restaurace U Lucerny	děti i dospělí
12.04.14	Bleší trhy	louka před Zlatokopem	dospělí
12.04.14	Velikonoční jarmark	Obecní dům	dospělí
19.04.14	Zabijačkové hody	Restaurace U Lucerny	děti i dospělí
20.04.14	Velikonoční zábava	Hostinec Kytlice	dospělí
30.04.14	Pálení čarodějnic	louka před Zlatokopem	dospělí
03.05.14	Taneční zábava	Restaurace U Lucerny	dospělí
10.05.14	Bleší trhy	louka před Zlatokopem	dospělí
10.05.14	Klavírní koncert - Majkl	restaurace U Zlatokopa	dospělí
17.05.14	Charitativní koncert - DOSP	Hostinec Kytlice	dospělí
31.05.14	Silvini X duatlon	Lesní rybník a okolí	dospělí
14.06.14	Antonínská pouť	Louka před kostelem	dospělí
14.06.14	Bleší trhy	louka před Zlatokopem	dospělí
14.06.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	dospělí
21.06.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	dospělí
28.06.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	děti i dospělí
28.06.14	Pohádkový les	Louka u Bahňáku	děti i dospělí
29.06.14	Letní tábor Kytlice	Pastviny "u Šneka"	děti i dospělí
30.06.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	děti i dospělí
05.07.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	děti i dospělí
08.07.14	Punkový koncert na koupališti	Občerstvení U Koupaliště	děti i dospělí
11.07.14	Koncert - Romantika u rybníka	Občerstvení U Koupaliště	děti i dospělí
12.07.14	Bleší trhy	louka před Zlatokopem	děti i dospělí
12.07.14	Košičácký kurs	Obecní dům	děti i dospělí

17.07.14	Dvojitý tvoření	Obecní dům	děti i dospělí
19.07.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	děti i dospělí
20.07.14	Loutkové představení	Lesní divadlo	děti i dospělí
20.07.14	Tradiční sjezd Ploučnice	řeka Ploučnice	dospělí
01.08.14	Taneční zábava	Hostinec Kytlice	dospělí
01.08.14	Vernisáž - Rok s krajkou	Obecní dům	dospělí
02.08.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	děti
02.08.14	Letní ples	Hostinec Mlýny	děti
03.08.14	Kytlifest	Občerstvení U Koupaliště	děti
05.08.14	Taneční zábava	Restaurace U Lucerny	děti
06.08.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	děti
09.08.14	Bleší trhy	louka před Zlatokopem	dospělí
09.08.14	Trabantem napříč Jižní Amerikou	Lesní divadlo	děti
09.08.14	Kytlický minitriatlon	Lesní rybník a okolí	dospělí
15.08.14	Kino otevřeno	Kinosál Hostince Kytlice	děti i dospělí
16.08.14	Kytlické klikobraní	DOZP	děti
20.08.14	Loutkové představení	Lesní divadlo	děti i dospělí
21.08.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	děti i dospělí
23.08.14	Divadelní představení	Lesní divadlo	dospělí
26.08.14	Koncert BETY – NINA – BATIK BOYS	restaurace U Zlatokopa	dospělí
13.09.14	Bleší trhy	louka před Zlatokopem	dospělí
27.09.14	Hasičský bál	Hostinec Kytlice	děti i dospělí
27.09.14	Nejlepší guláš z kotlíku	Hostinec Mlýny	dospělí
27.09.14	Dopitná!!!	Občerstvení U Koupaliště	dospělí
04.10.14	Kroužek dovedných rukou	Obecní dům	dospělí
11.10.14	Bleší trhy	louka před Zlatokopem	dospělí
11.10.14	Divadelní představení	Obecní dům	dospělí
25.10.14	Kroužek dovedných rukou	Obecní dům	dospělí
27.10.14	Kurz paličkování pro začátečníky	Obecní dům	děti i dospělí
01.11.14	Jablkobraní	Hostinec Mlýny	děti i dospělí
15.11.14	Vepřové hody	Restaurace U Lucerny	dospělí
29.11.14	Kytlický advent	Obecní dům	děti i dospělí
29.11.14	Taneční zábava	Restaurace U Lucerny	děti i dospělí
29.11.14	Vernisáž - Přehlídka lidové tvorby IV	Obecní dům	dospělí
06.12.14	Mikuláš v Kytlicích	Hotel Kovošrot	dospělí
13.12.14	Vánoční koncert BETY – NINA – BATIK BOYS	Kostel Sv. Antonína Paduánského	děti i dospělí
24.12.14	Půlnoční bohoslužba	Kostel Sv. Antonína Paduánského	děti i dospělí
24.12.14	Stavění betlému a tradiční svařák	Louka před kostelem	dospělí
26.12.14	Loutkové představení	Loutkové divadlo	dospělí
27.12.14	Vánoční koncert KCHS	Kostel Sv. Antonína Paduánského	dospělí
28.12.14	Promítání fotek z cest Jižní Amerikou	Loutkové divadlo	děti i dospělí

Autor: Sandra Morenová

Tabulka 2. Seznam ubytovacích zařízení v obci Kytlice

Název zařízení:	Typ ubytování:	Kapacita :	Počet pokojů:	Sociální zařízení:	Parkování :	Cena za noc:	Poznámka:	Kontakt:
Penzion ČSVTS	penzion	20+8	5+1	vlastní	ano	575/690 za apartmán	vhodné pro pořádání tmb akcí	420 724 459 470
Penzion Falknov	penzion	17	5	vlastní	ano	280 za osobu	vhodné pro pořádání společenských akcí	420 737 186 454
Penzion Helene	penzion	16 + 2	6	vlastní	ano	300/380 za osobu	sauna, letní terasa	420 603 274 032
Penzion Jitřenka	penzion	48	12	společné	ano	230 za osobu	vhodné pro školy, obchod v budově	420 773 129 465
Penzion J&A Janouškovcovi	penzion	21+7	5	vlastní	ano	400 za osobu	fotbalové, nohejbalové hřiště, koupaliště	420 606 438 671
Penzion U Vleku	penzion	13	3	vlastní	ano	320/350 za osobu	rodinné prostředí	420 603 953 551
Penzion U Jany	penzion	15+2	5	vlastní	ano	300/400 za osobu	rodinné prostředí	420 603 576 097
Penzion U Lucerny	penzion	27	7	vlastní/ společné	ano	300 za osobu	penzion s restaurací	420 603 960 216
Penzion U Skály	penzion	42	10	vlastní	ano	290/175/50 za osobu	sauna, vířivá vana, chatky, kemp	420 739 366 366
Penzion Stará Mlékárna	apartmánový dům	25	8	vlastní	ano	800-1400 za apartmán	půjčovna horských kol, in-line brusle	420 720 572 425
Penzion Victoria	penzion	12	4	společné	ano	320 za osobu	masáže	420 603 827 282
Ubytování U Hladíků	penzion	12	4	vlastní	ano	250 za osobu	apartmány, rodinný přístup	420 736 626 311
Ubytování u Rabasů	ubytování v soukromí	7	2	vlastní	ano	260 za osobu	rodinné prostředí	420 604 519 229
Víla Josefina	penzion	4	2	vlastní	ano	350 za osobu	masáže	420 739 572 118
Chalupa Pod Bukem	chalupa	10	3	společné	ano	4500 za objekt a víkend	pronájem celého objektu	420 602 952 539
Chata Bílý racek	chata	9	4	společné	ano	300 za osobu	jednotlivci/ celý objekt	420 731 524 093
Chata 7 Kytlice	chata	6	2	společné	ano	3000 za objekt a víkend	pronájem celého objektu	420 602 948 874
Hotel Kovošrot	hotel***	60	18	vlastní	ano	300/400/500 za osobu	tenisový kurt, sauna	420 724 302 889
Chata Zátisí	penzion	29	5	společné	ano	dohodou	vhodné pro školy	420 412 581 138
Penzion Křížová	penzion	17	5	vlastní	ano	dohodou	bazén	420 604 589 169
Kapacita celkem: 429								

Autor: Sandra Morenová (Zdrojová data internet, jednotlivá zařízení a obecní úřad obce Kytlice)

Tabulka 3. Seznam stravovacích a občerstvovacích zařízení v obci Kytlice

Název zařízení:	Typ stravování:	Provoz:	Kapacita :	Parkování :	Poznámka:	Kontakt:
Hostinec Kytlice	teplá kuchyně	celoročně	50 + 50	ano	Kinosál, společenský sál (100), letní terasa	420 605 882 285
Restaurace U Lucerny	teplá kuchyně	celoročně	45 + 50	ano	Letní terasa	420 603 960 216
Restaurace U Zlatokopa	studená kuchyně	květen - září	30 + 40	ano	Letní terasa	420 774 201 030
Občerstvení U Koupaliště	studená kuchyně	květen - září	40 + 40	ano	Zastřešená letní terasa	420 704 708 312
Restaurace Helene	teplá kuchyně	celoročně	40	ano	Zastřešená letní terasa, gril	420 603 274 032
Hostinec Mlýny	studená kuchyně	celoročně	60	ano	Společenský sál (100)	Obecní úřad
Kapacita celkem: 265 + 180 + 200						

Autor: Sandra Morenová (Zdrojová data jednotlivá zařízení)

Tabulka 4. Velkoplošná a maloplošná chráněná území v obci Kytlice a jejím okolí

Kód	Kategorie	Název
102095	Jednotlivý strom	Dub u Svobodů
2806	Evropsky významná lokalita	Horní Kamenice
614	Přírodní památka	Kytlice
54	Chráněná krajinná oblast	Lužické hory
5499	Evropsky významná lokalita	Studenec
2842	Evropsky významná lokalita	Údolí Chřibské Kamenice

Převzato z: Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP)

Tabulka 5. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v obci Kytlice podle odvětví

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem	228
Z toho v odvětví:	
Zemědělství, lesnictví, rybolov	10
Průmysl	58
Stavebnictví	10
Obchod, opravy motorových vozidel a spotř. zboží	7
Pohostinství a ubytování	18
Doprava, pošty a telekomunikace	21
Peněžnictví a pojišťovnictví	3
Činnosti v oblasti nemovitostí, služby pro podniky	10
Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	13
Školství, zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti	24
ostatní veřejné a osobní služby	5

Převzato z: Český statistický úřad

Tabulka 6. Nemovité památky na území obce Kytlice

Číslo rejstříku	uz	Název okresu	Sídelní útvar	Část obce	čp.	Památka
38938 / 5-3793	S	Děčín	Kytlice	Falknov		kostel sv. Antonína Paduánského
36221 / 5-3794	S	Děčín	Kytlice	Falknov	čp.3	venkovská usedlost
32964 / 5-3798	S	Děčín	Kytlice	Falknov	čp.7	venkovská usedlost
25257 / 5-3795	S	Děčín	Kytlice	Falknov	čp.11	venkovská usedlost
31051 / 5-3796	S	Děčín	Kytlice	Falknov	čp.57	venkovská usedlost Svitava
20510 / 5-3797	S	Děčín	Kytlice	Falknov	čp.63	venkovská usedlost
26740/5-3804	S	Děčín	Mlýny	Kytlické Mlýny	Čp. 8	Venkovský dům

Převzato z: <http://monumnet.npu.cz/>

Tabulka 7. SWOT analýza

Oblast:	Silné stránky:	Slabé stránky:	Příležitosti:	Rizika:
Příroda a krajina:	Atraktivita celého regionu CHKO Lužické hory	Nekonceptnost ochrany přírody, neobjasněnost problémů	Využití jedinečnosti území pro jeho prezentaci	Komunikace mezi jednotlivými správami území (CHKO, Lesy ČR, obecní úřad...)
	Ekologicky hodnotná krajina s nízkým stupněm poškození	Chybějící infrastruktura	Rozvoj území v závislosti na aktuálních trendech (event turismus apod.)	Nebezpečí poškození přírody
	Sousedství s NP České Švýcarsko	Díky ochraně přírody omezené možnosti investičních aktivit	Spolupráce v oblasti turismu s NP	Komunikace mezi jednotlivými aktéry a jejich zájem o spolupráci
	Zdravé klima a prostředí		Potenciál pro ozdravné pobyty, wellness, vzdušné lázně	Nedostatek finančních prostředků, konkurence
		Chybí nabídka kvalifikovaných průvodcovských služeb	Průvodcovské služby (Spolupráce s CHKO Lužické hory a NP České Švýcarsko)	Legislativa a komunikace se správou CHKO a NP
Kulturní bohatství obce a okolí:	Značný kulturní potenciál oblasti	Chybějící marketingová strategie	Rozvoj kulturních nabídek, destinační management, spolupráce s okolními obcemi jak v ČR tak sousedním Německu	Omezené množství finančních zdrojů, volba marketingové strategie
	Množství religiálních památek, hradů a technických památek v obci a zejména v jejím okolí	Špatný technický stav, nedostatečná prezentace	Využití památek pro zvýšení atraktivity území	Nedostatek finančních prostředků na údržbu
Vzhled obce:	Původní ráz obce (podstávkové a roubené domy a chalupy)	Málo informací pro návštěvníky	Podpora rekonstrukcí staveb v typickém místním duchu, kvalitní informovanost	Neuvážená realizace novostaveb narušující typický ráz
	Místní obyvatelé a chalupáři se zájmem o vzhled obce (snaha o vznik okrašlovacího spolku Falkenberg)	Nevkusnost a necitlivost majitelů objektů při rekonstrukci a výzdobě zahrad	Podpora místních iniciativ a zdravého patriotismu	Nezájem o spolupráci ze strany obyvatelstva a podnikatelů

Kulturní a společenské akce:	Dlouhodobě se zvyšující počet kvalita i pestrost událostí	Nekoncepčnost nabídky z hlediska typologie účastníků, chybí koordinace mezi pořadateli	Nabídka vycházející z místních tradic, zapojení podnikatelů do aktivit kulturní komise	Nedostatek účastníků za špatného počasí
	Propagace na sociálních sítích a tematických webových stránkách	Chybí kompletní kalendář akcí v obci a regionu v obecním informačním centru i na webu	Efektivní koordinace, spolupráce mezi pořadateli	Neochota ke spolupráci, rivalita mezi aktéry
Sport a volný čas:	Území vhodné pro aktivní turistiku (kvalitní síť cyklostezek a pěších tras i přeshraničně)	Nekázeň cyklistů a turistů, nedostatečné značení neoficiálních tras	Zřízení naučných stezek a výletových tras na území obce	Potenciální konflikty mezi ochranou přírody a s majiteli pozemků
	Atraktivní síť lyžařských běžeckých tras a jejich pravidelná údržba	Nedostatek parkovacích míst u startu tras, poškozování stop pěšími	Rozšíření tras, zapojení soukromé sféry k údržbě tras	Konflikty mezi lesní správou a udržovateli stop, konflikty mezi běžkaři a pěšími, nejisté sněhové podmínky
	Potenciál pro sjezdové lyžování přímo v obci	V centru obce se nachází nevyužívaný lyžařský vlek	Zprovoznění vleku	Neochota vlastníka pozemků a TJ Kytlice o obnovu činnosti vleku, nejisté sněhové podmínky
	Možnost realizace sjezdového lyžování v okolních lyžařských areálech	Nutnost vlastní dopravy případné využití železnice	Spolupráce mezi IC a jednotlivými areály ohledně kvality sněhu, otevírací doby apod.	Nejisté sněhové podmínky, možnost sněhových kalamit a tím způsobené omezení dopravy na místo
	Potenciál pro vodní sporty a rekreaci, dostatek vodních ploch využitelných ke koupání a vodním sportům	Horší přístup k vodě zejména pro malé děti, horší dostupnost (přímo k vodním plochám nelze zajet autem)	Zkvalitnění přístupu k vodě, vytvoření doprovodné infrastruktury respektující krajinu a ochranu přírody	Nižší teplota vody ve všech lokalitách, nestálost počasí, konflikt se zájmy ochrany přírody a rybářů
	Profil některých cest a stezek je vhodný pro tělesně i duševně postižené, možnost spolupráce s místním DOZP Kytlice	Nezmapovaná nabídka tras a aktivit	Integrace do běžných aktivit, tvorba programů pro postižené	Kolize mezi běžným a hendikepovaným turistou

	Zázemí pro turisty v prostorách obecního domu (dětský klub, výstavní místnost, infocentrum)	Nedostatek nabídky pro využití ve špatném počasí pro rodiny s dětmi	Možnost využití dětského centra během otevírací doby infocentra či otevírací doby výstav a kulturních akcí	Chybějící lidské zdroje a finance na jejich odměňování
Ubytování	Kvalita služeb roste (většina zařízení po rekonstrukci), zařízení nabízejí další produkty (masáže, sauna apod.), kapacita v zásadě dostačující, ceny příznivé	Chybí nabídka ubytování s vyšší kvalitou (čtyřhvězdičkové zařízení)	Spolupráce mezi jednotlivými zařízeními, která bude mít za následek vyšší zisk pro všechny zúčastněné	Lidské zdroje, podnikatelům chybí touha "být lepší"
Stravovací služby	Většina zařízení nabízejí "kvalitu za příznivou cenu", snaha o zkvalitnění doplňkových služeb a okolního prostředí	Chybí kooperace s organizátory kulturních akcí, kdy během léta a konání konkrétních událostí v obci nemyslí podnikatelé na rezervu nabídky a také kvalifikované pracovní síly	Prodej regionálních potravin, širší nabídka pro alternativní stravování (vegetariánská, veganská kuchyně)	Nezájem provozovatelů na zvyšování kvality nabízených služeb
Ostatní služby		V nabídce služeb chybí doplňkové služby jako bankomat, místo s možností zakoupení denního tisku	Spolupráce mezi obcí a veřejným sektorem	Finanční zdroje, ochota spolupracovat
Informace pro účastníky	Informační centrum v budově obecního úřadu	Nevhodně zvolená otevírací doba (pondělí až pátek), neznalost oblastí, chybí propagační materiály obce, tipy na výlety	Motivace personálu k vlastnímu vzdělávání a přizpůsobení otevírací doby potřebám turistů, kooperace s okolními obcemi i těmi na opačné straně hranic	Nedostatek finančních prostředků a kvalifikovaných lidských zdrojů
	Nový web obce	Chybí vlastní informační stránka (či odkaz v rámci obecních stránek) zaměřená na možnosti ubytování, turistické cíle, služby turistům	Zkvalitnění internetové prezentace obce i mimo sociální sítě, poskytnutí pohodlných služeb po turisty s konkrétními variantami ubytování a aktuální cenou a kapacitou	Neochota podnikatelů ke spolupráci a komunikaci, nedostatek finančních prostředků

Doprava	Dostačující hustota silniční sítě	Nevyhovující stav některých komunikací, nedostatek parkovišť, problematická údržba v zimních měsících	Optimalizace parkování, zvyšování kvality povrchů, výstavba zpomalovacích pásů v problematických částech obce	Drsné klima, financování údržby
	Železniční trať v obci	V obci bylo zrušeno jedno z nádraží, chybí informační tabule ohledně spojů, dlouhodobě nevábny vzhled vlakové zastávky	Zlepšení prostředí kolem železniční zastávky, umístění informační tabule s odjezdy a příjezdy vlaků	Finanční prostředky, vandalové, komunikace s ČD
Organizace a politika	Kvalitní podnikatelské prostředí	Nedostatečná spolupráce mezi obcí a podnikateli	Kooperace podnikatelů v rámci destinačního managementu	Nezájem ze strany podnikatelů
	Převažující kladný vztah místních obyvatel k turistům	Místní obyvatelé neprojevují přílišný zájem o zapojení do aktivit pro rozvoj	Příliv nových obyvatel v důsledku zvýšení atraktivity, zlepšení služeb turistům přinese užitek i pro místní obyvatelstvo	Nezájem místních obyvatel
		Chybí společné projekty s okolními obcemi a v rámci regionu a také kooperace s přeshraničními obcemi	Zlepšení propagace obce i za hranicemi, příliv zahraničních turistů, využití zkušeností sousedních obcí i přeshraničních oblastí, celkové posílení pozice na trhu cestovního ruchu	Ztráta konkurenceschopnosti, převaha místních zájmů
Marketing	Vysoký podíl návštěvníků, kteří přijíždějí opakovaně	Neefektivní využití stávajících ubytovacích kapacit	Zefektivnění vytíženosti díky kooperaci mezi jednotlivými subjekty	Neochota ke spolupráci mezi podnikatelskými subjekty
		Chybí marketingová strategie obce, nedostává se průběžných a přesných informací o vývoji turistické poptávky	Vytvoření marketingové strategie pro obec Kytlice	Nedostatek financí, nekoordinovanost jednotlivých marketingových aktivit
	Oblast má potenciál pro celoroční využití	Nedostatečné využití mimo sezónního období	Uplatnění cíleného destinačního managementu	Vysoká konkurence

		Chybí propagace obce jak celku v rámci turistického ruchu	Propagace a prezentace obce pod jednotnou "značkou"	Chybí lidské zdroje a ochota ke spolupráci
--	--	---	---	--

Autor: Sandra Morenová

Seznam příloh

Obrázky

Obr. 1. Horský charakter obce s dominantou kostela sv. Antonína Paduánského

Obr. 2. Pohled na obec z vrchu Sokol

Obr. 3. Bleší trhy v dubnu 2014

Obr. 4. Sadařský spolek v Kytlicích

Obr. 5. Znak a vlajka obce Kytlice

Obr. 6. Lesní rybník (koupaliště)

Obr. 7. Loutkové divadlo v obecním domě (závěr představení)

Obr. 8. Stará škola v obecním domě

Obr. 9. Vizualizace rozhledny na vrchu Sokol

Obr. 10. Lesní divadlo

Obr. 11. Vodopád na Lučním potoce

Obr. 12. Kytlický masopustní rej 2013

Obr. 13. Kostel sv. Antonína Paduánského v Kytlicích

Obr. 14. Kaplička na cestě do Mlýnů

Obr. 15. Boží muka u Vejražků

Obr. 16. Stávající turistické mapy a informační tabule v obci

Obr. 17. Studánka pod Bělským rybníkem

Obr. 18. Bělský rybník

Obr. 19. Pro obec Kytlice typická architektura tzv. podstávková stavení

Obr. 20. Další z ukázek obecní lidové architektury

Obr. 21. Památný strom Dub u Svobodů

Obr. 22. Křížový buk

Mapy

Mapa 1. Železniční síť

Mapa 2. Silniční síť

Mapa 3. Dopravní síť

Mapa 4. Vodní plochy a toky

Mapa 5. Turistické a cykloturistické trasy na území obce

Mapa 6. Běžkařské trasy na území Kytlic a v okolí

Mapa 7. Katastrální mapa území

Mapa 8. Velkoplošná a maloplošná chráněná území

Mapa 9. Trasa 1- Kytlické památky a zajímavosti v obci

Mapa 10. Trasa 2 – Na Sokol a k Lesnímu divadlu

Mapa 11. Trasa 3 – Do Mlýnů za vodopádem

Grafy

Graf 1. Odpověď na otázku č. 1 (Vnímáte Kytlice a jejich přilehlé okolí jako atraktivní oblast pro turisty?)

Graf 2. Odpověď na otázku č. 2 (Mají Kytlice dostatek potenciálu pro rozvoj turismu a zdokonalení nabídky v oblasti turistického ruchu?)

Graf 3. Odpověď na otázku č. 3 (Přivítal/a byste rozvoj turistického ruchu v obci?)

Graf 4. Odpověď na otázku č. 4 (Která místa či cíle v Kytlicích a nejbližším okolí považujete za nejzajímavější?)

Graf 5. Odpověď na otázku č. 5 (Myslíte si, že by rozvoj turismu v obci byl přínosem pro obec a její obyvatelstvo?)

Graf 6. Odpověď na otázku č. 7 (Kterou z místních kulturních akcí navštěvujete nejčastěji?)

Graf 7. Odpověď na otázku č. 8 (Kterou z kulturních akcí máte nejraději?)

Graf 8. Odpověď na otázku č. 10 (Jak vnímáte kvalitu ubytovacích zařízení v obci, je dostačující?)

Graf 9. Odpověď na otázku č. 11 (Jak vnímáte finanční dostupnost a kvalitu stravovacích zařízení v Kytlicích, je vyhovující?)

Graf 10. Odpověď na otázku č. 13 (Je nabídka možností trávení volného času pro obyvatele a turisty dostatečná?)

Graf 11. Odpověď na otázku č. 16 (Myslíte si, že je propagace obce pro turistický ruch dostačující? Co byste případně změnili?)

Graf 12. Odpověď na otázku č. 17 (Kolik je Vám let?)

Graf 13. Odpověď na otázku č. 18 (Jaké je Vaše pohlaví?)

Graf 14. Odpověď na otázku č. 19 (Jste?)

Graf 15. Odpověď na otázku č. 15 (Když se vžijete do role turisty, co byste si nenechali v obci a přilehlém okolí ujít (místo, kulturní akce apod.)?)

Tabulky

Tabulka 1. Kalendář akcí za rok 2014 konaných v obci Kytlice

Tabulka 2. Seznam ubytovacích zařízení v obci Kytlice

Tabulka 3. Seznam stravovacích a občerstvovacích zařízení v obci Kytlice

Tabulka 4. Velkoplošná a maloplošná chráněná území v obci Kytlice a jejím okolí

Tabulka 5. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v obci Kytlice podle odvětví

Tabulka 6. Nemovité památky na území obce Kytlice

Tabulka 7. SWOT analýza